

SIIRTOLAISUUS MIGRATION

4/2013

Siirtolaisuus – Migration 4/2013

40. vuosikerta / 40th year
ISSN 0355-3779 (painettu)
ISSN 1799-6406 (verkkojulkaisu)

Julkaisija / Publisher

Siirtolaisuusinstituutti
Migrationsinstitutet
The Institute of Migration
Eerikinkatu 34, 20100 Turku, Finland
Puh. / tel. (0)2-2840 440
Fax (0)2-2333 460
email: kirsai@utu.fi
<http://www.siirtolaisuusinstituutti.fi>
<http://www.migrationinstitute.fi>
info@siirtolaisuusinstituutti.fi

Päätoimittaja / Editor-in-Chief

Ismo Söderling

Toimitussihteeri / Editorial Assistant

Kirsi Sainio

Toimittajat / Editors

Krister Björklund, Elli Heikkilä

Toimituskunta / Editorial Board

Siirtolaisuusinstituutin hallitus
Administrative Board of the Institute of
Migration

Taitto / Layout

Kirsi Sainio

Tilaushinta 2013 / Subscriptions 2013

4 numeroa / nummer / issues
20 €/vuosi/år/year

VAMMALAN KIRJAPAINO OY

Yksittäisten kirjoittajien mielipiteet ovat
heidän omiaan.

Kansi: Brasiliansuomalainen "Joulukylä"
Pequena Finlândia Brazilian Penedossa.
Kuva: Siirtolaisuusinstituutin arkisto.

Sisältö • Contents

Elli Heikkilä

Pääkirjoitus: Suomi tarvitsee kansainvälisiä
opiskelijoita

Toivo Flink

Kolppanan opettajaseminaari 150-vuotias

Edward Dutton

Sointula and the Seeds of Kalervo Oberg's
Culture Shock Model

Pirkko Karvonen

Olin sotalapsi

Katharina Koch

External Border Management as an
Instrument of Migration Control

Egor Mikhel

Reproduction of Labor Potential in the
Republic of Karelia (Russia)

Tytti-Maaria Laine

Hilja Korteen valokuva-albumien kätköistä

Lasse O. Hiltunen

Spirit of Finland Stands Quietly and Proudly

Ismo Söderling

"Ne jyrää meitin" – Siirtolaisuus riesana ja
rikkautena

Markku Mattila

Aluepäällikön palsta: Metsämarjanpoimijat –
työntekijöitä vai ihmiskaupan uhreja?

Jarno Heinilä

Arkistonhoitajan palsta: Vastaanotettu
arkisto- ja museomateriaali toukokuusta
lokakuuhun 2013

Lilli Kojo

Informaatikon palsta: Naiset, jotka muuttivat

Siirtolaisuusmuseon kuulumisia

Kirjat – Böcker – Books

Seminaareja – Tiedotuksia

Suomi tarvitsee kansainvälisiä opiskelijoita

Elli Heikkilä

Kirjoittaja on Siirtolaisuusinstituutin tutkimusjohtaja.

Kansainvälinen liikkuvuus on lisääntynyt, ja nykyään yhä useampi nuori hankkii koulutuksensa kotimaansa ulkopuolelta. Opiskelujakson jälkeen tilapäismuutto kääntyy usein pysyväismuutoksi opiskelijoiden sitoutuessa paikallisiin työmarkkinoihin. Häviäjänä on usein entinen kotimaa, kun vastavalmistunut ei tuo osaamistaan hyödyntämään sen taloutta.

Osaajien kansainvälistä virtaa kasvattavat siirtymiset muiden maiden työmarkkinoille, ja nykyään näistä osaajista on jopa kilpailua. Tämän vuoksi monet maat ovat ottaneet käyttöönsä erityismahdollisuuksia, joiden avulla ulkomaalainen opiskelija voi valmistuttuaan jäädä maahan valmistumisensa jälkeen. Esimerkiksi Alankomaat, Iso-Britannia, Australia ja Yhdysvallat ovat aktiivisesti houkutelleet ulkomaalaisia opiskelijoita, tutkijoita ja asiantuntijoita. Euroopan unionin tasolla koulutuspolitiikan vahvana tavoitteena on kehittää alueesta koulutuksen osaamiskeskus. Tämä näkyy siinä, että viime vuosina jäsenvaltiot ovat kansallisilla strategioillaan ja poliittisilla tavoitteillaan houkutelleet kansainvälisiä opiskelijoita. EU:lla itselläänkin on omia tutkimusohjelmia, joilla edistetään kansainvälistä liikkuvuutta ja tutkimusyhteistyötä. Tunnetuin hanke lie nee Marie Curie -ohjelma.

Monet kansainvälisiä opiskelijoita vastaanottavat maat ovat huomanneet, että opiskelijat tuovat niiden talouteen merkittävän lisän. Esimerkiksi Yhdistynyt kuningaskunta saa vuositasolla noin 10 miljardia ja Irlanti miljardin tulot opiskelijoista. Taloudellisiin vaikutuksiin lukeutuvat opiskelijoiden luku-kausimaksut, asuminen, elinkustannukset, vapaa-ajanvietto, matkustaminen jne.

Monissa maissa halutaan opiskelijoiden jäävän pysyvästi maahan. Näkökulmana on, että tämän päivän kansainväliset lahjakkuudet ovat huomisen osaajia ja päättäjiä. Osaltaan he ovat myös täyttämässä väestön ikääntymisestä johtuvaa työvoiman

kysyntäaukkoa kohdemaassa. Esimerkiksi Alankomaissa on selvitetty tekijöitä, joilla kansainväliset opiskelijat voitaisiin ”sitoa” maahan. Opiskelijoiden jäämisen vaikuttimina ovat tulleet esille täydellisten kansalaisuusosoikeuksien saavuttaminen, elintaso, ystävyysuhteet ja kontaktit paikallisväestöön, houkutteleva kulttuuri- ja vapaa-ajanvietotarjonta sekä ympäristön puhtaus ja turvallisuus.

Opetusministeriön korkeakoulujen kansainvälistymisstrategiassa vuosille 2009–2015 korostetaan kansainvälisyyden merkitystä Suomelle. Ulkomaisten opettajien, tutkijoiden ja tutkinto-opiskelijoiden määrä nousee vuoteen 2015 mennessä merkittävästi ja korkeakoulumme ovat aidosti kansainvälisiä opskelu- ja työyhteisöjä. Edelleen, lahjakkaat ulkomaiset opiskelijat ja tutkijat valitsevat suomalaiset korkeakoulut laadukkaan koulutuksen ja tutkimuksen sekä suomalaisen työelämän tarjoamien mahdollisuuksien houkuttelemisena. Toimivat yhteiskunnalliset palvelut tukevat Suomeen tulemista ja jäämistä.

Kansainväliset opiskelijat ovat myös Suomelle voimavara, kuten ovat olleet muuallakin maailmassa. Meidän tulee huomata heidän monipuolinen osaamisensa ja panostaa siihen, että maassamme saatu koulutus ja osaamispääoma päätyisi yhteiskuntamme hyödyksi, sillä väestömme myös ikääntyy ja osaajista on kilpailua.

Finland needs international students

International mobility is a growing phenomenon, and many young people today are educated abroad. Temporary migration can turn out to be permanent

when students begin to engage with the local labour market. Their countries of origin thus often face a brain drain as part of this wider process.

The international competition for brains is increasing, and today's talent is tomorrow's knowledge worker. The economic impact of foreign students' tuition along with their housing, living, recreational and travel expenses and other in-country spending produce a remarkable boon for the destination countries: for example, international students contribute about 10 billion EUR to the UK

economy every year. Also the Finnish Ministry of Education's Strategy for the Internationalization of Higher Education Institutions in Finland 2009–2015 emphasizes the importance of internationalization.

International students are a human resource for Finland, just like for other countries. We have to recognize their rich know-how, and ensure that their education and the increase in knowledge capital that it brings stay in Finland – our population is ageing, and the worldwide competition for skilled labor is here to stay.

*Toivotamme lukijoillemme
Vi önskar våra läsare
We wish our readers*

*Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!
God Jul och Gott Nytt År!
Merry Christmas and a Happy New Year!*

Seinäkalenteri vuodelle 2014!

Siirtolaisuusinstituutti on julkaissut siirtolaisuusaiheisen kaksikielisen (suomi/englanti) seinäkalenterin vuodelle 2014. Kalenterista löytyvät suomalaiset nimi- ja merkkipäivät.

Tilaukset nettikaupastamme:

<http://kauppa.siirtolaisuusinstituutti.fi/>
tai sähköpostilla: krista.mielismaki@utu.fi

5 euroa/kpl + postikulut tai
10 euroa/3 kpl + postikulut

Kolppanan opettajaseminaari 150-vuotias

Toivo Flink

Suomalaisten sivistyshistoriassa Jyväskylän opettajaseminaarilla on erityinen merkitys. Tänä syksynä sen toiminnan aloittamisesta tuli kuluneeksi 150 vuotta. Harva tietää, että Inkerinmaalla, lähellä Hatsinaa, Pienen Kolppanan kylässä toiminut opettajaseminaari avasi ovensa samana syksynä vuonna 1863. Kummankin oppilaitoksen syntymisen taustavaikuttajana oli Pietarissa opettajana ja pappina vuosina 1846–1858 toiminut Uno Cygnaeus.

Avainsanat: Inkerinsuomalaiset, sivistys, Kolppanan opettajaseminaari, suomen kieli.

Koska Inkerinmaan papit tulivat Suomesta, he muodostivat Suomen ja Inkerin suomalaisten välisen henkisen siteet. Kolppanan opettajaseminaarin syntyyn vaikuttaneet tapahtumat liittyivät Suomeen ja Inkerinmaahan, lähinnä sen suomalaisten pappien ajamaan kouluhankkeeseen. Tämän teki mahdolliseksi Venäjän evankelis-luterilaisten seurakuntien keskinäisen apukassan perustaminen. Keisari vahvisti sen säännöt 8. elokuuta vuonna 1858.

Pienen Kolppanan kylä valittiin seminaarin paikaksi sijaintinsa vuoksi keskellä Inkerinmaata Lisäarvoa sijainnille toi jo Paavali I:n aikana vuodesta 1782 toiminut maakunnan vanhin koulu. Sitä oli tarkoitus käyttää harjoituskouluna. Venäjän evankelis-luterilaisten seurakuntien keskinäinen apukassa myönsi rahaa seminaarin rakentamiseen ja sen toiminnan ylläpitämiseen. Rakennustöihin ryhdyttiin keväällä 1863, ja seminaari avattiin 4. syyskuuta 1863. Ensimmäiseen oppilasryhmään hyväksyttiin 13 poikaa. Uusia oppilaita otettiin sisään edellisen ryhmän valmistumisen myötä. Oppilaiden elämäkertatiedot kuvineen löytyvät seminaarin 50-vuotisjuhlamatrikkelista, joka sisältää muutakin harvi-

FT, dosentti Toivo Flink toimii Siirtolaisuusinstituutin verkostotutkijana.

naista tietoa seminaarista ja sivistystoiminnasta Inkerinmaalla. Vuonna 2013, kun seminaari perustamisesta tuli kuluneeksi 150 vuotta, matrikkeli ilmestyi myös venäjänkielisenä pietarilaisen Gjöll-kustantamon julkaisemana.

Johtokunta valitsi seminaarin ensimmäiseksi johtajaksi ylioppilas Fredrik Oskar Groundstroemin. Hän syntyi Inkerinmaalla Kattilassa 1835. Hänen isänsä Juhana Josef toimi siellä kirkkoherrana. Äiti Engla, o.s. Ekbom, oli Helsingin Aleksanterin yliopiston rehtorin Th. Reinin täti. Fredrik Oskar kirjoitautui yliopistoon 1854. Muutaman vuoden kuluttua hän jatkoi opintojaan stipendiaattina Moskovan yliopistossa. Ennen valintaansa Kolppanaan hän oli Pietarin ruotsalaisen seurakunnan Pyhän Katarinan kirkkokoulun opettajana. Groundstroem toimi seminaarin johtajana kuolemaansa asti vuonna 1879.

Koulutuksen haasteita

Ensimmäiset opettajat valmistuivat seminaarista vuonna 1866. Venäjän kunnalliset koulut olivat tuolloin vasta muotoutumassa. Niinpä inkerinsuomalaiset opettajat saivat pitää koulua oman harkintansa mukaan. Kun ensimmäisiä venäläisiä kansakoulun-tarkastajia tuli tutustumaan suomalaisten opettajien toimintaan, heillä olikin ihmettelmistä. Kansa-

koulutarkastajat ylistivät näitä kouluja – niissä kun opetettiin myös venäjän kieltä. Inkerinmaan luterilaisen maalaisväen tarve pitää kiinni äidinkielisestä opetuksesta kasvoi, joskin hitaasti. Varakkaammat ja valveutuneemmat talonpojat kouluttivat lapsiaan Suomessa. Ensimmäisiä korkeakoulusivistyksen saaneita inkeriläisiä olivat Pietari Jamalainen ja Mooses Putro. Jamalaisesta tuli oikeustieteen maisteri Helsingin Aleksanterin yliopistossa. Mooses Putro valmistui Keisarillisen Venäjän musiikkiseuran Pietarin keisarillisen konservatorion urkuluokalta.

Inkerinsuomalaiset opettajat pitivät yhdessä pappien kanssa tärkeän koulukokouksensa Lempäälässä 1882. Kokouksessa laadittiin uskonnon opetuksen lisäksi suomenkielinen aineopetusohjelma, johon sisällytettiin myös Inkerin historian oppijakso.

Kolppanan seminaarin merkitys kansalliselle sivistystoiminnalle tuli esiin ensimmäisen keran edesmenneen johtaja Groundstroemin kuolinpäivänä pidetyssä muistotilaisuudessa 6. syyskuuta vuonna 1888. Tilaisuudessa puhunut kirkkohera Otto Rokkanen piti erityisen merkittävänä sitä, että seminaarin toiminnan, koulunkäynnin ja vuodesta 1870 ilmestyneen suomalaisen sanomalehden ansiosta Inkerin suomalaiset alkoivat ymmärtää kansallisen arvonsa. Rokkasen puheen päätyttyä laulettiin seminaarin entisen oppilaan Mooses Putron sanoittama ja säveltämä laulu, josta on tullut inkerinsuomalaisten kansallislaulu. Nouse Inkeri julkaistiin sensuurisyytillä nimellä Nouse kansani. Kappale ilmestyi ensi kerran Putron laulukokoelmassa 1899. Paavo Rääkkönen, hänkin seminaarista valmistunut, teki siihen toisen säkeistön vuotta myöhemmin.

Seminaarin täyttyessä 25 vuotta oli siitä valmistunut yli 70 opiskelijaa. Matrikelin mukaan heistä opettajina oli toiminut noin viisikymmentä. Seminaari tasapainotteli jatkuvan vararikon ja sulkemisuhan partaalla. Se toimi sisäasiainministeriön valvonnassa, mutta tämä ei kuitenkaan puuttunut seminaarin toimintaan. Vuonna 1891 seminaari siirtyi opetusministeriön valvontaan, ja muutos tuntui heti. Ministeriö ryhtyi painostamaan seminaarin johtokuntaa tarkoituksenaan muuttaa oppilaitoksen sääntöjä. Painostus onnistuttiin torjumaan, mutta se jatkui vuoteen 1917 asti.

Inkerinmaan suomenkieliset koulut pysyivät toimintansa alkuvuosina varakkaimpien talonpoikien

hyväntekevyyden varassa. He tarjosivat opetus-tilat ja maksoivat opettajan palkan. Koulut olivat kiertäviä. Oppikirjoja ja opetusvälineitä ei ollut, niitä kun ei juuri ollut seminaarissakaan. Vuosien mittaan luterilaisiin seurakuntiin hankittiin koulurakennuksia. Ne toimivat kunnan valvonnassa, mutta opettajien palkka kertyi pääosin kuntalaisten koulumaksuista. Leipä ei ollut leveä, niinpä monet opettajat harjoittivat sivuelinkeinoja tai vaihtoivat alaa.

Opettajat olivat ehdottaneet koulujen toiminnan tueksi maalaisväen itseverotusta kolmesta viiteen kopeekkaa vuodessa. Opettajien arvovalta ei kuitenkaan riittänyt innostamaan talonpoikia. Opettajat toivoivat apua papeilta. Koska kunnan hallinto ei sallinut pappien osallistua koulun toimintaan, tästä muodostui papeille arvovaltakyseminen, joka etäännytti opettajat ja papit toisistaan.

Opettajien ja pappien toiminnan lähtökohtana oli kansan varallisuuden edistäminen, kohtuuttoman viinankäytön lopettaminen, mm. perustamalla raittiusseuroja. Odotuksena oli maalaisväen itse-tunnon kohottaminen. Tämän puolestaan tuli nostaa opetuksen arvostusta talonpoikaisväen keskuudessa ja saada enemmän lapsia kansakouluun. Kansakoulua tukivat esiopetus, kiertokoulut ja rippikoulut, joiden tasoa piti myöskin kohottaa. Kansakoulun alennustila antoi aihetta miettiä niiden muuttamista kirkkokouluiksi. Niitä kaavailtiin yhtä pakollisiksi kuin rippikoulukin. Laskettiin, että lahjakkaimpia oppilaita olisi menestyvistä kansakouluista pyrkinyt Kolppanan seminaariin. Vahva pohjakoulutus olisi tehnyt mahdolliseksi parantaa opetuksen tasoa ja seminaarista valmistuvien opettajien kilpailukykyä venäläisten kollegojensa kanssa. Vaarana oli, että suomalaisiin kyliin valittaisiin venäläisiä opettajia. Silloin suomen kielen käyttö jäisi vain uskonnon opetukseen. Venäjän kielen hyvä taito oli Kolppanasta valmistuneiden opettajien menestyksen perusedellytys. Yhtä tärkeäksi heille muodostui myös hyvä suomen kielen taito. Arveltiin, että se varmistaisi suomalaisuuden tason seminaarissa ja kouluissa. Täten yhä suurempi määrä inkerinsuomalaisia opettajia olisi päässyt toimimaan kansansa pariin ja tervehdyttävästi vaikuttamaan tämän hyvinvointiin ja itsetuntoon. Tuloksena Inkerin suomalaiset kansanjoukot olisivat entistä enemmän antaneet arvoa äidinkieliselle toiminnalle ja tukeneet sitä taloudellisesti.

Kolppanan opettajaseminaarin ensimmäinen rakennus vuonna 1863. Kuva: Kolppanana seminaarin juhlaulkaisun (1913) kuvitusta.

Toinen työsarja oli liikkeelle saatu ”sanomakirjallisuus”, opettaja Abram Tiisnekan termiä käyttäen. Pietarissa vuodesta 1870 ilmestyneet suomenkieliset sanomalehdet julkaisivat kansantajuista tietoutta Inkerimaan historiasta ja ’henkisistä harastuksista’. Lehdissä painotettiin, että Inkerin suomalaiset ovat osa Suomen kansaa. Tästä huolimatta monia inkerinsuomalaisia askarrutti kysymys omasta historiasta. Sanomalehdistä tulikin henkinen side, joka yhdisti Venäjällä asuneet suomalaiset heidän kielelliseen ja etniseen emämaahansa Suomeen. Näin syntynyt Pietari-Inkerinmaa-Suomi- kolmikanta kesti vallankumousvuoteen 1917 asti.

Mitä on olla inkeriläinen?

Mitä kansallistunne on? Onko inkerinsuomalaisilla kansallistunnetta, miten se ilmenee ja mitä tulisi tehdä sen kohottamiseksi? Ensi kerran nämä kysymykset esitettiin inkerinsuomalaiselle yleisölle kirjoituskilpailun voittaneessa kirjoituksessa Inkeri-lehdessä vuoden 1912 alussa. Sen kirjoittajana oli pietarilais-syntyinen Ernst Hentunen, joka kiinnitettiin Inkeri-lehden aputoimittajaksi syyskuussa 1908. Hentunen kirjoitti ylioppilaaksi Helsingin suomalaisessa normaalilyseossa ja valmistui maisteriksi Helsingin yliopistossa vuonna 1910. Hänen kynästään syntyi myöhemmin vuosina useita puhuttelevia kirjoituksia.

Inkerinsuomalaisia muistutettiin kirjoituksessa, että heidän olisi enemmän kuin helppoa päästä eroon kansallisista tuntomerkeistään virran viäväksi jäätyään. Venäläistymisen myötä he voisivat saada omakseen koko laajan valtakunnan. Samalla ongelmalliset suhteet etniseen emämaahan Suomeen katkeaisivat. Valtavan Venäjän yhteydessä olevalta pieneltä kansansirpaleelta puuttuivat

kaikki tärkeimmät kansalle ominaiset elementit, kuten rajat, hallitsija, eduskunta, sotalaitos, lait, koulut, yliopistot sekä virkamiehet. Kielikään ei ollut yksin heidän, eikä myöskään kirkko, eikä kunnallislaitos. Papiinkin kirjoituksessa todettiin joentakaisiksi. Vallitsevasta tilanteesta huolimatta tämä pieni heimo halusi ja katsoi tarpeelliseksi säilyttää kansallisen itsetuntonsa ja kansalliset ominaispiirteensä. Kirjoittaja painotti jälleen kerran, että kansallishengen kohottamiseen suoranaisia virikkeitä ei tullut idästä eikä lännestä. Ne oli etsittävä omasta ympäristöstä ja omasta keskuudesta. Muut vaihtoehdot olivat venäläistyminen, kansallisen elämän rakentaminen yhdessä Suomen suomalaisten kanssa ja ”peittelemätön kansallistunteen unohtaminen yksityisen vaurastumisen nimissä”.

Kirjoittajan mielestä valinta oli tehty jo kauan sitten, ja sen eteen oli tehty työtäkin. Uusissa oloissa tämä ei kuitenkaan riittänyt. Omatoimisuuteen oli panostettava enemmän, ja tuota vähäistä omaa oli pidettävä entistä suuremmassa arvossa. Tämä vähäinen oma koostui heimolle tärkeistä elementeistä, joista äidinkieli oli arvokkain. Toiseksi peruspilariksi Hentunen mielsi kirkon. Hänen logiikkansa mukaan kirkon perustuksia horjuttamaan pyrkineet helpottivat suomalaisten sulautumista. Muut omat instituutiot olivat johdannaisia, silti ilman niiden sivistävää ja yhdistävää vaikutusta kansallistunnon ylläpitäminen ei onnistui. Koulut, seminaari ja sanomalehdet kohottivat kansallista itsetietoi-

suutta jo pelkällä olemassaolollaan. Tukemalla niitä rahallisesti kohotettiin myös kansallishenkeä.

Hentusen mielestä kotiseutututkimus oli merkittävä sivistystoiminnan muoto. Sitä pystyi tekemään jokainen kykyjensä mukaan. Hänen esittämänsä tutkimusohjelma oli laaja. Paikannimiin yhdistettiin vanhat sadut, tarut ja tarinat, jotka tuli kirjoittaa muistiin. Tähän toivottiin myös paikkakunnan merkkihenkilöiden elämäkertoja, jotka oli tarkoitus tallentaa asianomaisilta tai heidän jälkeläisiltään. Uskonnolliset ja sivistysolot katsottiin yhtä tärkeiksi. Kansan elämä, tavat, laulut, virret, runot, leikit, tanssit, kirjeet, vanhat tilikirjat yms. olivat samanarvoisia.

Neuvostovallan kausi

Helmikuun vallankumous herätti pienissä kansoissa toiveita saada oikeutusta omalle kansalliselle toiminnalleen. Inkerinsuomalaiset korostivat heidän kielensä ja uskontonsa erikoislaatua. Kansanvaltaiset aatteet saivat inkeriläisaktiiveja panostamaan kansallisiin sivistysohjelmiinsa. Niitä toteutettiin kahdella tasolla.

Ensisijaisena pyrkimyksenä oli kansalaistoittoiminnan vauhdittaminen paikallistasolla. Toiminnan edistämiseksi inkeriläiset opettajat perustivat oman yhdistyksen. Yleisinkeriläinen kansalaiskokous huhtikuussa 1917 keskittyi kansakoululaitoksen ja Kolppanan seminaarin uudistamiseen. Itsehallintoajattelussa päästiin ensi kerran näkemykseen itsenäisten, eri tasoisten kunnallisten hallintoyksiköiden muodostamisesta inkeriläisten asuttamilla alueilla. Toinen taso oli valtakunnallinen. Kyseessä oli lakia säättävä kokous. Siihen pyrkimistä pidettiin tärkeänä. Ajateltiin, että hankkeen onnistuessa omat miehet tulisivat pitämään kansansa puolta.

Mitä enemmän bolševikkien kanta voimistui, sitä ahkerammin he leimasivat sivistyksen herrojen huviksi. Valtakunnallinen ääriivasemmisto ja ääri-oikeisto tekivät parhaansa estääkseen perustuslakia säättävän kokouksen koolle kutsumisen marraskuun 12. päivänä.

Kesällä vuonna 1917 Pietarin läänin maalaishallinto myönsi Kolppanan seminaarille toimintarahoituksen sillä ehdolla, että ”1) kansanvalta-periaate toteutuu seminaarin johdon valinnassa 2) seminaari ei saa jäädä kirkolliseksi laitokseksi 3) seminaariin

muodostetaan useampi luokka ja 4) seminaariin otetaan myös tyttöoppilaita.”

Seminaari avasi ovensa 11. lokakuuta 1917 Kaapre Tynnin toimiessa sen vt. johtajana. Oppilaita oli ensimmäisessä luokassa 35 ja toiseen kaavailtiin 30. Suunnitelmien mukaisesti Inkerinmaan suomalaisissa kouluissa opetuksen piti tapahtua suomen kielellä, eikä venäjää saanut opettaa kahtena ensimmäisenä vuotena. Jaksoa olisi seurannut nelivuotinen kansakoulukurssi, jossa venäjä olisi ollut yhtenä oppiaineista. Kansakoulua olisivat seuranneet jatkokurssit, joiden tuli kestää kaksi tai kolme vuotta. Kurssit olivat valmentaneet yksivuotiseen kansanopistoon, joka miellettiin kansan korkeakouluksi. Yleissivistävien aineiden lisäksi kansanopistossa tuli painottaa maatalousopetusta. Tavoitteena oli perustaa useampi kansanopisto. Varat niiden ylläpitämiseen oli tarkoitus saada Pietarin läänin maalaishallinnolta.

Sivistystoimen vuoden 1918 lopussa keräämät tilastot osoittivat, että Inkerinmaan 313 koulussa, jossa suomalaisia lapsia opiskeli, toimi 248 suomenkielistä opettajaa. Sivistystoimen valvonnassa oli koulujen lisäksi Kolppanan seminaari ja syksystä 1918 lähtien myös kansanopisto. Opettajaseminaari siirrettiin neuvostovallan toimesta Hatsinaan vuonna 1920, ja siitä tuli pedagoginen teknikumi, keskiasteen oppilaitos. Se alistettiin palvelemaan uusien aatteiden määräämiä tavoitteita. Niiden toteuttajiksi tuli jo alusta lähtien Suomen punapakolaisia, jotka neuvostovallan vakiintumisen myötä tämän aateveljinä syrjäyttivät inkerinsuomalaisia opettajia. Hatsinan suomalaisen pedagogisen teknikumin toiminnan päättyminen liittyi koko suomenkielisen sivistys- ja kulttuuritoiminnan lakkauttamiseen Neuvostoliitossa, lähinnä Inkerinmaalla ja Venäjän Karjalassa, 1930-luvun lopussa. Tähän prosessiin kytkettiin laajat koko suomalaisten väestön (inkerinsuomalaiset, punapakolaiset ja amerikan- sekä kanadansuomalaiset) vangitsemiset ja karkotukset. Inkerinsuomalaisen paluu entisille asuinalueille kesti pitkään, eikä sen aikaiset poliittiset olot tarjonneet mahdollisuutta äidinkielen opetukseen kouluissa. Suomen kielen opetus vieraana kielenä alkoi Petroskoissa vuonna 1973. Neuvostoliiton kaatumisen myötä suomen kielen opetus on laajentunut rajantakaisessa Karjalassa ja Pietarissakin, silti vain vieraana kielenä. Yritykset saa-

da aikaan todellisia suomenkielisiä kouluja ovat epäonnistuneet.

Poljettujen oikeuksien palauttamisesta

Venäjän federaation korkein neuvosto hyväksyi Venäjän suomalaisten rehabilitoimista koskevan asetuksen 29.6.1993. Asetuksen kohdassa 6 sanotaan mm. näin:

”Ehdotetaan, että Ministerineuvosto – Venäjän federaation hallitus laatii ja esittää säädetyssä järjestyksessä vuoden 1994 tammikuun 1. päivään mennessä Venäjän suomalaisen kulttuurin elpymisen laajan ohjelman; auttaa Venäjän suomalaisia heidän henkisen perintönsä palauttamiseksi ja kulttuuritarpeitensa tyydyttämiseksi: laittomien vainojen aikana takavarikoitujen kansallisten kulttuuriesineiden palauttamiseksi, asuinpaikkojen entisten historiallisten nimien palauttamiseksi ottaen huomioon niissä asuvan väestön tahdonilmauksen, kansallista kulttuuria vaalivien keskusten luomiseksi Venäjän suomalaisten yhteinäisesti asuttamalla paikkakunnilla, sanomalehtien ja aikakauslehtien julkaisemiseksi, suomenkielisten televisio- ja radiolähetysten järjestämiseksi.

Venäjän federaation hallitus tutkii kysymystä valtioidenvälisen yhteistyön aikaansaamisesta Suomen tasavallan kanssa avun antamiseksi Venäjän suomalaiselle kulttuurin ja talouden kehittämisen edistämiseksi Venäjän federaation alueella, sekä lisäksi antaa

tarvittavaa apua Venäjän Federaation ja Suomen tasavallan kansalaisjärjestöjen työlle tällä alueella.”

Kansallisista kouluista ja korkeamman asteen suomenkielisistä oppilaitoksista ei asetuksessa ole mainittu sanallakaan. Lisäksi siteerattu Venäjän hallituksen esitys on jäänyt kuolleeksi kirjaimiksi. Suomen eduskunta sitä vastoin teki äskettäin, 18.9.2013, merkittävän päätöksen Suomen venäjänkielisen kulttuurin tukemiseksi lahjoittamalla Cultura-säätiölle 10 miljoonaa euroa venäjän kielen ja kulttuurin opiskelun tukemiseen tarkoitetun rahan perustamista varten. On aiheellista kysyä mitä Venäjän valtio aikoo tehdä suomen kielen ja kulttuurin hyväksi Venäjällä vuoden 1993 päätöksensä toteuttamiseksi?

Lähteet

Flink, Toivo (2000). Maaorjuuden ja vallankumouksen puristuksessa. Inkerin ja Pietarin suomalaisten sivistys-, kulttuuri- ja itsetuntopyrkimyksiä vuosina 1861–1917. Turun yliopisto, Turku.

Haltsonen, Sulo (toim.) (1969). Inkerin suomalaisten historia. Jyväskylä.

HE 93/2013 vp. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2013 toiseksi lisätalousarvioksi.

Kolppanan seminaari 1863–1913 (1913). Juhlajulkaisu seminaarin viisikymmenvuotisen toiminnan muistoksi. Seminaarin ent. oppilaitten toimittama ja kustantama. Viipuri.

Otamme vastaan lahjoituksia

Siirtolaisuusinstituutilla on sääntöjensä mukaan oikeus ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja Suomesta ja ulkomailta. Aikaisemmin saamansa lahjoitukset instituutti on sijoittanut mm. tutkimusrahastoon, josta tuetaan vuosittain suomalaiseseen siirtolaisuuteen liittyvää tutkimusta, dokumentaatiota ja konferenssitoimintaa.

Instituutissa ylläpidettävä siirtolaisuusarkisto ottaa myös vastaan lahjoituksena erilaisia dokumentteja jälkipolville säastettäväksi. Tällaista materiaalia ovat mm. käsikirjoitukset, kirjeet, valokuvat, äänilevyt ja pienimuotoiset tarve-esineet.

Yhteydenotot: Johtaja Ismo Söderling,
Arkistonhoitaja Jarno Heinilä,

isoder@utu.fi
jshein@utu.fi

+358-50-511 3586
+358-2-28 404 60

Sointula and the Seeds of Kalervo Oberg's Culture Shock Model

Edward Dutton

Edward Dutton is Docent of the Anthropology of Religion at Oulu University. He can be found online at edwarddutton.wordpress.com.

Keywords: Culture Shock, Kalervo Oberg, Sointula, Finland, Cultural Determinism/Relativism.

Introduction¹

When you first suggested this conference to me, back in May 2012, I thought it was a wonderful idea but was sure that there was no way there could be sufficient interest in a conference on culture shock on a small Canadian island to fill 100 places. But, how wrong I was! This conference has been reported on the national news in Canada and in Finland, as well as in the *Huffington Post*, and it had sold out before it received any of this publicity! It's an amazing achievement and I think that everybody who has contributed to this should be very, very proud of themselves.

I have only been in Sointula for a few days and I have found everyone here to be friendly and welcoming. This seems to be a wonderful place to retire to, whether you want to commune with nature, enjoy the peace and quiet, or immerse yourself in the fascinating local history. But, of course, I would say that wouldn't I?

Because if the theory espoused by anthropologist Kalervo Oberg, possibly Sointula's most famous son, is correct then I would have to be in Stage 1 of culture shock and that would mean that I would inevitably find this community inspiring and its people profoundly lovely. Only later, if I moved

here, would I, after perhaps a few months, really begin to hate you.

'Culture shock' is a widely examined model of how expatriates and other sojourners react to new cultural environments. It's so well-known that, in many ways, it needs little introduction. The first reference to it, despite many believing that Kalervo Oberg 'coined the phrase,' seems to have been in 1929 (Gamio 1929).

However, the most commonly known culture shock model – cited either explicitly or implicitly by many intercultural communication scholars, business scholars, social anthropologists, and popular writers is the Four Stage Model espoused by British Columbia-born Kalervo Oberg (1954) in a speech in August 1954 to the wives of US expatriate engineers working in Brazil. According to Oberg, people begin their sojourn in a 'honeymoon stage,' during which they find the new culture endlessly fascinating. This eventually gives way to stage two ('reaction'), which is characterised by a strong dislike of the new culture, a romanticizing of the home culture, a failure to learn the language, general anger, and obtuse stereotypes about the natives that one develops with other expatriates and co-nationals, with whom one socializes almost exclusively. In stage three, there is a sense of 'resignation,' and some coping strategies are developed, such as self-mocking humour. Finally, in stage four, having un-

¹ This paper is an abridged version of the keynote address given to the conference 'Culture Shock: Utopian Dreams, Hard Realities', held on the island of Sointula, British Columbia, on 20th-22nd September 2013.

derstood the culture and got used to it, there is a 'breakthrough.' One realizes that the new culture is 'just another way of living.' This so-called 'u-curve' model has been modified and debated by numerous researchers; however, it is broadly accepted, even if precise details are disputed and the final stage – or complete adjustment - may only be evidenced when the sojourner returns home to experience 'reverse culture shock.'

But what has 'culture shock' got to do with Sointula? Why do I think that it's even reasonable to refer to Sointula as the birthplace of culture shock?

Oberg's model raises an important, meta-academic, historical question. Although the phrase 'culture shock' precedes Oberg, he was the one who was the first to really think about it and develop it into a model. So, why did Oberg, rather than another anthropologist, happen to develop culture shock? Why did he infuse his model with certain assumptions and ideas?

I believe that Oberg's background helps us better understand why he was so particularly interested in culture shock. Not only was he from an immigrant background, something true of some academics who had briefly looked at culture shock before him, but he was, as I have discovered, also partly raised in Sointula which I will argue can be seen as culture shock in the extreme. Aspects of his later culture shock model heavily reflect both the nature of this commune (which clearly fascinated him so much that he wrote his BA dissertation on it) and its philosophy. More research is needed on this topic, and this is difficult because Oberg died in Corvallis, Oregon, on 11 July 1973 of a cerebral haemorrhage, with very little having been published about his early life. He also published little himself. Oberg married twice but had no children (at least there is no evidence of them in the records), and, as his brother and two sisters died young, he did not even have nephews or nieces. Still, the information I have unearthed on Oberg is worth presenting because it casts light on why it was he who developed culture shock, why he developed it as he did, and the role that his time in Sointula may have played in this. It also contributes to our understanding of the anthropologist who developed what remains a very popular model.

Kalervo Oberg's Family

Cora Du Bois (the only anthropologist, before Oberg, to look at the concept in any depth, and who is the single citation in Oberg's 1954 presentation) was, like Oberg, the child of immigrants, in her case from Switzerland to the USA (Du Bois 1954). But this still raises the question of why culture shock fascinated Oberg even more than it did Du Bois and why he presented it in the way he did. And this is where Sointula comes in.

In many ways, I discovered Oberg's link to Sointula completely by accident. I have been living in Oulu in Finland since 2005 and I became interested in Culture Shock in about 2007 when I was doing editing for an expatriate newspaper. I was sent an article to edit on the subject of culture shock and the model seemed to reflect exactly what I'd gone through living in Finland, and when I'd lived in Holland when I was student. And I noticed that the article had cited Canadian Kalervo Oberg as being the originator of the phrase. This immediately fascinated me because 'Kalervo' is a Finnish name. It is one of the characters in *Kalevala*, Finland's 'national epic.' This collection of folklore, first published in 1831, is often considered a significant part of the Romantic 'national awakening' in Finland which led to it gaining independence from Russia in 1917. Also, 'Oberg' is a Swedish surname and my wife comes from an area of Finland, Kokkola on the west coast, which has a Swedish-speaking minority. So, it may even have been that Oberg's parents were from the area of Finland that my wife was from.

I started looking into Kalervo Oberg and could find relatively little other than his obituary in *American Anthropologist* in 1974 (McComb and Foster 1974). It confirmed my suspicion that his parents were Finns. They had emigrated to Nanaimo, which is on Vancouver Island, and Oberg had been born there in January 1901. I also discovered that many Finns that did so ended-up working in the coalmines there.

Further googling of Kalervo Oberg led to a 1941 article in the *British Columbia Historical Quarterly* entitled, 'Harmony Island: A Finnish Utopian Venture in British Columbia' (Kolehmainen 1941). It stated that the treasurer of Kalevan Kansa, the group which founded Sointula, was 'A. Oberg' and one of its citations was Kalervo Oberg's 1928 'Grad-

uating essay' from the University of British Columbia, the title of which was 'Sointula: A Communistic Settlement in British Columbia' (Oberg 1928). I also found the biography of Matti Halminen (1936), who was one of the founders of Sointula. It mentioned that an 'August Oberg' was the treasurer and that his two daughters, Hilma, 4, and Elma, 5, had been killed in a fire in Sointula in 1903, which had killed 11 people, 8 of them children, leading to recriminations, which brought the colony to its knees.

This seemed to be just too much of a coincidence. Surely, with the same surname as the treasurer, and having written his graduating essay about Sointula, Kalervo Oberg had to be related to this August Oberg. I obtained Kalervo Oberg's graduating essay. He had interviewed August Oberg in the essay but had not mentioned any relationship or any personal connection he might have to Sointula.

But then it occurred to me that I could check the 1901 Canadian census through ancestry.co.uk. And, lo and behold, I found that Kalervo Oberg was the only person of that name in Canada, his father was indeed August (a coalminer) and he had two older sisters, Elma and Hilma. I checked the 1911 census, by which time the Obergs had moved to Tofino, and there was now a younger brother, Ilmari, but no sisters, seemingly because they had been killed in the fire. It was becoming almost certain that Kalervo Oberg had spent part of his childhood in the Sointula commune, which ran from 1901 to 1904, and it was confirmed beyond doubt when I found the death record for Oberg's mother Hilma. She had died in 'Essondale' in 1936. I could find this on no map and eventually discovered that it was a mental hospital.

I obtained Hilma's medical records. Her husband was August (who, like her, was from Lammela near Turku), her son was Kalervo, and it made clear that he was a graduate of UBC, that he was at Chicago University (where Oberg did his PhD), and one of the few people to visit Hilma Oberg in hospital was Matti Halminen, a member of the Kalevan Kansa committee. I had my man! Kalervo Oberg had been raised in Sointula.

A Finnish Community

So we can understand why culture shock fascinated Oberg so much. Firstly, he was raised in an im-

migrant community, even putting Sointula aside. There were many immigrant families in the area of Nanaimo in which the Obergs lived in 1901: 'Middle Ward – South.' Of the twelve households visible on the census page, which includes the Obergs, there are families who mark their ethnicity as 'Welsh,' 'Scotch,' 'English,' 'Irish' (though a few of these families had migrated from the United States), and 'Finnish.' The native language even of the Finnish children born in Canada is marked as 'Finlandish.' Oberg seems to have spoken Finnish as he drew upon un-translated Finnish sources when he was an undergraduate and interpreted for his mother when she was committed to the mental hospital, implying that she had never learnt English, despite living in Canada for 40 years, and was stuck in stage 2.

We can see, in Oberg's early childhood, evidence of culture shock. His neighbours are Finns and other non-Canadians, and his mother learns almost no English. But, of course, we can go even further. Oberg was raised on Sointula. We can see why Sointula fascinated Kalervo Oberg. As stated, he was briefly raised there, his father was one of its founders, and his two sisters died there. But in addition, it can be seen as the ultimate example of culture shock.

Oberg's graduating essay describes how, by 1900, many Finnish immigrants in Nanaimo had found life intolerable and planned to establish a commune and to reject modern capitalist society. They invited the socialist leader, radical Christian, and journalist Matti Kurikka (1862–1915) to come and lead them. As a journalist Kurikka had become the editor of Finland's leading socialist newspaper, *Työmies* (the Worker). According to Oberg, this newspaper was read by expatriate Finns in various places to which they had immigrated, particular the United States and Canada.

In 1899, Kurikka left Finland for Australia, and it was from there that he was invited, by a committee that included Kalervo Oberg's father, to come and lead the new community. He arrived in Nanaimo in August 1900. While in Australia, Kurikka had established a commune of Finnish immigrants called *Kalevan Kansa* (Folk of Kaleva), a reference to 'Kaleva,' the mythic Finnish homeland in Karelia, recorded in Finland's national epic *Kalevala*. The Australian commune had broken down: Kurikka was espe-

cially unhappy about the levels of alcoholism, and, despite having encouraged working-class Finns to move to Australia and not Canada, he changed his mind and accepted the invitation from the Finns of Nanaimo. By spring 1901, Kurikka and his followers had chosen Malcolm Island as the site for their commune. The government agreed to lease the island to the new Kalevan Kansa Company with various conditions, including that the members' children be educated in English. The Finns renamed the island 'Sointula.' By 1904, the colony had been devastated by infighting, and Kurikka left along with half the colony.

Oberg contemplated why Sointula failed. The roughly 200 Kalevan Kansa found a forested island on which they had to eke out an existence. There were wolves and bears to contend with. The group went there to begin a lumber operation – this, along with agriculture and fishing, would be the basis of their economy. They were not successful quickly enough and they could not obtain more credit. There were food shortages, a fire in which people were killed or left destitute, and, naturally, infighting, partly due to the fact that some islanders had different religious and/or political views than did their leaders. Nevertheless, what happened with the Finnish community appears to reflect Oberg's concept of culture shock. As the 1941 British Columbia Historical Quarterly article (Kolehmainen 1941, 112) summarized it: *[Their] grievances seemed only more intolerable when the [Finnish] immigrants, with growing nostalgia and diminishing objectivity, recalled the more attractive aspects of conditions in the Old Country: the simple life on the farms, the bright Northern sunshine and clear atmosphere, bracing winds and swaying evergreens; their proximity to and love for the soil. It was not strange, therefore, that many Finns, particularly those touched by prevailing Utopian socialist currents, yearned to "free themselves from tortuous toil in the deep bowels of the earth," and to build a new communal home apart from the capitalist world, where man would not exploit man, all would labour for the common good, and life would be co-operative, just, and harmonious.*

Part of the attraction to Sointula was the opportunity to rebuild a romanticized version of the life that had been left behind, something that, as

Oberg stresses, tends to occur among immigrants in Stage 2. Oberg evidently contemplated Sointula in depth and, for obvious reasons, was emotionally affected by it, hence his decision to write his graduating essay about it. Sointula parallels his description of stage two of culture shock so closely that I suggest it helps to explain why Oberg became more interested in culture shock than did other anthropologists who, otherwise, were just as field-work-experienced.

Oberg experienced many different cultures. For his master's degree and doctorate, he moved to the United States, where he studied at the University of Pittsburgh (for his master's) and the University of Chicago (for his doctorate, which he received in 1933). He eventually married an American and became a naturalized American citizen. He conducted anthropological fieldwork in Alaska with the Tlingit (Oberg 1933). He also worked in Peru, Ecuador, and Brazil on various development projects as a civil servant for the American government. By 1954, Oberg had experienced many different cultures and in a variety of circumstances. He was in a position to articulate what he and others of his acquaintance went through when doing so.

Oberg's Ideology and Matti Kurikka²

There is a case for arguing that Oberg's fascination with culture shock was sparked by his immigrant background and especially Sointula. But the influence of Sointula over Oberg's culture shock model seems to go further.

The philosophy expressed in Oberg's graduating essay – and later in his 'Culture Shock' presentation – appears to be influenced by the philosophy of Matti Kurikka, a man who exerted an intellectual influence over August Oberg, Kalervo's father. Kalervo Oberg is very much an apologist for Kurikka. The following statement from his graduating essay surely implies support for at least some of Kurikka's views: 'If Kurikka had succeeded in bringing Finnish socialists to his own high level of thinking, it is quite probable that Finland would have never suffered the horrors of the red revolution of 1918' (Oberg 1928, 8). When politically polarized Finland gained

² Much of this section was originally published in Dutton (2011) and then Dutton (2012, Ch. 4).

independence from Russia, which had ruled it since 1809, in December 1917 there soon began a bloody civil war, which lasted from January to May 1918, between the Whites (nationalists) and the Reds (socialists), which the former won. Oberg later goes even further in his praise of the charismatic leader: 'Undoubtedly Finland will eventually recognise Kurikka and give him a place amongst the most worthy of her sons' (Oberg 1928, 11). Sometimes it is unclear whether Oberg is paraphrasing Kurikka's views or stating his own: 'Kurikka was first and foremost a Finnish patriot. To free Finland from the tyranny of Russia was the first ambition of his life but this was not possible so long as the nation was united, when one class tyrannised another' (Oberg 1928, 10-11).

Mindful of Oberg's positive attitude towards Kurikka and his thinking, we can discern a number of similarities between their respective philosophies, as expressed in Oberg's graduating essay and in 'Culture Shock.' The first involves an apparent acceptance of what is known as New Thought Metaphysics. Oberg writes that Kurikka was 'pre-eminently a man of spirit proclaiming the supremacy of mind over matter' (Oberg 1928, 2). In other words, Kurikka believed that people could change their perceptions just by thinking differently - a common view among theosophists. And, indeed, Kurikka has been termed a 'theosophist' (Lindström 1999). In light of the evidence I have noted, this seems to foreshadow Oberg's belief that you can, in effect, 'think away' Culture Shock. Oberg (1960, 4) argues that, when you realize that the new culture is 'just another way of living,' then your feelings of anxiety evaporate. Thus, in effect, he seems to believe that, by thinking differently (i.e., by accepting a certain belief), you can actively change the way you feel. This is not congruent with the evidence that people gradually adapt to new environments and that their thinking changes accordingly. But we can see a similarity between one of Oberg's beliefs about culture shock and one held by the seemingly admired leader of his childhood commune.

Second, both Kurikka and Oberg believed very strongly in equal free will. According to Oberg, Kurikka believed that all humans are ultimately the same and that they all have equal free will. In speaking of culture shock, Oberg assumed that his

listeners were all equally able to overcome it and to make free decisions - assuming they were not members of a minority that, according to him, simply could not cope in foreign countries at all. There is a wealth of scientific evidence that Oberg's view is not accurate. People's decision making is limited by hereditary personality characteristics and intelligence, life development, and economic circumstances, meaning that the degree to which they are free differs. This being the case, it seems arbitrary to argue that some people simply cannot cope in foreign cultures but that most can; that these people are equal in their ability to cope; and that they will overcome culture shock if they work through its stages and finally accept that the foreign culture is 'just another way of living.'

Oberg's model of culture shock appears to reflect a belief that humans are not only much the same in their inherited capacities but that these capacities themselves are broadly irrelevant. We are restricted only by culture, which can be changed through free action. Oberg's graduating essay reflects this view. 'There is no doubt that these habits can be changed,' he writes, referring to 'our beliefs and customs' and 'everyday conduct,' which he believes are entirely the product of 'social heritage.' This means that a 'better society' can be created by a 'change in social organization.' He writes here with the absolute conviction later evident in his 'Culture Shock' article. And he continues: 'Perhaps Plato's scheme of taking children to a special colony is after all a final solution of the problem' (Oberg 1928, 33). By 'problem,' Oberg is referring to his belief that 'communistic' groups do not have enough time to change people's most basic 'habits of everyday conduct.' Here it would appear that Oberg argues that all differences between societies are cultural. Societies have varied, 'yet the individuals that have composed the whole process have been individually about the same' (16). The same belief - in a kind of equal free will and cultural determinism - is implied with regard to Western expatriates who experience culture shock: they can all act positively to overcome their 'ethnocentrism.' And, in his paper, Oberg (1960) explains how they can do this.

Third, Oberg reflects, indirectly, Kurikka's view that all religions are equal (what we might term 'religious relativism'). According to Oberg (1928, 6),

Kurikka was influenced by the Romantic Movement and advocated a 'pantheistic' style of religion, in which he saw all the famous religious leaders as wise men (rather than as prophets) but tended to concentrate on the teachings of Jesus. Kurikka believed in equality, which was to be lived out in an egalitarian community in which everyone cooperated for the greater good and spent all their time in the service of God, something he saw as enacting the teachings of Jesus. This recreation of a supposedly pure way of life - and the belief that all such 'natural' ways of life are unique, equal, and valuable - conforms to the thinking of such Romantics as Rousseau, by whom, Oberg notes, Kurikka was influenced. In Rousseau's philosophy, those who dissent or who are regarded as impure and corrupted are seen as 'other.' They are often described in very negative and emotional terms, such as 'Enemy of the People.'

The Romantic Movement disdained bourgeois society and prized the materially and educationally 'primitive' - that is, tribal or folk cultures - while stating (inconsistently) that all cultures are equal. In Kurikka's philosophy, dissenters and manifestations of religion that he regards as corrupted, such as Finnish Lutheranism, are likewise dismissed as 'bourgeois' or 'capitalist' while he, at the same time, argues that all religions are equal.

If we replace 'religion' with 'culture,' Oberg's thoughts parallel this. For Oberg, cultures are equal because different cultures are 'just another way of living.' However, it appears that non-Western peoples are culturally determined and that any negative aspect of their culture is the fault not of them (in the sense of being due to their personalities and thus their decisions, for example) but of the 'conditions and the historical circumstances which have created them' (Oberg 1960, 3). This does not hold true for Western expatriates. In contrast to their hosts, expatriates, involved in their 'cocktail circuit,' are blamed for their 'ethnocentrism' (Oberg 1960, 3). They have the freedom to modify their behaviour and to overcome culture shock but fail to do so. Their behaviour is 'derogatory,' and their categorizations of natives are invariably 'invidious' and, implicitly, not 'honest' (Oberg 1960, 3).

This view is problematic because, in the case of non-Westerners, it reifies 'history' and ignores the science of personality. A group's 'history' is really

what that group does, its culture, over a period of time. So we have a circular situation where culture is caused by history and history is caused by culture. From a scientific viewpoint, how a group behaves will be affected by factors such as their modal personality and intelligence, leading to their making distinctive decisions, rendering their culture, whether historically or currently, in a sense, their fault. However, if history and culture cause each other in an eternal loop, then a group can only attain their 'culture' by it being thrown out of the sky like a thunderbolt.

But, this is only true of non-Westerners. Like Kurikka and Rousseau, Oberg constructs an enemy: the 'middle-class,' 'ethnocentric,' 'cocktail circuit' Western expatriate. When Oberg refers to all cultures as 'just another way of living' he is advocating cultural relativism - that all cultures are equal and cannot be judged by outside standards. But, in reality, he appears to regard Western and non-Western peoples as fundamentally different. Non-Western peoples are the helpless products of culture and history and are not responsible for the problems in their societies (which Oberg accepts are 'real') - problems, we might suggest, that are caused by their behaviour and highlighted by expatriate stereotypes. In contrast, Western behaviour - such as ethnocentrism and stereotyping - is not explained away by Western history and culture.

Oberg blames Westerners for their unacceptable behaviour and suggests that they need to reject it, implying that they have the freedom to do so and are responsible for the nature of their culture. Moreover, he condemns the stereotyping of natives but finds it acceptable to stereotype Western expatriates (e.g., as being part of a 'cocktail circuit'). Thus, Kurikka's 'religious relativism' (and its related inconsistencies) is reflected in Oberg's 'cultural relativism.' On the surface, both advocate relativism, while in reality both prize one kind of religion (or culture), the primitive or supposedly pure one, above another. And they appear to judge the religion/culture they prize by different standards than they use to judge the one they dislike. Of course, cultural relativism was highly influential in anthropology by 1954. So this similarity between Oberg and Kurikka must be considered alongside other influences.

Fourth, there are other religious dimensions to Oberg's presentation of culture shock. Both Kurikka and Oberg seem to think in terms of absolutes and to employ emotive language with a fervour common to religious groups. Kurikka dismissed marriage as a 'capitalist licence to rape.' Oberg (1960) writes that, when American expatriates meet to 'grouse' about the natives, 'you can be sure' they are in culture shock. There is no possibility that you might be wrong. He also characterizes culture shock as a 'malady' with a 'cure,' casting it as an unquestionably bad thing. This is even though one might argue that insights could be gained from experiencing culture shock, a view commonly accepted by anthropologists. In effect, according to Oberg's version of culture shock, the person who does not accept cultural relativism is portrayed as being essentially mentally ill (because only once he accepts cultural relativism is he 'cured'). It is, of course, a well known tactic of political regimes to dismiss intellectual opponents as being mad or, if such regimes are of a particularly religious bent, as being possessed by some evil spirit. Oberg's way of discussing culture shock comes close to religiosity in this sense.

Kalervo Oberg Himself

So, I think there is a case for arguing that Oberg developed the model of 'culture shock' and that he did so in the way he did because of his background in Sointula.

Now, in making this case, it might be suggested that I've been rather critical of Oberg's philosophy. This is probably true. I think he may have been emotionally involved with both Sointula and other ideas and, as such, less able to perceive bias in his thinking. But I don't want to be too critical of this, because bias is a problem we all have to fight all the time and, despite there being philosophical problems with the detail, Oberg's model seems to be empirically accurate and an important contribution to making sense of social life. Moreover, I think you can respect and even like a person despite having philosophical disagreements with them. And during my research, I feel that I've got to know Kalervo Oberg.

And I think it's a tremendous shame that very few people have heard of him. Culture Shock is an extremely popular idea, even a cliché, and he was

the person who popularized it after his speech was published in *Practical Anthropology* in 1960. He deserves to be better known.

I've been able to find few people still alive that remember Oberg but those that do suggest he was a very smartly dressed, polite, thoughtful man. After his stints as a civil servant for the US government, Oberg end-up lecturing anthropology at Oregon State University where there is, to this day, a Kalervo Oberg Memorial Award for anthropology seniors. Prof. Court Smith, of Oregon State University, told me that: *He was a very approachable person. In my case he was very sensitive to my feelings and intentions. I remember going to a party at his house. We were instructed to bring a poem to read. I forget the exact occasion, but these were times of social and environmental unrest and my wife and I read "The Hollow Man" by T.S. Eliot. My colleagues felt and expressed that this was too much of a downer for the occasion. Dr. Oberg was quite supportive of our selection.*

Smith also stressed that, in the late-1960s during a time of student rebellion, students still respected and listened courteously to Kalervo Oberg.

It seems that Oberg was a kindly man despite a life marred by a series of tragedies. Oberg married twice. He married first in Vancouver on Christmas Day 1926 to Annie 'Mable' Vance. They were still married in 1937 when they sailed from New York to Southampton in England. I have been unable to find out how the marriage ended. Oberg married again in Baltimore on 30th June 1945, to an American, Lois Pearly Rimmer (1915–1995). So, Oberg almost certainly experienced the upheaval of divorce at a time when divorce was quite rare. He may even have been widowed.

He does not appear to have had children with either of his wives. We can only speculate on why, but it's not unreasonable to suggest this may have been due to fertility problems.

Oberg lost all three of his siblings at young ages and the death of his brother Ilmari, at 21, set off a further tragedy.

Oberg's mother Hilma was committed to Essondale, a BC psychiatric institution late known as River-view Hospital. According to the hospital's records, Kalervo Oberg testified that his mother began to become paranoid and depressed after her son Il-

mari died in 1923, convinced that people in Tofino were trying to kill her. Her husband noted that this became a serious problem around 1930. In August 1932, Hilma's mental condition had become so strained that Oberg's parents visited him in Chicago, where he was doing his PhD, with a view to finding a specialist for Hilma. While in Chicago, Hilma had a complete mental breakdown. Her behaviour was described as violent and erratic, oscillating between laughter and depression, and her husband and son committed her to Chicago State Hospital in October 1932. She was force-fed, refusing to eat because she thought someone had put blood in the food. In June 1933, Hilma was deported and committed to Essondale. In the three years she was in hospital, her husband could only afford to visit twice. Hilma ultimately died of pneumonia in 1st March 1936. Her husband died on 5th November the same year.

And most tragically of all, Oberg lost his two sisters (aged 4 and 5) when he was just a toddler, in a fire which almost took his own life. One of Kurikka's ideas was that people should sleep in large, communal buildings rather than separate cabins. A fire broke out in the children's sleeping quarters in January 1903 and spread rapidly. As Paula Wild (2005, 68-69) summarizes in *Sointula: Island Utopia: Mrs Oberg was in one of the sleeping rooms on the ground floor when the fire broke out. She carried her two young sons outside, then found it impossible to return for her daughters. When her husband escaped from the third floor and heard that the girls were still inside, he plunged back into the flames. Finding the little girls huddled in bed, he picked them up and started for the door. Halfway there the floor collapsed. Oberg fell, Elma and Hilma slipping from his arms. With his clothes, face and hands on fire, Oberg struggled to the door where he was pulled out by several men. The bodies of the girls were later found a few steps from the door.*

But despite all that tragedy, Kalervo Oberg will still be remembered as a pleasant chap. And, whether pleasant or not, as the innovator of culture shock, he deserves to be better remembered.

Conclusion

This conference can be seen in many ways: a celebration of local history, an academic examination

of utopianism and culture shock, a wonderful example of how a quirky idea can come to fruition if lots of enthusiastic people put their heads together. But having the conference here in Sointula was inspired by the Kalervo Oberg connection. We wouldn't be here this afternoon if it wasn't for Kalervo Oberg and so, in that sense, this conference is kind of in his memory.

Dr Oberg: you were behind a very popular phrase and a very useful model of human behaviour, and more people need to know that. So, when we have our first drink at the dinner later let's toast Kalervo Oberg, Dr Culture Shock. Kiitos! Well done!

References

- Du Bois, Cora, (1951), 'Culture Shock.' Midwest regional meeting of the Institute of International Education, Chicago, 28 November.
- Dutton, Edward, (2011), 'The Significance of British Columbia to the Origins of the Concept of "Culture Shock"' in *BC Studies: The British Columbia Quarterly*, 171.
- Dutton, Edward, (2012), *Culture Shock and Multiculturalism: Reclaiming a Useful Model from the Religious Realm*, Newcastle: Cambridge Scholars Publishing.
- Gamio, Manuel, (1929), 'Observation on Mexican Immigration into the United States' in *Pacific Affairs* 2:8: 463-469.
- Halminen, Matti, (1936), *Sointula: Kalevan Kansan ja Kanadan Suomalaisten Historiaa*. Mikkeli: Mikko Ampuja. Available at http://www.migrationinstitute.fi/pdf/books/Sointulan_historia_1936.pdf (12/9/11).
- Kolehmainen, John Ilmari, (1941), "Harmony Island: A British Utopian Venture in British Columbia," *British Columbia Historical Quarterly* 5: 2: 111-125. Available at <http://www.genealogia.fi/emi/art/article90e.htm> (12/9/11).
- Kurikka, Matti, (1904), *Aika* (Sointula newspaper), 15 March.
- Lindström, Varpu, (1999), 'The Finns' in *The Encyclopedia of Canada's Peoples*, ed. Paul Magocsi. Toronto: University of Toronto Press.
- McComb, Marlin and George Foster, (1974), 'Kalervo Oberg (1901-1973)' in *American Anthropologist*, 76:2. 357 - 360. Available on-

line: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1525/aa.1974.76.2.02a00260/pdf> (15/9/11).

Oberg, Kalervo, (1928), 'Sointula: A Communistic Settlement in British Columbia.' Graduating essay, University of British Columbia.

Oberg, Kalervo, (1933), 'The Social Economy of the Tlingit Indians.' PhD diss., University of Chicago.

Oberg, Kalervo, (1954), 'Culture Shock.' Paper presented to the Women's Club of Rio Di Janeiro, Brazil, 3 August 1954.

Oberg, Kalervo, (1960), 'Culture Shock: Adjustment to New Cultural Environments' in *Practical Anthropology*, 7: 177-182.

Wild, Paula, (2005), *Sointula: An Island Utopia*. Vancouver: Harbour Press.

Instituutti mukana Turun kirjamessuilla

Turun kansainväliset kirjamessut järjestettiin Messu- ja kongressikeskuksessa 4.-6.10.2013. Tämä oli 22. messukerta Turussa. Tämän vuoden teemana olivat Yhdysvallat ja Somero. Siirtolaisuusinstituutti on osallistunut messuille aiemminkin, mutta tämänvuotisen Yhdysvallat-teeman ansiosta olimme tällä kertaa näyttävästi esillä.

Perinteisellä myyntiosastolla asiakkaat saivat tutustua instituutin julkaisemiin kirjoihin ja kauppaakin tehtiin. Erityisen suosittuja olivat Titanicin liittyvät julkaisut. Osastolla annettiin myös sukututkimusneuvoja ja välillä asiakkaita kertyi jonoksi asti.

Siirtolaisuusinstituutilla oli messuilla myös näyttelyosasto, jonka aiheena oli siirtolaisuus Yhdysvaltoihin. Näyttelyssä oli esillä siirtolaisten matkaan liittyvää aineistoa, tietoa elämästä Yhdysvalloissa ja myös instituutin liikkuvat näyttelyt Titanicin ja

Empress of Irelandin kohtaloista. Näyttelyosastolla oli vilkasta ja ajan hengen mukaan pukeutuneet oppaat saivat kertoa ja kuulla useita mielenkiintoisia tarinoita siirtolaisten vaiheista.

Instituutti järjesti lisäksi lavaohjelmaa lauantaina aamupäivällä. Tutkimusjohtaja Elli Heikkilä haastatteli kirjailija Antti Tuuria, valokuvaaja Vesa Ojaa ja instituutin johtaja Ismo Söderlingiä amerikansuomalaisuudesta ja siitä, mikä inspiroi kirjoittamaan, kuvaamaan ja tutkimaan kyseistä aihetta.

Messut sujuivat loistavasti ja Siirtolaisuusinstituutti voi olla tyytyväinen saamaansa huomioon ja positiiviseen palautteeseen asiakkailta. Moni ihminen löysi instituutin vasta messuilla ja lupasi tulla myöhemminkin tutustumaan talomme palveluihin ja näyttelyihin.

Lilli Kojo

Olin sotalapsi

Pirkko Karvonen

Pirkko Karvonen on tekstiilitaiteilija, tutkija ja elokuvantekijä. Hänen taidettaan löytyy Albertan Taidesäätiön kokoelmista, Kanadasta, Japanista ja Yhdysvalloista.

Asiasanat: Sotalapset, Ruotsi, Suomi, talvisota, jatkosota.

Osallistuin kesäkuussa 2012 Suomen Siirtolaismuseon Tuki ry:n ja Ulkosuomalaiskulttuurien Seura ry:n Tellervo Lahden järjestämälle bussimatkalle Norjan Finnmarkin itäosiin. Olin kerran kirjoittanut artikkelin (Finnfactor in Norwegian Weaving) Amerikan Norjalaiseen lehteen mikä käsitteli suomalaisten siirtolaisten käsityötaidon vaikutusta Finnmarkissa. Artikkelini perustui kirjallisiin tutkimuksiin, joten halusin nähdä ja kokea itse suomalaisen käsityötaidon Finnmarkissa. Tietenkin löysin aineistoa museoista ja itse kankaankutojilta, mutta paluumatkalla huomioin, että matkalla olikin toinen tarkoitus.

Minä, joka olen Kanadasta, keskustelin virolaisen emeritusprofessorin Ott Kurssin kanssa. Hän kertoi minulle, että matkalla on toinenkin sotalapsi. Ollessamme lähtöpuhissa otin asian puheeksi Aulis Kjallin kanssa, joka oli Seinäjoelta. Aulis kysyi minulta ”Missäpäin Ruotsia olit?”

Vastasin ”Skånessa”. ”Niin minäkin”, oli Aulikin vastaus. Hän kysyi: ”Missäpäin Skånea?” ”Maaseudulla lähellä Kristianstadia”, oli vastaukseni. John Aulis lisäsi ”Ihanko totta, siellähän minäkin”. Juttelumme jatkui ”Millä paikkakunnalla tarkemmin ottaen?” Oli yllättävää, että kummatkin kävimme koulua Tranessa ja olimme jopa samalla luokalla. Olin tietoinen, että luokallamme oli Kotkasta Raili niminen tyttö, mutta en tiennyt, että oli muitakin suomalaisia. Minä, joka olin jo päässyt Forssassa kolmannelle luokalle, jouduin ensimmäiselle luokalle, mutta sain osallistua käsitöihin kolmasluokkalaisten kanssa.

Anna-Liisa Kirsikka kertoi minulle, että lähdin junalla Forssasta 1944 Anita ja Aarna Österlundin kanssa. Mielessäni on muisto, että lensin lentokoneella muistaen, miltä talot ja joet näyttivät ilmast. Muistan yöpymisen kerrossängyissä. Pienet lapset itkivät ja minä, joka olin perheemme ainoa lapsi, halailin heitä. Ei näkynyt aikuisia missään. Kerroin tästä Marja Vuorelmalle vuosia myöhemmin vieraillessani Suomessa. Marja valaisi tietoani kertomalla, että hän oli 17-vuotiaana yksi näistä vastaanottajista Tukholmassa ja lisäsi, että Suomella ei ollut lentokoneita lastensiirtoa varten. (Marja vei minut myöhemmin tutustumaan Tukholmaan.)¹

Tukholman jälkeen meidät majoitettiin jonnekin sairaalaan, missä olimme kaksi viikkoa. Täällä lääkäri tarkisti meidät. Majoituin kahden tytön kanssa samaan huoneeseen. Valitsin paikan lämpöpatterin vierestä, sillä halusin pysyä lämpimänä. Lämpötilani oli muutaman asteen normaalia korkeampi, joten minut pidettiin sängyssä päivät ja yöt. Tästä johtuu, että harhailin käytävissä öisin ja niin tekivät muutkin. Lämpöpatterin vieressä oleva sänky oli kauempana toisista, joten ehdin viimeksi paikalleni ja sain piiskaa. Muistan myös yhden tytön, joka erotettiin meistä eri huoneeseen, sillä hänellä oli keuhkotauti. Kun kävimme ulkona leikkimässä, niin vilkuttimme hänelle ikkunan läpi.

Seuraavaksi muistan, että matkustin linja-autolla, joka pysähtyi maalaistalon eteen. Vastaanottaja oli täti, jota myöhemmin kutsuin nimeltä tant An-

¹Itse asiassa lapsia siirrettiin myös lentokoneilla (toimitus).

na. Olin saapunut Etelä-Ruotsiin Skåneen, osoite oli Brod, Ovesholm. Tant Annan lisäksi perheeseen kuului hänen veljensä Nils, mormor (isoäiti) ja kaksi renkiä. Jonkin aikaa saapumiseni jälkeen tant Anna vei minut tapaamaan Herlissonin naapuriperhettä, jolla oli myöskin sotalapsi nimeltään Raili, jonka kanssa en koskaan puhunut Suomea. Tant Anna ei ainoastaan etsinyt minulle leikkikavereita, mutta hänellä oli toinenkin tarkoitus – hän halusi lainata nukken minulle. En muista, että minulla olisi ollut nukkea Suomessa. Kuitenkin leikin nukella ja tant Anna ja minä usein teimme yhdessä vaatteita nukelle. Muutenkin tant Anna ja fabror Nils järjestivät tilaisuuksia minua varten. Yksi näistä oli ostosmatkat joko Kristianstadiin, josta ostettiin käsityötarpeita ja vaatekangasta tai Tollarp, mistä ostettiin kenkiä ja missä otettiin potrettivalokuvat syntymäpäivinä ja käytiin karamelliostoksilla. Muistan ensimmäiset kenkäostokset. Kengät, mitkä ostettiin, olivat liian lyhyet ja puristivat, mutta pelkäsin, etten saa uusia kenkiä niin nyökkäsin, että ne sopivat.

Huomasin suuren eron maalaistalossa Suomeen verrattuna. Ruotsissa miehet tekivät kaikki työt navetassa. Oli toinenkin ero. Alkoholia käytettiin juhlassa, mutta en koskaan nähnyt juopuneita.

Suomessa me asuimme kahdessa huoneessa, täällä oli iso talo saleineen ja hienoine huonekaluineen. Autoin tant Annaa siivoamaan renkien asuntoa ja siinä huomasin, että heillä oli paljon vaatimattomat huonekalut ja petivaatteet kuin meillä. Otin osaa puutarhatöihin. Halusin haravoida käytäviä puutarhassa. Ruotsin puutarhat olivat kuin puistoja. Minulla oli ihana lapsuus Ruotsissa. Jäljestäpäin ajatellen tuntuu kuin kaikki asiat olisi järjestetty minua varten: kyläilyt sukulaisperheissä, matkat merenrannalle Åhusiin taksikyödyillä, muuten kuljettiin hevoskyödyillä, ja yöpyminen sukulaistyttöjen luona.

Kävin koulua noin viiden kilometrin päästä meiltä Tranessa. Koulussa ei kiinnitetty mitään huomiota siihen, että en puhunut ruotsin kieltä. Koulunkäynti oli hauskaa. Kuitenkin minua vaivasi koulussa, kun opettaja antoi hyvin yksinkertaisen käsityön tehtäväksi rengin työlle; meillä muilla oli paljon vaikeampia tehtäviä. Opin ruotsin kielen kahdessa kuukaudessa. Seuraavana vuotena muutimme Traneen toiseen maalaistaloon, minkä oli aikaisemmin omistanut perheen muu jäsen. Täällä mormor kuoli. Muistan, kun pappi tuli illalla käymään. Yöllä mi-

nut muutettiin toiseen huoneeseen. Mormor lepäsi kädet ristissä rinnanpäällä. Kuolema oli kaunista. Hain “snodroppar” puutarhasta ja laitoin ne hänen käsiinsä. Viikonlopulla sukulaiset kerääntyivät saliin suuren pöydän ympärille ja jokainen kerrallaan valitsi itselleen kristalliesineitä, joita oli pidetty aikaisemmin koristeena eri huonekalujen päällä.

1946 kesällä sain kirjeen asianajajalta, jossa selitettiin, että vanhempani olivat eronneet. Olin 12-vuotias. Ymmärsin, että minut oli määrätty isälteni. Suomenkieli oli kokonaan hävinnyt. Muistan saaneeni enemmän kirjeenvaihtoa isältäni kuin äidiltäni. Tant Anna kerran sanoi, että kirjoita isällesi ja ilmoita, että ei lähettäisi enää kirjoja, kun et osaa niitä lukea. Lähtö oli vaikea. Mielelläni olisin jäänyt Ruotsiin. Olin menossa tuntemattomaan. Saavuin syksyllä laivalla Kotkan satamaan, missä isä oli vastassa. En muista mistä ja mihin olin matkustamassa. Isä vei kasvatusvanhempiansa kotiin. Hän oli kaksi-vuotiaasta asti asunut äitinsä veljen perheessä Kymminlinnassa. Jonkin päivän päästä menimme bussilla Pyhtäälle, missä ruotsia taitava henkilö toimi tulkkina. Isä jätti minut Pyhtäälle. Asuin maalla hänen ystävänsä Impin ja tämän kuusivuotiaan tyttären sekä Impin vanhempien ja veljien kanssa.

Muutaman kuukauden kuluttua Impi ja isä avioituivat ja me muutimme Elimäelle. Minulla oli vaikeaa koulussa. Kesti kaksi kuukautta ennen kuin opin suomen kielen. Opettajat olivat ilkeitä ja minua kiusattiin koulussa. Kun kerroin tästä isälle, niin hän otti rohkaisuryypyt ja meni kouluun puhumaan rehtorille. Seuraavana aamuna aamurukouksessa rehtori käsitteli asiaa. Tunsin, kuinka kaikki silmät kääntyivät minua kohti. Oli kauheaa. En koskaan elämässäni kertonut isälle ongelmistani. Oli myöskin vaikeaa äitipuoleni kanssa. Hän sanoi minulle, “jos tuot mitään vaikeuksia isäsi ja minun välille lähdet pois”. Ajattelin, että minulla oli äiti jossakin, joka rakasti minua, mutta hän ei koskaan ottanut yhteyttä minuun. Muutimme usein. Isälläni oli alkoholi-ongelma. Vasta aikuisena ymmärsin sen.

Pyysin kerran anteeksi ystävilteni isäni käytöstä ja he sanoivat, että heidänkin isät käyttäytyivät samalla tavalla. Useat sodassa olleet miehet olivat painajaisten keskellä ja vasta nyt on alettu ymmärtämään heitä.

1951 isäni sai kirjeen sisareltaan kutsuen meidät Kanadaan. Olin silloin 16-vuotias ja juuri pääs-

synt Kotkan Yhteiskoulun viidennelle luokalle. En halunnut muuttaa. Koulu sujui hyvin ja oli läheisiä ystäviä. Saavuimme syksyllä Edmontoniin, Albertan provinssiin. Täti oli ostanut meille matkaliput. Ihmettelin, kun maaseudulla suomalaisilla maanviljelijöillä ei ollut vielä sähköjä. Yhdessä kodissa, missä vierailimme, oli maalattia. Ihmiset asuivat vaatimattomasti. Isäni varoitti meitä: ”muistakaa työt, tästä ei kirjoiteta Suomeen”. Koulussa jouduin kymmenennelle luokalle High School:ssa. En osannut sanaakaan englantia. Olin opiskellut ruotsia ja saksaa Kotkassa. Otti kaksi vuotta ennen kuin huomasin yhtenä päivänä, että ajattelen englannin kielellä. Huomasin, kuinka vaikeaa vanhemmillani oli. Opin elämään äitipuoleni kanssa. Isäni ei koskaan oppinut englantia. Suomessa hän oli auton korjaaja, mutta täällä autot olivat paljon erilaisempia kuin Suomessa. Kielen kanssa oli vaikeutta: viikonloput menivät juodessa, lopulta hän joutui pois töistä ja sairasteli kotona ja vihdoinkin kuoli syöpään vähän yli 60-vuotiaana. Pari vuotta myöhemmin äiti sairastui syöpään ja sairasteli kotona. Hän ei saanut leskeneläystä eikä mitään rahallista apua. Sairaus kummallakin tuli työpaikan kautta.

Olin 37-vuotias kun tulin Suomeen ensi kertaa. Mieheni vanhemmat olivat käyneet Suomessa ja löytäneet äitini. Otin häneen yhteyttä ja sovimme tapaamisesta määrättyinä päivinä. Odotin päivää innolla, jolloin voin halata äitiäni, enhän ollut nähnyt häntä sen jälkeen, kun olin yhdeksänvuotias. Mieheni serkku vei meidät osoitteeseen Forssassa. Soitin ovikelloa ja esitin itseni. Nainen ovella katsoi minua ja sanoi: ”olen pettynyt sinuun, et ole kaunis”. Olin vailla puhetta ja ihokarvat nousivat pystyyn, tuli vilu. Kysyin, koska voisimme tulla kylään. ”Huomen aamulla kello yhdeksän, olen menossa lomalle” oli vastaus. Emme koskaan päässeet samal-

le aaltopituudelle. Joka kerta, kun kävin Suomessa, olin kohtelias ja kävin kylässä. Kerran kysyin: ”Miksi lähetit minut Ruotsiin? Miksi et koskaan ottanut yhteyttä minuun?” Vastaukset olivat: ”Halusit mennä” ja ”Niin oli parempi”. Näin, kuinka hyvä hän oli adoptoidulle pojalleen. Heti Ruotsiin menoni jälkeen äitini oli mennyt avioliittoon pomonsa kanssa ja muistan, että pomo kävi meillä kylässä. He laitoivat lehteen ilmoituksen, että halusivat adoptoida poikalapsen. Olinko minä väärää sukupuolta? Mitä joku oli tehnyt tälle naiselle, joka ei omaa lastaan rakastanut? Koska olin isäni näköinen, vaikuttiko se hänen hyväksymiseensä? Minullakin oli lapsia ja lupasin itselleni, etten koskaan hylkäisi heitä.

Olen pystynyt antamaan äidilleni anteeksi. Olihan minulla äitipuoli, joka kannusti minua ja kun tarvitsin rahaa kangaspuiden oston, niin hän lainasi ne minulle. Ehkä ”Lumikki ja 7 kääpiötä” kertomus pahasta äitipuolesta on monelle ollut liian voimakas kertomus: äitipuoletkin voivat olla hyviä. Miehelleni ja minulle syntyi 4 lasta ja kun olin kotiäiti, joka kutoi kangaspuilla päivisin, niin ajattelin, että kyllä tässä yksi lapsi lisää sopisi meille. Edmontonin sanomalehdessä oli pyyntö ottaa hoitoon lapsia, jotka olivat sekoitus eri ”roduista” ja joita kukaan ei halunnut adoptoida. Ehdotin miehelleni, että halusin yhdistää meidän perheeseen yhden näistä lapsista sillä tunsin, että olin velkaa jollekin siitä hyvästä, mitä sain Ruotsissa. Keskustelimme asiasta, mutta mieheni esitti, että adoptoisimme lapsen emmekä vain ottaisi hoitoon maksusta. Kesti vuoden ennen kuin 10 kuukauden vanha poika, jonka isä oli Kanadan intiaani ja äiti irlantilaista perua, yhtyi meidän perheeseen. Hän on nyt yli 40-vuotias ja on monta kertaa kiittänyt meitä, että olemme hänen vanhempansa.

”Kerran se vain kirpaisee”

Arkistonhoitaja Jarno Heinilä luovuttamassa vertaan ensimmäistä kertaa. Siitä se lähtee.

Kaikki mukaan tärkeään toimintaan!

Kuva: Ismo Söderling (149 verenluovutusta).

External Border Management as an Instrument of Migration Control

The Finnish – Russian Border

Katharina Koch

This article deals with the Finnish-Russian border in light of the European external border control policy and its impact on immigration. The 1985 Schengen agreement removed internal European border controls and external border protection became a major concern of the European Union (EU) and heads of states. The European discourse towards immigration changed during the last decade and patterns show tighter external borders. This research follows the Copenhagen school of security and scrutinises the Finnish external border approach under the aspect of immigration. It analyses the socio-economic importance of the Finnish-Russian border in comparison to the European trend that decreases the penetrability of external borders. The study results show that the Finnish policy approach focuses on regional development in order to achieve economic balance in the border regions. This approach is supposed to increase security by economic rather than by traditional border control strategies.

Keywords: Finnish-Russian border, securitisation, immigration, EU external borders, regional development.

Introduction

The current discourse on immigration in Europe includes concepts referring to societal threats, terrorism, and Islamic fundamentalism that links the issue with risk and security concerns (Neal 2009, 352–353). In 2004, the European Council states that the management of immigration flows needs to be supported by establishing additional security measures that already come into force at the external borders of the European Union (EU). (European Council 2004). This was a partial result of the terror attacks in the USA (2001) and the following bombings in Madrid (2004). The portrayal of unauthorized immigrants as potential terrorists gives

European governments the ability to introduce stricter immigration policies (ibid). The latter often refers explicitly to terrorism as an issue that is addressed in EU policy proposals.

Several scholars (Huysmans 2000; Neal 2009) argue that a securitisation of migration emerged in Western Europe during the last thirty years and has gained greater attention since the terror attacks in the 21st century. Although the EU tries to increase integration in migration policies, the process is significantly impeded by the public and political migration discourse that represents an increasing reluctance among the European population towards immigration (Léonard 2010b). She furthermore points out that the social construction of migration

Katharina Koch is a recent M.A. graduate from Maastricht University, The Netherlands. She received her B.A. in European Studies and specialised on European security policies.

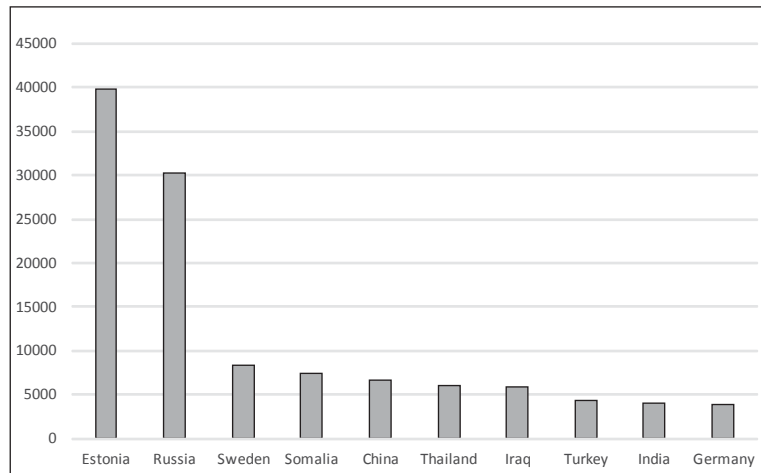
as a threat to internal security leads to anxiety among the local population.

An important political actor in the European security framework is Finland. Geographically speaking, Finland shares the longest external border of the EU - approximately 1 340 km - with Russia. For this reason, the Finnish - Russian border is an important unit of analysis which can be used to understand the meaning of European external borders as an instrument of immigration control. This study examines the factors influencing external border management based on the concept of the Copenhagen

school of security that seeks to identify the process of securitising measurements. The question that is answered in the following tackles the Finnish external border approach and why it is not connected to immigration control policies as in comparison to other EU external borders. Huysmans (2000, 751) argues that securitisation of migration is a process that can be traced back since the 1980s when the political construction of the migration discourse was concentrated on the destabilizing effects of certain economic and political areas; such as employment, the social welfare system and crime prevention. Although the theory of securitisation mainly focuses on military border surveillance techniques, this research presents the hypothesis that, in the case of Finland, border management is less influenced by military issues but rather by economic factors that are necessary for future regional development; including immigration.

Finland – A Country of Immigration

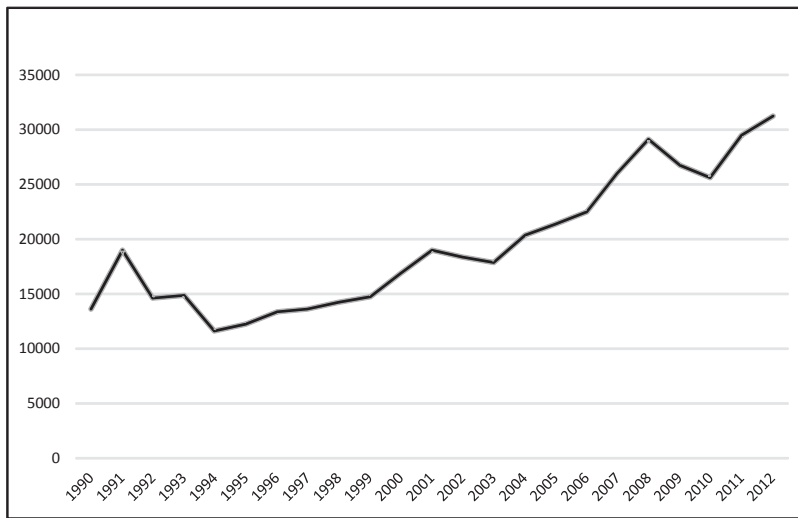
Finland was not an immigration country until the collapse of the Soviet Union that led to high numbers of immigrants from former Soviet Union countries. The civil war in former Yugoslavia and the conflicts in Africa and countries located in the Near East have caused an additional inflow of refugees

Foreign Population in Finland at the end of 2012. *Data Source: Statistics Finland 2012.*

into Finland. As can be seen on figure 1, most foreigners in 2011 originated from the former Soviet Union and Russia but the number of refugees from war prone countries such as Afghanistan, Iraq, and Somalia also increased from 2001 onwards (Statistics Finland 2011).

The following figure shows immigration to Finland in the period 1990–2012. It is important to notice that only permanent immigration is reflected in the statistical data and not for example, temporary labour immigrants and international students. It clearly shows that after the Finnish recession at the end of the 1990s, immigration increased steadily and reached its initial peak in 2012. According to the statistics, the terror attacks of 2001 did not have an impact on immigration numbers in Finland as it is suggested by the scholars of the Copenhagen school who identify the logical consequence of security threats in a decrease of immigration rates through stricter immigration control. Although a stagnation and slight decrease can be observed in the years from 2001 until 2004, immigration drastically increased again after this period. Nevertheless, the economic crisis of 2008/09 shows a larger impact on the Finnish immigration numbers that decreased by roughly 5 000 during the years 2009 and 2010. The situation can be compared to the economic crisis in 1991, which resulted in the same decline of immigration. As a preliminary conclu-

Immigration to Finland, 1990–2012. *Data Source: Statistics Finland 2012.*

sion, it can be argued that economic fluctuations have greater impact on Finnish immigration numbers than security related incidents.

The statistics also reflect the Finnish policy approach towards immigration. According to Sivula (2013), the recession at the beginning of the 1990's put a halt to immigration for a short period. This is in accordance with the graph shown above on figure 2. Furthermore, he mentions that Finnish policy makers did not react to the terror attacks in New York or Madrid by restricting immigration policies.

Research Methodology

In order to analyse the impacts caused by the European discourse of immigration on border controls, it is necessary to explore the factors that influence Finnish immigration and border policies. The research follows a descriptive qualitative research design that applies the technique of a discourse analysis. The Copenhagen school of security suggests that discourse analyses are an appropriate tool to discover securitising languages in, for example, policy documents. The time frame of the analysis comprises the year range of 1990–2013, a period when Finland became to be envisaged as an interesting political spot for the EU.

Policy documents, in particular dealing with security and border management form the core of the analysis. Analysed Finnish policies include the Finnish counter terrorism strategies of 2001 and 2004, published by the Finnish Ministry of Foreign Affairs as an immediate response to the terror attacks in New York and Madrid. In addition, the governmental report of the Finnish security and defence policy of 2012 identifies the recent Finnish immigration discourse. Interviews conducted with official experts working in the Ministry of Employment and the Economy

and in the Ministry of the Interior in Helsinki give an additional insight into the Finnish-Russian and Finnish-EU relations concerning external border management. The article is divided into the following sections: (i) the theoretical framework based on the theory of securitisation by the Copenhagen school of thought that helps to explain that Finnish border management is rather influenced by economic than by military means in order to tackle excess immigration; (ii) The Copenhagen school approach is applied through discourse analyses of relevant Finnish policy documents in order to analyse the factors influencing Finnish external border management; (iii) The shortcoming of the securitisation theory is shown in detail by giving examples of the Finnish regional development approach and its dominating influence on Finnish border management approaches; (iv) The conclusion states that national goals towards a specific matter, such as external border management, might be undermined by the European integration process.

Copenhagen School of Security – Securitisation Theory

The theory of securitisation emerged during the early 1980s and was explicitly mentioned in the late

1990's by the scholars Barry Buzan, Ole Weaver, and Jaap de Wilde (Buzan et al. 1998, 23). They define 'security' as "the move that takes politics beyond the established rules of the game and frames the issue either as a special kind of politics or as above politics" (ibid). The meaning of securitisation can be derived from this definition as a more extreme version of politicization. According to the authors, an issue can develop from being non-politicised through politicised and ends up being securitised (non-politicised -> politicised -> securitised). This means that the matter is presented as an existential threat, requiring immediate action (ibid 23-24).

Securitisation is defined as a *speech act*; therefore it can be argued that it is a socially constructed process (Balzacq 2011, 1). A securitising speech act takes a certain issue, as migration, out of the realm of normal politics and shifts it into the area of security. This gives the speaker the authority and permission to implement measurements that would otherwise be restricted by their institutional position. According to Buzan et al. (1998, 25), the common way to study securitisation is with the support of a discourse analysis and of political constellations. It is necessary to find out at what point a particular policy is publicly accepted although political actions are violating rules and international standards. In those cases, securitisation can be witnessed (ibid).

Border Management as an Instrument for Immigration Control in Finland – A Discursive Analysis

In autumn 2001, the Finnish Ministry for Foreign Affairs published its first report on terrorism (Ministry for Foreign Affairs of Finland 2001). The report states that Finland is not the main target for terrorists but it took several actions to support the EU in combating terrorism. External border controls have been temporarily tightened in 2001 on demand of the EU. However, already after the 20th of September, the level of border controls was diminished. Only after the first air strikes of the US army against Afghanistan, Finnish external border controls were tightened again (ibid). Nevertheless, the Finnish government did not recognise the need

for urgent amendments in the legislation regarding border surveillance:

"The normal level of preparedness was reassessed by the Frontier Guard on 20 September 2001, after a period of intensified border control. Since the first air strikes by the United States against Afghanistan on 7 October 2001, border control has again been intensified" (Ministry for Foreign Affairs of Finland 2001).

After the terror attacks in Madrid, the Finnish Foreign Ministry published another report on Terrorism in December 2004. It reacts to the bombings in Madrid by addressing the threat of terrorism that also arises in Russia due to the unresolved situation in Chechnya (Ministry for Foreign Affairs of Finland 2004, 1). The report mentions that terror threats increase in those countries and regions that are economically underdeveloped (ibid, 15). In addition, further causes for the development of terrorist groups are related to social inequality, bad governance, exclusion, and ethnic tensions. Heiskanen (2013) argues that regional development therefore plays an important role within the Finnish foreign and security policy framework. Inequality in terms of GDP per capita and income is considerably high between Finland and Russia and therefore Finland's goal is to strengthen cross-border economic co-operation with Russia to promote social justice and higher living conditions through investments and employment opportunities (Ministry of Employment and the Economy 2009).

The Finnish anti-terrorism strategy of 2004 states that "in order to prevent terrorism [...] measures to eradicate poverty and to enhance good governance and respect for democracy and human rights are necessary" (Ministry for Foreign Affairs of Finland 2004, 15). It can be argued that economic development diminishes security threats but also the pull-factors for migration. Most immigrants in Finland are from Russia and other former Soviet Union countries such as Estonia and the most important pull factors are better living standards and a higher income level in Finland (Olli Sorainen 2013; Heikkilä 2006, 55). The Finnish Foreign Ministry argues that a close cooperation with Russia remains very important and Finland wants to influence development policies in Russia (Ministry for Foreign Affairs of Finland 2010). The Finnish Security and Defence

Policy Report of 2012 acknowledges the non-traditional security threat of migration and population growth to Finland's security environment (Prime Minister's Office 2012, 14). At the same time they direct the attention toward "strengthening security in its neighbourhood" (ibid). Particularly referring to increasing immigration rates and nationalism in Russia, Finland focuses its attention on the potential threat of the formation of extreme right-wing populist groups. In addition, triggered by the ongoing problems during the democratisation process and the struggle to promote steady economic growth, the largest group of asylum seekers in the European Union originates from Russia (ibid, 35).

The political interest of Finland in Russia can be therefore attributed to the historical and present security situation between the two countries. During the Cold War, Finland had particular economic and security reasons at keeping a stable relationship with the geographically big neighbour, the Soviet Union. After the collapse, a good economic relationship was furthermore pursued because Russia is one main trading partner of the Nordic country. Finland's external border management strategy rather aims at: (i) enhancing border management cooperation among the member states; (ii) investing at regional development to increase living conditions in the European neighbouring countries; (iii) decreasing the risk of terror cells formatted in Russia.

Results and Discussion

The rhetoric used in Finnish policy documents shows that Finland's border policies lack a securitisation through immigration. Three reasons can be derived from the analysis: (i) Finland is a relatively newcomer among the immigration countries and the overall number is comparatively low with other continental European countries. It is worth though to follow its future development because the number of immigrants is rising; (ii) although Finland has the longest external land border among all European countries, the number of irregular immigrants does not reach the same quantity as for example in Greece or Italy that are 'immigration hotspots'; (iii) from a historical perspective, the Finnish-Russian border was closed until the beginning of the 1990s. As the only

European country, Finland had no significant immigration rate and border controls were highly effective from both; the Finnish and Russian side. The gradual simplification of border controls was aimed at promoting a favourable dialogue between the two countries that are connected with each other in economic terms. This research suggests that the theory of securitisation is not applicable on a general European scale and that it is rather necessary to at least consider the different country related backgrounds. For instance, an efficient strategy could be to use country clusters, organizing them into different external border regions and their characteristics in order to give a reliable picture of the European wide situation.

Another aspect relates to the policy actions that result out of the Finnish immigration discourse. Rather than focusing on military and traditional security practices as suggested by the EU, Finland pursues an economic and political liberal approach towards their border with Russia and regional development is a very important part of Finland's policy framework. As stated in the Terrorism report of the Ministry of Foreign Affairs of Finland, economic development is necessary to promote peace and to create stability (Ministry of Foreign Affairs 2004). The Ministry of Employment and the Economy concentrates its efforts on regional economic development, for example in the Republic of Karelia and in the region of St. Petersburg (Ministry of Employment and the Economy 2012). In 1992, Finland and Russia set up an agreement that ensures cooperation in the border areas and focuses on the improvement of the environment and the economy (Nevalainen 1996, 67). From 2007 onwards, economic cooperation is based on three programmes that cover the Kolarctic area, Karelia, and the South-East-Finland-Russia region which replace the Finnish-Russian agreement of 1992. The total funding reaches an amount of € 190 million and aims at supporting economic, social and civic development, and common challenges related to border crossings (Ministry of Employment and the Economy 2012).

Although Russia is not a member of the European Neighbourhood Programme, the EU built up a close cooperation that is regulated in the Partnership and Cooperation Agreement of 1994 (European Union External Action n.d.). According to the Ministry of

Employment and the Economy (2009), the amount of EU funded projects in the Finnish-Russian region reaches an amount up to € 87.6 million in the period of 2007–2013. However, Scott (2013, 33) criticises that cross-border cooperation support “has become mundane, technocratic, underfunded, and bereft of the historical symbolism of earlier cooperation”. The author argues that the securitising measurements towards external border controls by the EU is impeding cross-border cooperation, especially in the Finnish-Russian case. The analysis of the respective Finnish policy documents shows a discrepancy concerning the favourable approaches. As Scott underlines, the Finnish-Russian European Neighbourhood and Partnership Instrument (ENPI) on cross-border cooperation does not properly reflect the requirements that are necessary to be applied in the Finnish and Russian case.

In fact, European integration in border management is counterproductive towards regional development that aims to enhance economic progress (c.f. Neal 2009). European concerns about irregular immigration, cross-border crimes, and terrorism form new obstacles for further regional cross-border cooperation and integration on this matter that can lead to an impermeable EU-Russian border (Scott 2013, 34). Scott presents that the EU’s cohesion and regional policy programme (2007–2013) are funded by a total amount of € 321 billion. This money is targeted at the EU member states to give aid to poorer European regions. The European Neighbourhood Programme’s budget amounts up to € 11 billion but Scott argues that only a very few amount is used on cross-border cooperation with neighbouring states. In comparison, a total of € 1 billion is spent on border security and technology research programmes that reach a higher amount than the whole budget planned on cross-border cooperation in the European neighbourhood countries. These measurements increase the perception that the European Union and the Schengen area turn into a ‘Fortress of Europe’ (Guild et al. 2008).

Conclusion

This article has explored the securitisation process of immigration and the role of external border management within this process. As Huysmans

(2000) explained, since the 1980’s with the beginning of neoliberal politics and economic upheavals in the European countries, reluctance and hostility among the populations towards immigrants increased. Using the Copenhagen approach, particularly the terror attacks in New York and in Madrid can be acknowledged as a turning point in the actual policy approach towards immigration controls by external border protection. Intriguingly, the analysis of Finnish policy documents shows no relevant securitising language in the traditional sense. Policy makers rather focus on eradicating economic imbalances in the border regions than demanding strict external border controls. The article carves out that not only security and military tools lead to securitising practices but another important factor concerns economic considerations. For the Finnish-Russian case, the securitisation in the traditional sense of the Copenhagen school is not sufficient to explain political decisions.

Having focused on Finnish official policy documents, research shows that Finland’s main approach is directed at supporting the Russian external border regions. Based on the historical diplomatic relations established during the Cold War era, Finland has a great interest in keeping a stable relationship with its geographically large neighbour. Securing the external border became a main concern of Finnish and European politics; however, Finland focuses on securing its border through regional development that builds up a stable economy, good relations, and a strong civil society. This strategy is undermined by the increasing European integration process that focuses on traditional border controls by military means (Léonard 2010a; Neal 2009). The European Union spends more money on border surveillance and technological innovations than on regional development projects. Instead, highly advanced technology is used to monitor immigrants and travellers including mobile border units.

The EU needs to acknowledge the diversity of the regions and especially when it comes to the European external borders that extend from Lapland to the Mediterranean Sea. Technological advancements in border management to prevent irregular immigration might support the security situation at the external borders in Greece and Spain but impede economic transactions at the Finnish-Russian

border that is acknowledged to be stable and is not perceived to be one of the hotspots for irregular immigrants. Therefore, stricter external border management in order to control immigration might be redundant in the Finnish case. A careful re-examination of the ENP budget towards Russia and the focus on liberal economic development seems to be a better option to increase internal safety in Finland.

Bibliography

- Balzacq, T. (2011): A theory of Securitisation. Ch. 1 in *Securitisation Theory; How Security Problems emerge and dissolve*. Routledge.
- Buzan, B., Weaver, O., Wilde, J. (1998): *Security – A New Framework for Analysis*. Lynne Rienner Publishers.
- European Council (2004): The Hague Programme: Strengthening Freedom, Security, and Justice in the European Union. *Official Journal of the European Union*, 13. December 2004, 2005/C 53/01.
- European Union External Action (n.d.): EU Relations with Russia. Available at: http://eeas.europa.eu/russia/index_en.htm. Accessed on June 6, 2013.
- Guild, E., Carrera, S. & Geyer, F. (2008): The Commission's New Border Package. *Centre for European Policy Studies (CEPS)*, No. 154.
- Heikkilä, E. (2006): International migration between Finland and the Baltic Sea Region. *Migration Letters*, 3 (1), 53–65.
- Heiskanen, T. (2013): Personal Communication, April 17, 2013, Ministry of Employment and the Economy, Helsinki, Finland.
- Huysmans, J. (2000): The European Union and the Securitisation of Migration. *Journal of Common Market Studies*. 38 (5), 751–777.
- Léonard, S. (2010a): EU border security and migration into the European Union: Frontex and securitisation through practices. *European Security*, 19 (2), 231–254.
- Léonard, S. (2010b): The use and effectiveness of migration controls as a counter-terrorist instrument in the European Union. *Central European Journal of International Security Studies*, 4 (1), pp. 32–50.
- Ministry for Foreign Affairs of Finland (2001): Terrorism and Finland. Available at: <http://www.formin.fi/public/default.aspx?contentid=55713&nodeid=15146&contentlan2&culture=en-US>. Accessed on April 16, 2013.
- Ministry for Foreign Affairs of Finland (2004): Terrorism and Finland. Available at: <http://www.formin.fi/public/default.aspx?contentid=55713&nodeid=15146&contentlan2&culture=en-US>. Accessed on April 19, 2013.
- Ministry for Foreign Affairs of Finland (2010): Finnish Foreign Policy 2020. *Future Review 2010*.
- Ministry of Employment and the Economy (2009): Cooperation along the external borders of the EU (ENPI CBC). *Regional Development*. Available at: <http://www.tem.fi/index.phtml?l=en&s=2191>. Accessed on April 22, 2013.
- Ministry of Employment and the Economy (2012): Cross-border cooperation between Finland and Russia will be focused on EU programmes. *Regional Development*. Available at: http://www.tem.fi/index.phtml?89524_m=106237&l=en&s=2472. Accessed on May 17, 2013.
- Neal, A. (2009): Securitisation and Risk at the EU Border: The Origins of Frontex. *Journal of Common Market Studies*, 47 (2), 333–356.
- Nevalainen, P. (1996): Historical connections of the economy and population of eastern Finland and St. Petersburg. Ch. 4 in *Karelia & St. Petersburg*. Varis, E. & Porter, S. (eds.). Joensuu University Press.
- Prime Minister's Office Finland (2012): *Finnish Security and Defence Policy 2012. Government Report*. Available at: http://vnk.fi/julkaisukansio/2012/j05-suomen-turvallisuus-j06-finlands-sakerhet/PDF/VNKJ0113_LR_En.pdf Accessed on August 22, 2013.
- Scott, J.W. (2013): The EU's Role in Promoting Cross-Border Cooperation: Perspectives from the Finnish-Russian Border Region. *Security and Cross-Border Cooperation in the EU, the Black Sea Region and Southern Caucasus*. Ergun, A & Isxanlı, H. (eds.) IOS Press 2013.
- Sivula, H. (2013): Personal Communication, April 22, 2013. Ministry of the Interior, Helsinki, Finland.
- Sorainen, O. (2013): Personal Communication, April 17, 2013, Ministry of Employment and the Economy, Helsinki, Finland.
- Statistics Finland (2012): Migration. *Statistical Yearbook of Finland*. Official Statistics of Finland.

Reproduction of Labor Potential in the Republic of Karelia (Russia)

Egor Mikhel

Ph.D. Egor Mikhel works at the Institute of Economics, Karelian Research Center, Russian Academy of Sciences, Petrozavodsk, Russia.

The article examines the reproduction of labor potential in the Republic of Karelia. Particular attention in the research is given to the effects of the main types of social and labor mobility (territorial, educational, professional and medical). The article stems from theoretical explorations of this subject by Russian researchers and the results of an economic and sociological survey of the working-age population of the Karelia region. It was conducted with the participation of the author in 2012 in the three municipalities of the Republic of Karelia. The research surveyed 450 respondents. The survey and statistical analysis of demographic data helped to establish the information base, which allowed performing a quantitative and qualitative assessment of the reproduction of labor potential while evaluating the impact of social and labor mobility.

Key words: reproduction of labor potential, social and labor mobility, border region, Republic of Karelia.

Introduction

In the current context of the intensification of global migration there is an urgent need to understand the effects of social and labor mobility on the reproduction of labor potential in border regions of Russia. The scientific objective of the present article is to evaluate the reproduction of labor potential in the Republic of Karelia while taking into consideration the issue of social and labor mobility.

Specific methods allow studying social and labor mobility in the reproduction of labor potential in cross-border resource-burdened areas using empirical data obtained through an economic and sociological survey of the working-age population in the Republic of Karelia.

Theoretical background

The study of the region's labor potential is closely connected with the study of the labor potential of

the individual. It was developed to employ three primary approaches:

- A resource-based approach, where labor potential is understood as the capacity of human resources;
- Factor-based approach, according to which the labor potential is treated as a form of realization of the personal factor of productivity;
- Integral (resource-factor) approach, considering the labor potential as the potential of the labor itself (The modern concept of labor potential 1990).

The representative of the first approach, B. Genkin understands the potential of human labor as part of the individual's personal potential, formed on the basis of the inborn abilities, education, training and life experience. According to B. Genkin the labor potential describes the possibility of human involvement in the production and exchange of

goods, so the labor potential can be treated as one of the economic resources types (Genkin 2007).

Other representatives of the resource approach equate the essence of the labor potential concept to the essence of the labor resources concept. Academician L. Abalkin understands the labor potential of the region as the characteristic of a collective labor related to place and time. His views are shared by V. Kostakov and A. Popov, who considered the labor potential as “labor forces in their quantitative and qualitative unity” (Kostakov and Popov 1982). By the quantitative basis of the labor potential they mean the working-age population, and by the qualitative basis - the sex-age structure, education, professional training and social mobility (territorial and occupational). The similar approach was adopted by G. Sergeyeva and L. Chizhova, who defined the labor potential concept for the country, as “labor, which the society has” (Sergeyeva and Chizhova 1982).

The factor-based approach is presented in the works of A. Pankratov. He treats the labor potential as “an integral form, which quantitatively and qualitatively characterizes the society ability to provide the human factor of production in accordance with the requirements of its development in dynamics” (Pankratov 1988).

The representative of the integral approach, I. Maslova, considers the labor potential of the region as the general characteristic of quantity and quality of cumulative human abilities of different groups of employees. It includes the total working-age population, defining the potential of their participation in socially useful activity for a given level of development of productive forces and corporate relations (Maslova 1987).

The majority of the researchers in the structure of the labor potential reproduction focus on the quantitative and qualitative components.

There is no disagreement in understanding of the quantitative indicators, which include the manpower, the economically active population, the employed and unemployed, the number of the working-age population, etc.

As for the quality indicators, the resource-based approach representatives consider the population sex-age structure, the education level, professional skills, qualification level, etc.

The factor-based approach representatives tend to view quality indicators of the labor potential through performance motivation, work values, personal characteristics of employees, social and economic conditions, corporate relations, etc.

The most common approach to the quantitative and qualitative evaluation of labor potential reproduction is the analysis of labor market statistics and the amount of labor resource in the region. However, the reproduction of the labor potential is also influenced by migration (inflow and outflow of the working population), other types of mobility (educational, professional) as well as the population activities in strengthening their state of health.

Methods

Peculiarities of the research methods of the mobility role in the labor potential reproduction of the region are the following: there are certain difficulties in evaluating the migrants count (especially outflow), their goals, geography, travel time, changes in the education level and state of health. In the present research the great importance is given to the economic, social and institutional factors of social and labor mobility (Mikhel and Morozova 2010).

The study analyzes the data of the official statistics, the economic and sociological survey of working-age population aimed at assessment of the social and labor mobility influence on the reproduction of labor potential in the border region Karelia. The territorial quota survey included 450 units, the statistical method, economic and sociological analysis methods were applied to the study.

Results

The statistical population data analysis allows us to conclude that reduction in number of working-age population in the Republic of Karelia is mainly due to the natural population decrease, as well as the migration of Karelian population. The most significant processes are the growing death rate among the men of working age, which is three times higher than the death rate of the same age women and out-flow migration of population into other regions of Russia and abroad.

According to the official statistics, the migration processes in the Republic of Karelia do not play an important role in the labor potential reproduction, as there is just a slight loss of population in the territory of the region. However, existing methods of migration control do not cover all migrants: they do not estimate the number of school leavers entering higher education institutions in other regions and countries; leaving the Republic of Karelia the young might not return back to the Republic after they get a degree in the future, which weakens the labor potential of the territory.

Along with demographic and migration processes that affect the labor potential reproduction of the region there are other types of mobility (changing the level of education and professional skills, change of a job) and population's actions to improve their state of health in the framework of positive models of self-preserving behavior.

According to the survey conducted in the Republic of Karelia, the migratory history of the working-age population was identified. Among the total population 39 % have no migration experience, 36 % changed residence within Karelia, 22 % within the Russian Federation, 3 % of the population have the experience of international migration. This indicates a high role of territorial mobility of the population in the labor potential reproduction in the region. Reasons for changing the place of residence are shown in Figure 2.

An important result was obtained in defining the role of the educational mobility of the population in the labor potential reproduction: 38.3 % of the population of Karelia have

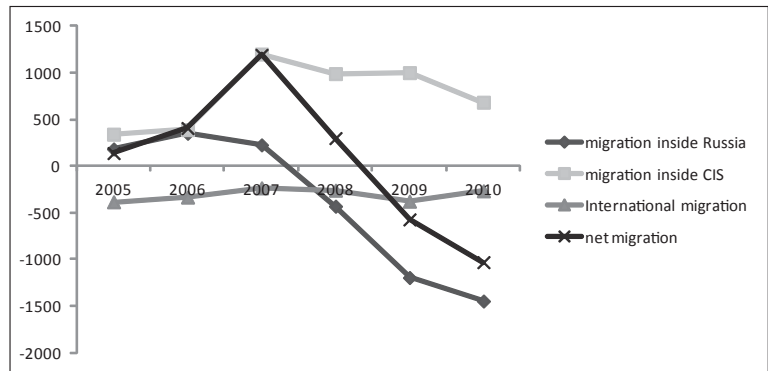

Figure 1. Dynamics and geography of migration in the Republic of Karelia (Demographic Yearbook of the Republic of Karelia, 2011).

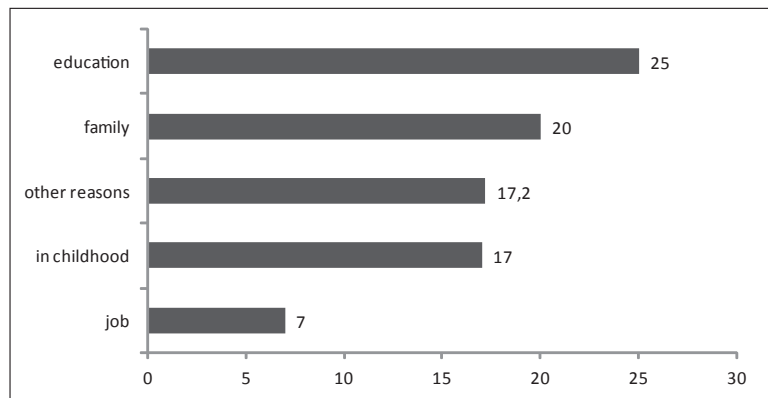

Figure 2. Reasons for change the place of residence, %.

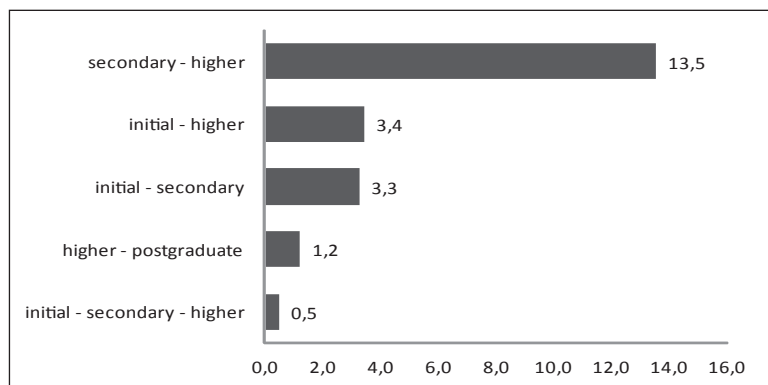

Figure 3. The educational mobility of population in Karelia, %.

higher education, secondary vocational education – 28.8%, elementary professional education – 12.1%. Figure 3 shows the educational mobility of the pop-

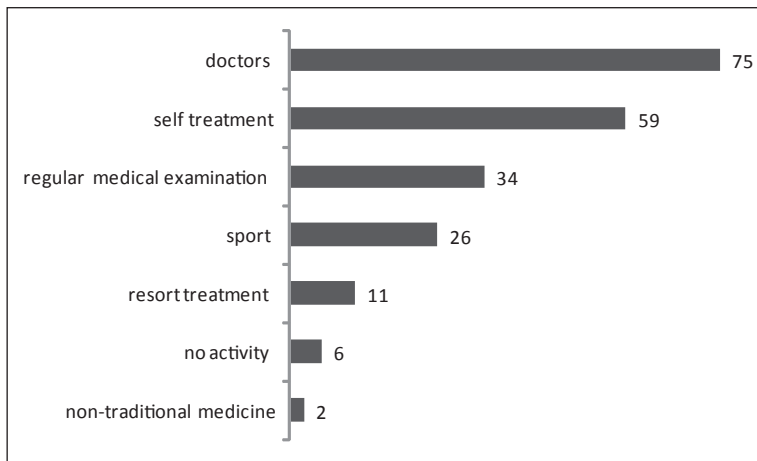

Figure 4. Activities of the population for supporting, strengthening and preserving the state of health, %.

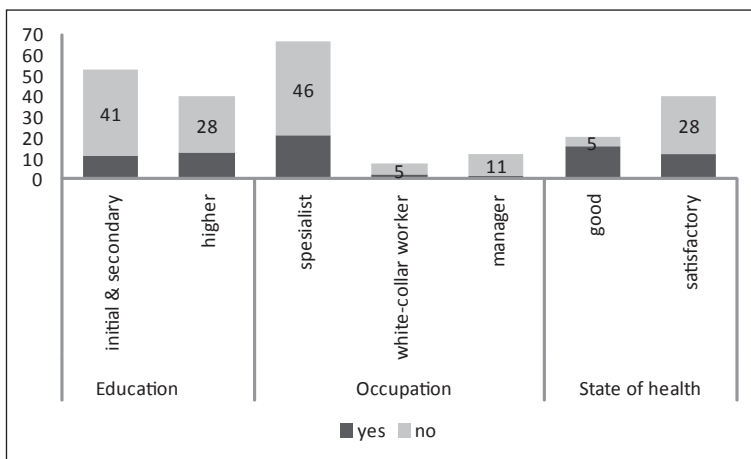

Figure 5. "Would you like to change the job?", %.

ulation, reflecting the amount of steps to the final level of professional education.

More than 20% of the population have the growing educational mobility, which can be attributed as the one of the major factor of the population labor potential reproduction.

The next type of mobility is the occupational mobility of the working population. In the last 5 years 55% of respondents did not change the main place of work, 39% changed jobs once, 6% - two times or more. The occupational mobility is caused by the desire to increase the income level (48%

of respondents) and to improve working conditions (33%), the lack of opportunities for self-realization (20%) and other factors. This distribution corresponds to the data obtained in the Vologda Institute of Social and Economic Development of RAS in the study of human capital and labor potential in the Vologda region (Leonidova et al. 2013).

The state of health and the models of self-preserving behavior have the particular importance in the study of the processes of the labor potential reproduction (Molchanova 2012). 58,9% of population claimed they have a very good state of health; 38,5% stated it satisfactory, 2,6% claimed it as poor. The activities to improve the population state of health are presented in Figure 4 as the most typical ways to preserve their health.

Studying the activity of the population to improve the state of health, we revealed high frequency of methods used to cure the diseases, including the forms of self-treatment. That could mean low efficiency of the healthcare system in the opinion of the respondents and their overestimation knowledge and skills in the treatment of disease. Preventive measures are not viewed by the population as necessary.

In the final part of the study the intention of the working population for the possible implementation of social and labor mobility was evaluated. We categorized the respondents according to their education level, occupation and state of health. Figure 5 shows the distribution of responses, related to the intentions to change the current job.

Among the main reasons for changing the current job we identified the following: low income – 17%, poor working conditions including interpersonal relations in the working team – 16%, the lack of opportunities for self-realization – 9%.

Figure 6 shows the distribution of responses to the question, related to the identification of the need to change the professional status: to get a new profession, to learn the related professions, to improve professional qualification.

Graphical presentation of the respondents' willingness to change the place of residence for a perspective job within the Republic of Karelia, Russia or abroad is shown in Figure 7.

Along with the low level of social and labor mobility the study allowed to identify different groups of the workforce. The most mobile population groups are the qualified specialists with higher education and a good state of health. They tend to change the current job, improve their skills and occasionally migrate to another region of Russia or abroad more than other groups. Less mobile are the population groups with primary and secondary professional education, employees and managers, as well as respondents with a satisfactory state of health.

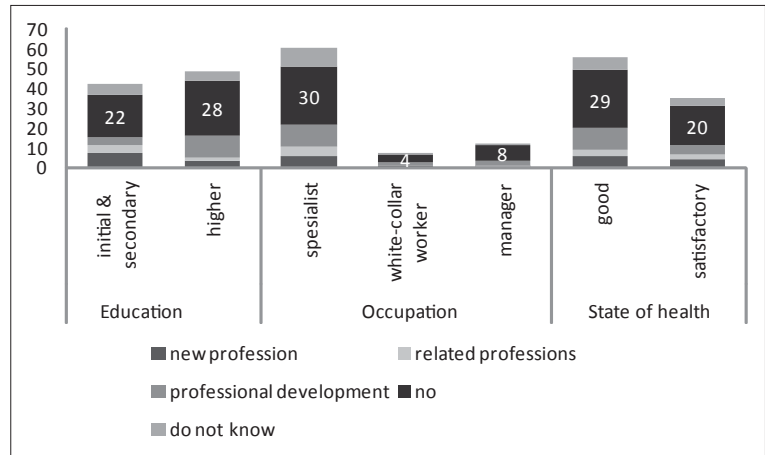

Figure 6. "Do you need to change the professional status?", %.

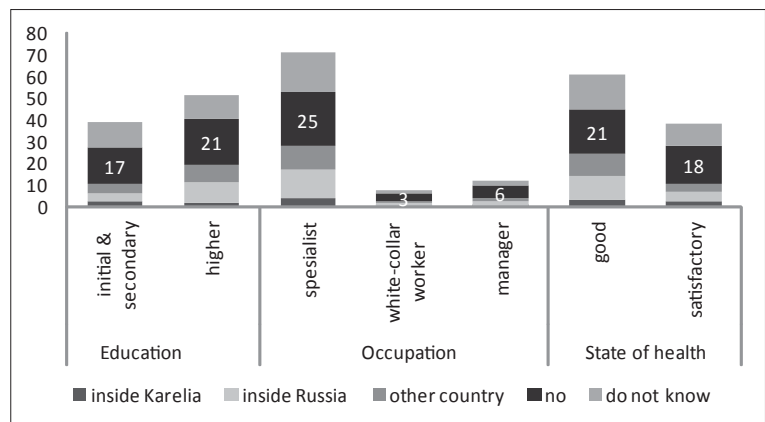

Figure 7. "Are you ready to change the place of residence for a perspective job?", %.

Conclusions

The generated data base allowed to reveal the peculiarities of labor potential reproduction in border resource-burdened region, considering the effects of different types of social and labor mobility.

These features of labor potential reproduction in the Republic of Karelia are caused by the institutional transformation of the socio-economic space in the region, coupled with the change of industrial specialization and social reform in the region, enhancing the migration outflow from the territory.

The foregoing results of the research lead to the conclusion that there is a decline of the labor potential of the region, mainly due to the natural and migration loss of population caused by unfavorable

tendencies in socio-economic development of the Republic of Karelia.

The results will be useful for future modeling the labor potential reproduction in the Republic of Karelia, which will help to form the various approaches to improve the efficiency of labor potential reproduction management in the region.

Bibliography

Demographic Yearbook of the Republic of Karelia (2011): Statistical Compendium. Kareliastat. Petrozavodsk, p. 99.

- Genkin, B. (2007): Economics and sociology of labor. 7th ed.: Norma, Moscow. p. 26, 94.
- Kostakov, V. & Popov, A. (1982): Intensification of use of the labor potential. Socialist labor. No 7, p. 109.
- Leonidova, G., Ustinova, K., Popov, A., Panov, A., Golovchin, M., Solovyov T., Chekmareva, E. & Shabunova, A. (editor) (2013): The problems of public administration. Human capital territories: problems of formation and use: monograph. Institute of Social and Economic Development of RAS, Vologda. p. 131.
- Maslova, I. (1987): Manpower Soviet society. Questions of the theory and methodology of the study. Moscow, p. 14.
- Mikhel, E. & Krutova, O. (2011): Migration processes in the mirror transformations: in-boundary regions of Russia. Economic and social changes: facts, trends, forecast, No 2 (14)/2011. ISEDT, Vologda, pp. 86–96.
- Mikhel, E. & Morozova, T. (2010): Institutional approach to the analysis of labor emigration. Proceedings of Petrozavodsk State University, Series: Social Sciences and Humanities. Petro-Shop, No 7 (112)/2010, p. 88–92.
- Molchanova, E. (2012): Medical and demographic situation in Russia, the Republic of Karelia and Finland. Population. Moscow, No 1 (55)/2012.
- Pankratov, A. (1988): Management of reproduction of labor potential. Moscow State University Press, Moscow. p. 56.
- Sergeyeva, G. & Chizhova L. (1982): Labor potential of the country. Moscow, p. 3.
- The modern concept of labor potential (1990): Scientific papers. USSR, Institute of Economics, Kiev, pp. 10–11.

Stereotyyppioita suomalaisista

Aikidoo Tanskassa

Kun muutin Odenseen Tanskaan, menin harjoittelemaan paikalliseen aikidokerhoon. Jossain vaiheessa meille opetettiin, miten hyökkääjältä otetaan veitsi pois. Ohjaaja valitsi minut hyökkääjän osaan, koska "olet suomalainen ja tiedät miten käyttää puukkoa". Minä luonnollisesti protestoin moisia ennakkoluuloja vastaan. Ohjaaja rupesi sitten tenttaamaan minua tyyliin "oliko sinulla puukko lapsena, oletko kantanut puukkoa vyössä, käytätkö puukkoa, kun olet maalla..." yms. Pakkohan minun oli vastata myöntävästi, ja ohjaaja sanoi "niinpä, useimmat tanskalaiset eivät edes tiedä miten päin puukkoa pidetään". Sitten hän lätkäisi harjoitusveitsen käteeni ja käski hyökkäämään.

Krister Björklund

Pohjoismaista työnjakoa Amerikoissa

Olimme juuri muuttaneet Yhdysvaltoihin. Yliopistokaupunki kuhisi kansainvälistä elämää. Oli tulossa Skandinavia days – ilmeisesti jonkin suuren viikkipäällikön kunniaksi. Sain kutsun järjestelytoimikunnan kokoukseen. Vaikka me suomalaiset emme ole skandinaaveja, olimme lämpimästi tervetulleita mukaan. Puheenjohtaja jakoi rutiinilla tehtäviä. Tanskalaiset hallitsivat kahvitukset, ruotsalaiset leikkisät matkamuistot ja norjalaiset erilaiset urheiluvempaimet. Sitten katseet kääntyivät minuun, suomalaiseen tulokkaaseen. Puheenjohtaja antoi minulle luottotehtävän. "Pidä huolta jääkaappiin varastoiduista tuotteista". En oikein saanut selvää sortimentista. Ajattelin, että kylläpä se selviää siten itse tilaisuudessa. Kun juhlat alkoivat, istahdin jääkaapin viereen. Kurkkasin sisään. Se oli täynnä alkoholia, etupäässä ruotsalaista Absolut- ja suomalaista Finlandia-vodkaa. Pohjoismaisessa työnjaossa suomalaisille tulivat alkoholiasiat. Aikani istutuani jääkaapin vierellä lähdin kotiin.

Ismo Söderling

Hilja Korteen valokuva-albumien kätköistä

Tytti-Maaria Laine

FM Tytti-Maaria Laine on arkistoharjoittelijana Siirtolaisuusinstituutissa.

Asiasanat: Canadian Uutiset, Port Arthur, valokuva-kokoelma, varakonsuli.

Tämän syksyn Turun kirjamessuilta Siirtolaisuusinstituuttiin hankittiin kaksi salaperäistä siirtolaisuusaiheista valokuva-albumia. Niiden omistajasta tai alkuperästä ei ollut mitään tietoa. Pintapuolisella selailulla pystyin toteamaan vain, että suurin osa valokuvista oli otettu 1920-luvun Kanadassa ja Yhdysvalloissa. Osa kuvista liittyi Kanadassa vieläkin ilmestyvään *Canadian Uutiset* -nimiseen suomenkieliseen sanomalehteen. Päätin kuitenkin tehdä kaiken, jotta albumin omistajan henkilöllisyys selviäisi. Kävin yksityiskohtaisesti läpi jokaisen kuvan ja kuvatekstin johtolankoja etsien. Osassa kuvateksteistä mainitaan kuvan henkilön etu- tai sukunimi, harvemmin molemmat. Siellä täällä vilahtaa paikannimi. Vieraita paikannimiä piti etsiä internetin hakukonetta apuna käyttäen. Tarkan läpikäynnin jälkeen minulle alkoi muodostua yleiskäsitys siitä, että useimmat kuvat sijoittuivat Kanadan Ontarioon ja Yhdysvaltojen Michiganiin. Port Arthur Kanadassa oli selvästi keskiössä ja *Canadian Uutisetkin* sijoittuivat sinne.

Albumin omisti nainen, jonka kasvot tulivat hyvin tutuiksi, mutta kuvatekstinä oli aina vain ”minä”. Siitä ei ollut minulle paljon apua. Usein ”minä” esiintyi kuitenkin Erkki-nimisen miehen seurassa, ja kuvateksteissä ”minä” ja ”Erkki” olivat usein myös ”me”. Erkin oli siis oltava naisen puoliso. Erkkille vain ei tahtonut löytyä sukunimeä. Kävin läpi kanadansuomalaisia listaavia luetteloita, passilueteloita, matkustajaluetteloita ja sukututkimustietokantoja, mutta turhaan. Ei ainuttakaan sopivaa Erkkiä missään. Päätin jättää Erkin ja hänen vaimonsa hetkeksi rauhaan, ja käännyin muiden albumissa esiintyvien ihmisten puoleen. *Canadian Uutiset* liit-

tyivät selvästi albumin omistajaan, sillä sen konttorista on albumeissa useita kuvia. Päätin siis tutkia enemmän albumeista löytyviä herroja Kyrö ja Korte, jotka liittyivät Canadian Uutisten konttoria esittäviin kuviin, mutta joista mainittiin aina vain sukunimet. Nopeasti selvisi, että Korteen etunimi oli Erick ja asiaa hetken tutkailtuani huomasinkin huomattavan yhdennäköisyyden Erkin ja Korteen välillä. Erick J. Korteesta ja hänen vaimostaan löytyi kuva Yrjö Raivion teoksesta *Kanadansuomalaisten historia II*, mikä vahvisti olettamukseni Erickin ja ”minän” avioliitosta. Samasta teoksesta löytyi vaimolle myös etunimi.

Albumien omistajaksi paljastui Ylistarossa vuonna 1886 syntynyt Hilja Korte (os. Sulin), joka jo parin vuoden ikäisenä oli muuttanut vanhempiensa kanssa Michiganin Ironwoodiin. Vuonna 1908 Hilja avioitui Michiganin Calumetissa suomalaisen Erick J. Korteen kanssa. (Siirtokansan kalenteri 1938, 135). Korte oli syntynyt Turussa vuonna 1883 ja saanut siellä koulutuksen painajan ammattiin. Muutettuun vuonna 1903 Yhdysvaltoihin hän oli työskennellyt painajana useissa suomenkielisissä sanomalehdissä, kuten *Kansan Lehdessä* (Ironwood, Mich.) ja *Päivälehdessä* (Calumet, Mich.) (Pilli 1982, 98). Avioiduttuaan nuoripari muutti vielä samana vuonna Hiljan lapsuuden maisemiin Ironwoodiin, missä molemmat työskentelivät *Auttajassa*, uskonnollisessa, amerikansuomalaisen evankelisluterilaisen kansalliskirkon julkaisemassa lehdessä. Ironwoodissa he saivat kaksi lasta, jo vuoden ikäisenä menehtyneen Minervan, ja vuonna 1914 syntyneen Raymondin. (Siirtokansan kalenteri 1938, 134–135). Vuoden 1915

lopulla Erick sai kutsun Kanadaan rajan toiselle puolelle, Port Arthuriin. Siellä paikalliset kanadansuomalaiset kauppiat suunnittelivat oman suomenkielisen, poliittisesti sitoutumattoman sanomalehden perustamista samana vuonna konkurssiin ajautuneen sosialistisen *Työkansan* tilalle. Varakkaana miehenä Kortesta tuli uuden lehden, *Canadian Uutisten*, pääkustantaja. Neljä vuotta myöhemmin hän omisti lehden kokonaan. (Pilli 1982, 95–98). *Canadian Uutiset* piti linjanaan vapaamielisyyttä ja itsenäisyyttä, joskin lehti sai vuonna 1930 moitteita kokoomuslaisuudesta ja fasismista kommunisminvastaisista kirjoituksistaan johtuen (Raivio 1979, 417).

Korteet olivat aktiivisia luterilaisen kansalliskirkon jäseniä. Port Arthurissa Erick J. Korte kuului myös paikallisen seurakunnan kirkkovaltuustoon. Hän saavutti nopeasti paikallisen suomalaisväestön luottamuksen. Niinpä hänet valittiin vuonna 1920 Suomen eduskunnan varakonsuliksi Port Arthuriin. Korte oli myös yksi paikkakunnan tärkeimmistä suomalaisista liikemiehistä. (Pilli 1982, 98). Hilja Korte työskenteli miehensä rinnalla. Hän toimi konttoristina sekä *Auttaja*-lehdessä että *Canadian Uutisissäkin*. Hilja työskenteli myös Port Arthurin konsuliviraston kirjurina. Yli 30 vuotta hän oli myös amerikkalaisen ”Maccabees”-yhdistyksen jäsen, ja Ironwoodissa asuessaan myös yhdistyksen kirjuri ja rahastonhoitaja. (Siirtokansan kalenteri 1938, 135). Valokuvista päätellen hän harrasti myös aktiivisesti kuorolaulua ja toimi Sininauha-järjestössä.

Katsojan näkökulmasta Hilja Korteen valokuva-albumin sivuilta löytyy onnistunut siirtolaistarina.

Canadian Uutisten konttorissa takarivissä toimittajat Lauri Maunu ja M. Skarra. Edessä istumassa Hilja ja Erick J. Korte. Kuva: Siirtolaisuusinstituutti.

Talonpoikaisperheen tytär köyhältä Pohjanmaalta ja nuori Turun painotalon kasvatti kohtaavat toisensa maailman toisella puolen. Amerikka suo heille lupamansa vaurauden, komean talon, auton, purjevereenkin. Kuvat kertovat myös vahvoista perheistä ja suomalaisten keskinäisestä ystävyydestä kaukana kotoa. Kanadan maaseudulla ystäviä keräännyttäen auttamaan heinänteossa ja perunanostossa aivan, kuten koti-Suomessakin on tehty. Konsuli ja konsulinnakaan eivät olleet liian hienoja perunanostoon. Toisaalta kuvat kertovat eristyneisyydestä. Suomalaiset näyttävät seurustelleen keskenään, eivät muiden kansallisuuksien kanssa. Albumeista huokuu myös ikävä Suomeen. Suomessa käytiin muutaman vuoden välein, ja siellä asuviin sukulaisiin sekä ystäviin oltiin yhteydessä vuosikymmenestä toiseen. Lopulta veto takaisin kotiin ylitti Kanadassa asumisen edut. Erick J. Korte myi *Canadian Uutiset* vuonna 1930. Vuonna 1932 koko perhe muutti takaisin Suomeen, missä he asettuivat asumaan Erickin vanhaan kotikaupunkiin Turkuun.

Lähteet

- Pilli, Arja (1982): *The Finnish-language Press in Canada, 1901-1939. A Study in the History of Ethnic Journalism*. Institute of Migration, Turku.
- Raivio, Yrjö (1979): *Kanadansuomalaisten historia II. Canadian Suomalainen Historiaseura*. Sudbury, Ontario, Kanada.
- Siirtokansan kalenteri ja raittiuskansan vuosikirja 1938. Kust. Carl H. Salminen, Duluth, Minnesota.

Canadian Uutisten ja Suomen varakonsuliviraston konttori Port Arthurissa (Ont., Kanada). Kuva: Siirtolaisuusinstituutti.

Spirit of Finland Stands Quietly and Proudly

Lasse O. Hiltunen

Lasse Hiltunen, President FHM, Webmaster FHM, Information officer FHM.

Keywords: Finland, USA, immigrants, heritage, museum, sculpture.

The Spirit of Finland is tangible piece of aluminum, but by its formation it shows S's: Suomi, Sisu, Swan, Sibelius, Sun, and of course, Sauna. These are some of the intangibles that the Finnish Heritage Museum's new sculpture invokes. The new, recently installed, 14 foot abstract aluminum piece graces the front of the Museum on High Street in Fairport Harbor, Ohio.

During Fairport Harbor's yearly Community Days celebration, the Finnish Heritage Museum dedicated the Spirit of Finland sculpture. The dedication/celebration had two distinct segments. The first took place in Veterans Memorial Park in Fairport Harbor. Beginning at 10'clock Lasse Hiltunen, President of the Museum, gave a welcoming announcement in both Finnish and English to the spectators. That was followed by keyboardist Heikki Perttu's renditions of "God Bless America" and, of course, "Maamme".

Hiltunen then introduced the keynote speaker, Dr. Peter Lillback, the President of the Westminster Theological Seminary. He spoke of the spirit of people as it relates to their own well-being and to the groups of people who exhibit that spirit. No speech about Finns could go on very long without mention of Sisu, and Dr. Lillback highlighted that word. He spoke of Fairport Harbor and its unique place in Ohio history and of the Finnish forces who contributed so much to Fairport's development. Lillback challenged the Fairport Finns to continue to contribute to the development of Northeastern Ohio, since this year is the 375th anniversary of the landing of Finns in the United States.

After Dr. Lillback's speech, the Finnish contingent assembled in the south-west corner of the park in preparation for a short, one block march down the middle of Third Street to the museum. Several people came dressed in their Finnish nationality costumes, which made for a very colorful sight.

At 2 o'clock, to open the second half of the celebration, Master of ceremonies Lasse Hiltunen gave the welcoming address at the Museum. He recognized the front row dignitaries. These included Heikki Penttila, architect; Rev. Dr. Peter Lillback; Rev. Hannu Vepsalainen and his wife Leena; Terry Vale, President and CEO of Harbor Roofing; Artist and Sculptor, Ken Valimaki and his wife Lin; Rev. Pentti Maki, chairman of the sculpture committee and his wife Leena; and Ken Quiggle, Vice President of the Finnish Heritage Museum.

The Rev. Pentti Maki led the invocation followed by introductions of the sculpture committee members who have been laboring furiously for the past six months. Serving on that committee were Ken Quiggle, Ailiin Andrews, Linda McAdams, Sharon Mackey, Lasse Hiltunen, Jovette Hiltunen, Linda Penttila, Heikki Penttila, and Tim Hadden.

Hiltunen acknowledged the corporate and organization sponsors who contributed greatly to the project. They are the Finlandia Foundation, the Knights and Ladies of Kaleva, Harbor Roofing Inc., and Osborne Inc. Additionally, Hiltunen acknowledged the anonymous matching gift of \$10,000.00 which was instrumental in realizing the sculpture.

Ken Valimaki (picture above) spoke of the complexities of producing the actual sculpture itself. He related that he chose Aluminum 50/52, which has a high tensile strength, but is still malleable. Using five by ten, 3/16 inch thick aluminum sheets, Valimaki employed a CNC plasma cutter and a metal roller to shape each separate piece. Those pieces were then tack welded together to form a “leaf-like” form. Those welds later were re-enforced with stitch welding, covering the entire joint with a MIG weld. Each leaf form was also highly polished on the outside-facing surfaces, while the inside-facing surfaces received only a brush technique. All the leading edges were treated with a grinder to assure a visually pleasant and artistic brim.

After consultation with the committee, a “wave” suggesting Finnish waters, and the “sun” were added to the sculpture. Those two forms are found in the base, with the wave gently curving in front, while the sun brightens the left side with its higher arch. The welding was accomplished by the Valimaki’s Columbus studio team of Mike Liscano, Bob DeStefano, and Kin Yu. And now, the moment of anticipation arrived. Chairman Pentti Maki and Artist Ken Valimaki directed the cover to be removed to unveil the sculpture. An audible sigh and sustained applause followed.

Closing comments were delivered by Vice President Ken Quiggle, who thanked all for participating and invited people to join us in the work of keeping our heritage alive. Near the base of the sculp-

ture a round blue table with cups of blue sand sat throughout the ceremony. Ken explained that the sand was for each participant to pour into the bottom of the sculpture atop the white sand already surrounding the sculpture. The blue sand stood for each person’s family member. Charles A. Hilston, a family member of the original Fairport Finns, came from Minnesota to witness the unveiling and took part in the blue sand pouring.

The idea for a sculpture came about when Ken Valimaki offered to design a sculpture for the Finnish Heritage Museum. Ken is a 1955 graduate of Fairport Harding high school in Fairport Harbor. This offer came during the summer of 2007 but the idea lay dormant until May of 2012, when Rev. Maki introduced the idea of erecting a second monument. That provided the catalyst for Heikki Penttila to resurrect it and resubmit the idea to Valimaki. The revitalized idea took the forms of paper models, which were presented to a committee that agreed to look into the project. At that time no one on the committee had any idea how wonderful the actual sculpture was to become.

After much discussion and good-natured bantering about which paper model would best serve our interests, one was chosen. The group also discussed where the sculpture was to be placed. Options included the Finn Hollow Park to the south of the museum building or directly in front of the museum. After much discussion, the front of the museum was chosen so the sculpture would serve as a focal point for the museum. A problem associated with that choice was that there is very little room between the front of the museum and the road. However, through careful design and calculations, it was decided that it could be done. There were many consultations between artist and architect. The placement was critical and had important ramifications. The sculpture would stand in front of the museum’s massive window, and could be seen from both the outside of the building and the inside of the main display area. It would serve as an eye-catching focal point to the museum building.

The concept to place the sculpture in front of the museum was embraced by the membership and received approval from the Fairport Harbor Village Council. Letters of support also were received from Fairport Harbor Village officials including May-

or Tim Manross, Superintendent of the schools Domenic Paolo, and our neighbor museum to the north, the Fairport Harbor Lighthouse and Marine Museum and its President, Dan Maxson. The project also had to clear the legal hoops of accurate drawings, building permits, zoning permits, and clearances from all the appropriate agencies.

The sculpture has been named Spirit of Finland. In a broader sense, its purpose is to honor the innumerable achievements of Finnish immigrants who came, and will continue to come, to the United States; and through their resilience, persistence and endurance have left a lasting legacy of which successive generations of Finnish Americans can be proud.

Ken Valimaki summed up the experience: "I was impressed with the dedication of your members, their innovation and creativity to support the project. Everything from preparing the brochure, the website with the pictures showing the progress of the sculpture, the design of the wall architecture, the building of the base, the design of the tee shirts, the community parading from the park to the viewing area, and the children adding the blue sand to the base was special."

After thinking of the day I've got to thank everyone again because nothing compares. I've done sculptures for Ohio Aerospace in Cleveland, Wright State University, and the National Education Association in Washington, D.C. with large groups that included staff, architects and students. These groups were all wonderful, but can't surpass the Spirit of Finland committee. Doing a sculpture for a muse-

um in Fairport that honors Finnish immigrants and descendants, including my parents, was a once in a lifetime project for me. There were wonderful people who came to say hello – some knew my parents, others knew me. It was something I'll never forget."

The committee also had to tackle the important and daunting task of fundraising. The sculpture originally was estimated to cost \$20,000, but that price tag expanded to closer to \$30,000. The funds could not come from Museum coffers and had to be raised outside of activities usually done by the Museum. With this daunting task the committee rolled up its sleeves and began work. A real shot in the arm came when an anonymous donor chose to match funds up to \$10,000. Incredibly, that sum was quickly reached. However, other issues reared their ugly heads and had to be solved. Those included additional costs for materials associated with the base of the sculpture, lighting, security cameras, and a plaque which was to be installed to honor our donors.

For additional information, please consult the FHM website:

www.finnishheritagemuseum.org.

A story was also presented in the local paper, the News-Herald found here:

www.news-herald.com/general-news/20130916/finnish-heritage-museum-unveils-spirit-of-finland-sculpture-in-fairport-harbor

Anyone wishing to donate to the museum is invited to do so. Contact the museum through the website.

The Spirit still needs lighting to illuminate it at night.

”Ne jyrää meitin” – Siirtolaisuus riesana ja rikkautena

Ismo Söderling

Asiasanat: Suomi, siirtolaisuus, maahanmuutto, työvoima.

”Ne jyrää meitin”, on tuttu lause Väinö Linnan Tuntemattomasta sotilaasta. Pakokauhuiset sotilaat rauhoittuivat vasta vänrikki Koskelan isällisestä huolenpidosta. Hieman samanlaisen vaikutelman antaa nykyinen maahanmuuttokeskustelumme. Yksittäisistä romanialaisista kerjäläisistä uutisoidaan lehdistössä sivukaupalla. Samoin tulli ja rajavartiolaitos mielellään raportoivat, jos ne saavat kiinni muutaman paperittoman maahanpyrkijän rajoillamme. Sen sijaan muuttoliikkeen positiivisista vaikutuksista ”hehkutellaan” harvemmin. Syytä olisi, onhan Suomen teollistumisen taustalla aikanaan olleet ulkomaiset yrittäjät.

Yksittäisten uutisointien tulvassa on unohtunut, että maassamme asuu jo neljännesmiljoona maahanmuuttajaa, noin 4 % väestöstämme. Maahanmuuttajataustaisia työntekijöitä on työmarkkinoillamme jo enemmän kuin maatalousyrittäjiä. Jo useita vuosia on puhuttu globalisaatiosta – maapalloistumisesta – ja sen mukanaan tuomista väestön liikkumisista. Kyseessä on näköharha. Modernin ajan ensimmäiset globaalit muuttoliikkeet osana taloudellista kasvua tapahtuivat 1800-luvulla. Eurooppa alkoi ylikansoittua, sotia käytiin ja uskonriitoja ylläpidettiin. Yhdysvallat tarjosi toimivan vaihtoehdon Euroopan työntävien ja Yhdysvaltojen vetävien tekijöiden kohdatessa samaan aikaan. Kun laivat ja laivalinjat kehittyivät, väki liikkui. Suomi sijaitsi Euroopan reuna-alueilla, ja tänne ”Amerikan” kuume tuli jälkijunassa. Kun meiltä muutot alkoivat 1880-luvulla, ei Yhdysvalloissa ollut enää vapaita farmimaita – suomalaisten kohtalona olivat rankat metsä- ja kaivostyöt. Tämä taas oli taustana sille, että suomalaiset radikalisoituivat Amerikois-

Ismo Söderling on Siirtolaisuusinstituutin johtaja. Artikkelin on julkaistu alun perin OP-Pohjolan Chydenius-lehden numerossa 3/2013.

sa. Paine-kattilateoria toimi myös käytännössä: kun aikansa hiillostetaan, niin painetta syntyy. Myös tänä päivänä.

Nykymaailmassa tilanne on pysynyt paljolti samanlaisena: muuttopainetta on kehityksistä, toisaalta läntisissä maissa on enenevässä määrin kysyntää ulkomaiselle työvoimalle. Laiva- ja lentoreittejä on maailma pullollaan, joten työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamiselle ei ole liikenteellisiä esteitä. Sen sijaan esteitä on asennepuolella.

Ulkomaisen työvoiman kysyntään vaikuttaa paljolti väestön ikääntyminen. Tästä Suomi käynee esimerkiksi: suuret ikäluokat ovat hyvää vauhtia eläköitymässä, eli hoivan tarve kasvaa maassamme lähivuosina voimakkaasti. Toisaalta ikäluokkien pienenemisestä johtuen työvoiman tarjonta vähenee absoluuttisesti. Onkin laskettu, että mikäli aiomme kotimaisin voimin hoitaa ikääntyvän väestön, merkinnee se vuonna 2020 sitä, että lähes puolet työikään tulevista naisista hakeutuisi hoitoalalle (mikäli naisia on tuolloin hoitajissa sama suhde kuin nykyisin). Yhtälö ei toimi. Omaishoitajuuskaan ei lisäänty, jos kantaväestön työllisyysasteeseen on nostopainetta, samoin työuran pidentämiseen. Maamme korkeasta työttömyydestä erityisesti nuorten kohdalla pitää olla huolissaan. Kokemus on kuitenkin osoittanut, etteivät määrättyihin työvoimatarpeisiin liittyvät kapeikot tahdo poistua työttömyyttä vähentämällä. Tällöin työvoiman kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa. Suomi ei selviä ilman uusia maahanmuuttajia.

Suomi ja maahanmuuttajaväestö vuonna 2050 – ennustetarkastelu

Tilastokeskuksen uusimman väestöennusteen mukaan maamme väkiluku olisi vuonna 2050 noin 6.1 miljoonaa. Väkimäärämme ei siis ole laskusuunnassa. Ikääntyminen on tosin nopeaa, sillä 80+ -väestömme osuus kolminkertaistuu tulevina vuosina. Mikäli Suomi ei saisi muuttovoittoa ollenkaan, jäisi väkilukumme vuonna 2050 alle nykyisen tason, siis vähenisi. Olemme siten väestönkasvun osalta selkeästi riippuvaisia muuttovoitosta. Tilastokeskus käyttää ennusteessaan varsin varovaisia ennusteparametreja. Ennusteessa vuosittainen muuttovoitto oli 17 000 henkeä. Luku on alimitoitettu, sillä jo ennustevuonna 2012 maamme sai kyseisen määrän muuttovoittoa. Niinpä suurempi eli 25 000 hengen vuosittainen muuttovoitto (vuodesta 2030 eteenpäin 30 000) merkitsisi Suomen väkiluvun kasvavan 6.7 miljoonaan. Siten maahanmuuton lisääntyminen nykyisestä noin 50 %:lla kasvattaisi väkilukua vuoteen 2050 mennessä noin 1.3 miljoonalla. Tilastokeskuksen perusennusteeseen verrattuna luku on lähes kaksinkertainen.

Asenteet ovat kovia myös tulevien päättäjien keskuudessa

Siirtolaisuusinstituutti julkisti syyskuun alussa etnobarometrin, jossa selvitettiin korkeakouluopiskelijoiden maahanmuuttoasenteita. Nykypäivän opiskelijat ovat tulevia päättäjiämme 10–20 vuoden kuluttua. Siksi on tärkeää kartoittaa heidän asenneilmapiiriään. Vastauksia saatiin yli 14 000 opiskelijalta. Vastaajista n. 1 100 oli ulkomailta. Tulokset olivat osin rohkaisevia – osin masentavia.

Työvoiman maahanmuuttoon suhtaudutaan suopeammin kuin pakolaisten tuloon. Opiskelijoista puolet olisi lisäämässä työntekijöiden maahanmuuttoa, sen sijaan vain kolmannes olisi lisäämässä pakolaisuutta Suomeen. Ero sukupuolten välillä on selkeä: naiset suhtautuvat yleensäkin maahanmuuttoon selvästi suopeammin kuin miehet. Ero oli selkeä erityisesti suhtautumisessa pakolaisuuteen. Toisaalta yliopistolaisten asenteet olivat myötämielisempiä kuin ammattikorkeakoululaisten. Yllättävää kyllä, ulkomaalaiset opiskelijatkin suhtautuivat

suhteellisen nihkeästi maahanmuuttoon, erityisesti Suomen pakolaispolitiikkaan. Eräs Venäjällä syntynyt opiskelija kirjoitti avovastauksessaan:

”I would like to see more communication between Finnish people and immigrants. I would also like to see a higher educational level of the immigrants”.

Asenteidensa perusteella opiskelijat voidaan jakaa viiteen ryhmään. Suurimman ryhmän muodostavat **totaaliposiitiiviset**, heihin kuuluu kolmannes vastaajista. Ryhmään kuuluvista suurin osa on naisia, samoin näillä positiivisilla on paljon ulkomaisia ystäviä ja ulkomaisia vierailuja. Voidaankin sanoa, että ns. kontaktihypoteesi osoittaa voimansa. Toista ääripäätä edustavat **totaalikielteiset**, jotka eivät näe maahanmuutossa juuri mitään hyvää. Tähän ryhmään kuuluu 12 % vastaajista. Ryhmään kuuluvat olivat etupäässä miehiä ja ammattikorkeakoululaisia. Kielteisten opiskelijoiden vanhempien koulutustausta on aineiston alhaisin, toisaalta kansainväliset ystävät tai kokemukset myös puuttuvat. Perussuomalaisia äänestäneistä opiskelijoista puolet kuuluu tähän ryhmään. Totaalikielteisiin kuuluvat eivät ujostele väläyttää myöskään ns. väkivaltakorttia:

”Nykyvallilla jatkaminen ei ole missään mielessä järkevä ratkaisu, elleimme halua kokea Ruotsin ja Norjan tavoin omia versioitamme asutuskeskuksiin iskeivistä Breivikeistä ja jihadistitsemurhapommitajista...”.

Mitä siis teemme?

Suomi kansainvälistyy väijäämättä. Kotoutumisen ja integroinnin puolesta pitää ponnistella. Ei ole kenellekään kunniaksi – varsinkaan viranomaisille – että maahanmuuttajat joutuvat odottamaan kielikoulutusta pahimmillaan vuosia. Kielen hallinta on edellytys työn saannille. Vastaavasti työ on taas edellytys integroitumiselle ja menestykselliselle uussuomalaisuudelle.

Suomessa on myös menestystarinoita, joista voimme ottaa oppia. Siirtolaisuusinstituutissa julkaistiin keväällä 2013 tutkimus Närpiön kaupungin onnistuneesta maahanmuuttopolitiikasta. Kaupunki on suomalaisen puutarhaviljelyn keskus, siellä on siis yrittäjyysperinnettä. Toisaalta sekä yrittä-

jät, viranomaiset että luottamushenkilöt ovat tottuneet yhteispeliin. Kasvitarhoilla tarvittavaa työvoimaa ei ole saatu naapurikunnista, liekö kielimuu- ri ollut esteenä. Työvoimaa on haettu Balkanin alu- eelta. Tulijoista on moni ryhtynyt aikaa myöten yrit- täjäksi. Tärkeintä on ollut kuitenkin kuntalaisten po- sitiivinen asenne: tulijoista ja heidän taustoistaan

on tiedotettu hyvissä ajoin. Toisaalta kunta on etu- käteen varannut asunnot, päivähoitopaikat ja kou- lupaikat tarpeen mukaan. Tärkeää on myös se, että tulijat nähdään perheinä, ei yksittäisenä työvoima- na. Kun perhe voi hyvin, työkin sujuu. Kaiken lisäksi sujuvalla Närpiön murteella ruotsiksi.

Vierailu instituutissa

Australian suurlähettiläs Gerald Thomson vieraili Siirtolaisuusinsti- tuutissa 19.9.2013. Parituntinen keskustelutuokio vierähti kuin sii- villä eri osapuolten kertoessa omien maidensa keskeisistä siirto- laisuuteen liittyvistä ominaispiirteistä. Suurlähettiläs Thomson oli erityisen kiinnostunut maamme kotouttamispolitiikasta. Samoin inkeriläiset ja heidän taustansa oli hänelle tuntematon pala maam- me väestöhistoriaa.

Suurlähettiläs Thomson totesi omalta osaltaan, että Australian hallitusten (sekä työväenpuolueen että konservatiivien johtamien) tiukka asenne venepakolaisiin on saanut hänen mielestään turhan negatiivista julkisuutta maailmalla. Hänen mukaansa viiden viimei- sen vuoden aikana yli 1 000 maahanyrittäjää on hukkunut matkal- laan. Perimmiltään kyse on yksinkertaisesti ihmisten turvallisuudesta. Toisaalta matkat mak- savat noin 10 000 dollaria henkeä kohden. Tämä taas on kytköksissä rikollisuuteen, jota he eivät halua tukea sallimalla maahantuloa. Thomson kysyikin varsin mielenkiintoisesti, että ”miksi he eivät investoi tuota 10 000 dollaria omaan maahansa – siellähän se on iso raha”. Varsin hyvä kysymys sinällään. Toisaalta hän totesi, että YK:n kautta Australia ottaa vuosittain 20 000 – 30 000 pakolaista. Luku on maailman suurimpia.

Huomattava muuttosyy Australiaan on opiskelu – ja korkeakoulutuksesta maassa joudu- taan maksamaan. Koulutus on myös Australialle melkoinen tulolähde, sillä se on kolmannek- si tärkein vientituote. Australian hallituksen aktiiviseen opiskelijoiden kutsumismenettelyyn voi tutustua nettisivuilla osoitteessa <http://www.studyinaustralia.gov.au/>

Koulutus on tasokasta, mutta myös hintavaa. Maisteritutkinnon suorittajalle lukukausi- maksu on n. 20 000 – 30 000 dollaria. Siitä huolimatta pyrkijöitä on miljoonittain. Suomessa opiskelu on lähes ilmaista, mutta painetta ei tässä suhteessa ole rajoillamme – mikähän täs- sä mättää?

Suurlähettiläs Thomsonin kanssa sovittiin yhteistyöstä. Australia näyttää monessa suh- teessa tietä siirtolaisuuden käytännöissä. Jatkossa on tarkoitus kutsua suurlähettiläs Siirto- laisuusinstituuttiin esitelmöimään Australian nykyisestä ja tulevasta siirtolaisuuspolitiikasta.

Ismo Söderling

Metsämarjanpoimijat – työntekijöitä vai ihmiskaupan uhreja?

Markku Mattila

Asiasanat: Ihmiskauppa, riisto, marjanpoiminta, Suomi, Thaimaa, elanto.

Tänäkin kesänä Suomessa työskenteli ulkomaisia metsämarjanpoimijoita. Erään marjoja ostavan yrittäjän ja thaimaalaisten marjanpoimijoiden kesken syntyi riita, jota saimme tiedotusvälineistä seurata. Riidan ydin oli ansioiden pienuus. Se puolestaan johtui huonosta marjavuodesta (yrittäjän kanta) tai poimijoille osoitetuista kelvottomista marjamaista (poimijoiden kanta), tai poimijoiden laiskuudesta (yrittäjä) tai huijauksesta (poimijat). Riidan kärjistyessä panokset kovenivat. Poimijoiden värväämistä alettiin kuvata jopa ihmiskaupaksi.

Poimijat tulevat Suomeen turistiviisumilla. Lyhytkestoiseen metsämarjanpoimintaan ei tarvita työlupaa, vaan jokamiehen oikeuden perusteella poimitaan aitoa ”jumalan viljaa”. Poimijat eivät ole työsuhteessa yrittäjään. He eivät myy suomalaiselle marjayrittäjälle työpanostaan, vaan tuottavat hänen tarvitsemaansa raaka-ainetta. Poimijalle maksetaan poimituista kiloista, ei tehdyistä työtunneista.

Tiedotusvälineiden mukaan marjanpoimijoita värvätään kertomalla heille Suomessa marjanpoiminnalla saatavista tuloista. Nämä tulot ovat moninkertaiset thaimaalaiseen tulotasoon nähden. Tuloja tosin pienentää se, että poimija maksaa itse matkansa, yleensä velalla. Perillä työmaallaan hän maksaa suomalaiselle marjayrittäjälle korvausta majoituksesta, ruuasta, paikallisesta kuljetuksesta ynnä muusta. Lehdessä julkaistun mallilaskelman mukaan poimija poimii 4 500 kiloa marjoja ja saa siitä marjayritykseltä 5 400 euroa. Poimijan maksamat kulut vievät yli 60 prosenttia marjoista maksettusta rahasta. Ellei marjoja jostain syystä tule, kulut on kuitenkin maksettava. Pahimmillaan poimijan

tulot eivät riitä kulujen maksuun, vaan velan maksaakseen hänen on otettava uutta velkaa.

Tässä systeemissä kaikki yrittämisen kulut ja riskit on ulkoistettu poimijoiden kannettavaksi. Poimitaan metsämarjoja, joiden kasvattamiseen marjayrittäjällä ei ole osaa, ei arpaa. Värvätyt poimijat ovat lehtijutuista päätellen täysin ostajaosapuolen holhouksessa, ohjauksessa ja kontrollissa. Tämä ei ole tasaveroinen liikesuhde, jossa ”marjanpoimintayrittäjä” myy tuotettaan vapailla markkinoilla sitä jatkojalostavalle marjayrittäjälle. Tämä ei myöskään ole tilanne, jossa ”marjanpoimintatyöläinen” myy työvoimaansa marjayrittäjälle. Tilanne muistuttaa amerikansuomalaisten siirtolaisten oloja 150 vuotta sitten.

Tästä näkökulmasta puheet ihmiskaupasta tulevat ymmärrettävämmiksi. Mieleen tulee, että sellainen järjestelmä, jossa köyhemmästä maasta tuleva työntekijä maksaa työnantajalle matkasta, asunnosta, ruuasta ynnä muista kuluista, on kyllä toisaalla käytössä. Esimerkiksi Nigeriasta tulee Italiaan tyttöjä töihin. Perillä heille esitetään lasku matkakuluista ja yöspitokuluista. Lasku on niin suuri, että velka sen kun kertyy ja isonee, ei vähene. Asiaan kuuluu, että työ on jotain muuta, kuin mistä alkuaan on ollut puhetta.

Vaikka edellä kuvattu ja marjanpoiminta eivät tietenkään ole millään tavalla sama asia, on systeemeissä niin paljon samoja piirteitä, että ihmiskauppa tulee väistämättä mieleen. Vastaavalla kannalla on ollut myös Suomen syyttäjänvirasto. Eräs työnjohtaja värväsi maanmiehiään töihin. Työhön tulijat maksoivat itse lentolippunsa. Sitä varten he olivat joutuneet myymään omaisuuttaan ja ottamaan lainaa. Heitä oli laskutettu myös ylläpidosta. Työnjohtajan katsottiin johtaneen työhön tulijoita harhaan sekä palkan että muiden olojen osalta. Tuomio tuli

törkeästä kiskonnasta. Syytteet ihmiskaupasta hylättiin. Ero marjanpoimintaan oli ilmeisestikin työsuhteen syntyminen.

Kaiken yrittämisen riskin ulkoistaminen köyhemmästä maasta tulevan poimijan kannettavaksi on näemmä mahdollista, mutta onko se moraalisesti kestävä? Bisneksessä nimittäin kaikki mahdollinen ei ole sallittua, vaan siinäkin täytyisi toimia sääntöjen tai etiikan mukaan. Esimerkiksi huumekauppa on tuottavaa bisnestä, mutta laitonta. Kilpailusta ja kilpailijoista voi päästä vaikkapa uhkailemalla tai vieläkin räväkimmillä toimilla. Sekin on laitonta. Marjabisneksessä on piirteitä, jotka tuovat mieleen riiston, heikommassa asemassa olevan hyväksikäytön, jopa orjatyön. Laskennalliset tuntipalkat jäävät alle kaikkien suomalaisten minimien, työpäivien pituudella ei ole ylärajaa, eikä sesonkityössä vapaapäiviä tunneta.

Ruotsissa on käytössä järjestelmä, jossa metsämarjanpoimijat tulevat maahan työviisumilla ja heille taataan minimitulot. Suomalainen marjayrittäjä ei kuitenkaan lämpene tälle käytännölle. Hänen mukaansa ”Suomessa on tällä hetkellä maailman paras systeemi ja win-win-tilanne”. Henkilökohtaisesti epäilen, olisiko thaimaalainen marjanpoimija aivan tätä mieltä saadessaan vertailla Ruotsin ja Suomen tilannetta.

Ruotsin käytäntökään ei ole ongelmaton. Se on luonut kahdenlaiset ”poimintatyömarkkinat”. Työviisumilla työskentelevien ohella marjoja poimii myös joukko turistiviisumilla maassa olevia, joita minimitulo ei koske. Lisäksi heikkoina marjavuosina tulee ongelmia, koska poimijoiden kulut ovat vakiot, mutta tulot riippuvat marjavuodesta. Tänä vuonna Ruotsissa oli vastaanlainen poimijoiden ”kapina” kuin Suomessakin. Syytkin olivat samat: luvattua huonommat ansiot. Myös Ruotsissa, kuten Suomessakin, on tutkittu mikä osuus ”väärään käsitykseen” ansiotasosta on rekrytoinnin hoitaneella ulkomaisella firmalla.

Viralliset tahot ovat heränneet alan ongelmiin. Thaimaan työministeriö aikoo jatkossa rajoittaa Suomeen ja Ruotsiin pyrkivien poimijoiden määrää. Tavoitteena on, että vähemmät poimijat eivät jou-

du kilpailemaan marjoista eli ansioista ja näin myös sovitut palkat maksetaan. Oma työ- ja elinkeinoministeriömme puolestaan teettää metsämarjanpoiminnan nykytilaa ja siihen liittyviä epäkohtia selvittävän raportin. Asiakirja julkaistaan ensi helmikuun loppuun mennessä.

Marjanpoiminta on tyyppiesimerkki globalisaatiosta. Työvoima on liikkuvaa ja työn ostajan intressi on minimoida työn hinta. Globalisissa maailmassa tämän kaltainen toiminta on mahdollista, ja sen mukanaan tuomiin ongelmiin on syytä jatkossakin varautua.

Lopuksi haluan erityisesti korostaa, että kärkekkyydestään huolimatta kirjoitukseni kärki ei ole suunnattu suomalaista rehtiä yrittäjää ja yritystoimintaa vastaan. Nykyinen marjanpoimintakäytäntö sisältää kuitenkin sellaisia piirteitä, jotka ovat arveluttavia. Toivottavasti ensi kesänä pelisäännöt ovat reilummat.

Lähteet

- Göteborgs-Postenin sivustolle koottu uutisaineisto Ruotsin metsämarjanpoimijoista. <http://www.gp.se/nyheter/1.421211>, luettu 11.11.2013.
- Kiskonta toi vankeutta kasvihuoneiden työnjohtajalle. <http://www.ts.fi/uutiset/kotimaa/542400/Kiskonta+toi+vankeutta+kasvihuoneiden+tyonjohtajalle>, luettu 11.11.2013.
- Maragnani Laura & Aikpitanyi, Isoke (2012): *Musta, kaunis ja kaupan: Euroopan uudet orjat*. Helsinki: Into.
- Marja-ala elää halpatyöllä. Helsingin Sanomat 19.9.2013, A8–A9.
- Thaipöimijöiden määrää rajoitetaan ensi vuonna. <http://www.hameensanomat.fi/uutiset/kotimaa/244630-lehti-thaipöimijöiden-määrä-rajoidetaan-ensi-vuonna>, 9.10.2013, luettu 8.11.2013.
- Ulkomaalaisten metsämarjanpoimijöiden olosuhteet selvitetään. http://www.tem.fi/tyo/tiedotteet_tyo?89506_m=111986. luettu 8.11.2013.

Hellman, Sonja (toim.):
Naiset ilman maata:
viisi-toista kertomusta.
Like, Helsinki 2013. 172 s.
ISBN: 978-952-01-0906-6

Vääntänen, Terttu (toim.):
Elämäni ja maailmani:
naisten elämäntarinoita
1930-luvulta tähän päivään.
Lestijärven kotiseutuyhdistys
ry., Lestijärvi 2013. 201 s.
ISBN: 978-952-93-2871-0

na. Hellmanin haastattelemat naiset kertovat välillä hyvin suorasukaisestikin muuttoa edeltäneistä toiveistaan ja Suomessa kohtaamastaan todellisuudesta. Monelle Suomi näyttyytyy hyvänä paikkana suomalaisille, mutta he kokevat itse jäävänsä yhteiskunnan ulkopuolelle ja kaipuu vanhaan kotimaahan voi olla kova.

Terttu Vääntänen toimittama *Elämäni ja maailmani: naisten elämäntarinoita 1930-luvulta tähän päivään* julkaistiin lokakuussa. Teoksessa naiset Suomesta, Virossa, Venäjältä ja Serbiasta kertovat elä-

Naiset, jotka muuttivat

Lilli Kojo

Tänä syksynä Siirtolaisuusinstituutin kirjastoon on hankittu kaksi vuoden aikana ilmestynyttä naisten elämäntarinoihin ja muuttoliikkeeseen liittyvää teosta. Niiden kertomuksia lukiessa saa mielenkiintoisen kuvan muuttoliikkeiden historian ja nykypäivän eroista ja yhteneväisyyksistä naisnäkökulmasta.

Sonja Hellmanin *Naiset ilman maata: viisi-toista kertomusta* sisältää nimensä mukaisesti viidentoista Suomeen muuttaneen musliminaisen kokemuksia maahanmuutosta ja asumisesta Suomessa. Teos on kirjoitettu alun perin ruotsiksi 2012 ja käännetty tänä vuon-

mästään. Joillekin heistä muutto oli seurausta sodan aiheuttamasta pakosta, jotkut muuttivat saadakseen töitä ja uusia kokemuksia, joskus vain Suomen sisällä. Tarinoissa tulevat ilmi muutokset naisen roolissa eri vuosikymmeninä ja myös eri maissa.

Näiden teosten naisilla on paljon yhteistä. Muuton syyt ovat samanlaisia: sota, työ tai avioliitto. Uuteen asuinpaikkaan asettuminen on voinut olla hankalaa, sillä erityisesti kielitaidon puute asettaa rajoituksia sosiaalisille kontakteille. Naiset ovat ikävöineet entistä kotimaataan ja sinne jääneistä sukulaisia ja vanhassa maassa on vierailtu yhtä ahkerasti niin Ruotsista Suomeen kuin Suomesta Irakiinkin. Uuteen maahan muuttaneet naiset ovat ihastelleet maan parempaa elintasoja ja monia mahdollisuuksia.

Eroakin toki löytyy. *Elämäni ja maailmani* –teoksen naisista suurin osa on jo hieman vanhempia ja he tarkastelevat vaiheitaan seesteisemmin. Maahanmuuttajat, teoksessa *Naiset ilman maata*, taas ovat vielä rakentamassa elämäänsä Suomeen ja sopeutumisen vaikeudet ovat ajankohtaisia. Myös erot kulttuurissa, pukeutumisessa, ruokavaliossa ja uskonnossa ovat heidän kohdallaan suuremmat. Eniten heitä painaa yksinäisyyden tunne, sillä kotimaassaan he olivat tottuneet paljon laajempiin tavapiireihin ja tiheämpään kanssakäymiseen.

Muutto on aina elämänmuutos, tapahtui se sitten maan sisällä tai sen rajojen yli. Joskus se on suunniteltu ja joskus pakon sanelema. Muuton syyt voivat vaikuttaa muuttajan mahdollisuuksiin sopeutua uuteen paikkaan. Naiset ottavat usein vastuulleen perheen arkielämän järjestämisen, mutta sekin vaatii ympäröivän yhteiskunnan tuntemusta, kontakteja ja kielitaitoa. Voimaannuttavia kokemuksia voi löytyä esimerkiksi siitä, kun kykenee kommunikoimaan lapsensa opettajan kanssa uuden maan kielellä.

Vastaanotettu arkisto- ja museomateriaali toukokuusta lokakuuhun 2013

Jarno Heinilä

- Kahden Kalevala-aiheisen musikaalin käsikirjoitukset ja nuotit. The Sampo (1999), Troublemaker's Mother (2010). Kopiot antanut: Nick DiMartino, Seattle, USA.
- William Lahden perhevalokuvia. Pohjois-Michigan, 1900-luvun alku. Kopiot antanut: Judy Lovely, USA.
- Videokooste Kansallisseura Imatran (Brooklyn, New York) juhlatapahtumista ja muista tilaisuuksista vv. 1989-1991. Kopion antanut: Suomi-Seura.
- Raakel Huotarin videohaastattelu, jossa tämä kertoo kanadansuomalaisen perheensä elämästä Neuvosto-Karjalassa vv. 1932-1937. Kopion antanut: John Huotari, Arizona, USA.
- Tanskaan lähetettyihin sotalapsiin liittyviä tanskalaisia lehtileikkeitä. Lähettänyt: Riitta Haug, Suomi.
- Täydennys Kulttuuriyhdistys Kalevan (1989) arkistoon sisältäen mm. kokouspöytäkirjat vv. 2007-2009. Lahjoittanut: Kulttuuriyhdistys Kaleva, Costa del Sol, Espanja.
- Pohjois-Minnesotan kaivosalueen historiaan liittyviä lehtileikkeitä. Lähettänyt: Robert Schmid, Minnesota Finnish-American Historical Society, Minnesota, USA.
- Laulaja-lauluntekijä Jenny "Jingo" Viitalan hautaisvideo sekä J. Viitalan isän Erkki Viitalan tilivihko vv. 1889-1895. Lahjoittanut: Pamela Vachon Nault, Michigan, USA.
- Kahden äänilevyn kokoelma kanadalaisen säveltäjän Srul Irving Glickin teostaltiointeja. Levy sisältää Kanadan ja Suomen valtioiden yhteisiin Celebration 92'-juhlallisuuksiin sävelletyn teoksen Concerto for Piano and String Orchestra, jonka alkuperäinen partituuri on lahjoitettu SI:n arkistolle v. 2002. Lähettänyt: Pirkko Shalden, Kanada.
- Lehtileike kotkalaisesta Sulo Lassilasta Kanadassa vv. 1951-1952. Lähettänyt: Veli-Matti Pussinen, Turku.
- Täydennys Esa Hakalan yksityisarkistoon sisältäen erityisesti perheeseen, työhön sekä Floridan suomalaisyhteisön eri vaiheisiin liittyvää materiaalia. Lahjoittanut: Esa Hakala, Florida, USA.
- Amerikkalainen 1900-luvun alun naisten pusero. Lahjoittanut: Eeva Heino, Tampere.
- Täydennys Johanna Löfgrenin yksityisarkistoon. Sisältää mm. yksityiskirjeitä. Lahjoittanut: Johanna Löfgrenin perikunta, Ruotsi.
- Matti ja Maria Rajalan Kanadan-siirtolaisuuteen (1929-1934) liittyviä valokuvia sekä edellisen passi. Kopiot antanut: Tuire Rauma, Turku.
- Matkapäiväkirja: Lapinlahti – Hancock, Michigan, USA. 31.1.-6.3.1921. Kopion antanut: Marjorie Dooley, Hancock, Michigan, USA.
- Suomen Sydneyn -konsulin Harald Tannerin (1893-1972) perhe- ja matkavalokuvia vv. 1919-1932. Kopiot antanut: Lailai Tukkila, Kustavi.
- Lyyli ja Uuno Sinisalon vastaanottamia kirjeitä Kanadaan ja USA:han muuttaneilta Tampereelta ja sen lähiseudulta kotoisin olleilta henkilöiltä vv. 1952-1980. Lahjoittanut: Leena Korsumäki, Helsinki.
- Matkustus-, kansalaistamis- ja muita viranomaisasiakirjoja sekä valokuva-albumia ja postikortteja liittyen useampaan amerikansuomalaiseen henkilöön. Lahjoittanut: Seija Nieminen, Florida, USA.
- Maria Elisabeth Porkalle (myöh. Mary Hanni, s. 1884) kuulunut passi sekä lehti-ilmoitus 75-vuotissyntymäpäivän kunniaksi. Lahjoittanut: Eva Penttinen, Florida, USA.

Konsuli Harald Tannerin perhe piknikillä. Australia, 1920-luvun jälkipuolisko. Kuva: Siirtolaisuusinstituutin arkisto.

Nettiartikkeli neuvostokarjalaisesta Manok-lauluyhtyeestä sekä laulaja Sirkka Rikan Leningradissa 1978 äänitetty LP-levy. Kansantaitelijan asemaan Neuvostoliitossa kohonnut Rikka syntyi Yhdysvalloissa (Hancock, Michigan), josta hän muutti aviomiehensä kanssa Neuvosto-Karjalaan 1930-luvun alussa.

Suomalaisia siirtolaiskysymyksiä Ruotsissa tutkineen professori Osmo Hormian työryhmän mietinnöt 1970-1971. Lisäksi Siirtolaisuusasiain neuvottelukunnan paluujoukon pöytäkirjoja vv. 1974-1975, muutamia Suomen Tukholman-suur-

lähetystön edustuspuheita, käsikirjoitusluonnoksia sekä ruotsinsuomalaisia koskevia lehti-aiheita. Lahjoittanut: Paavo Lounela, Vääksy. Tietoja Paul Westerlundista (s. 1886, Kemiö), joka niitti menestystä varhaisissa maratonjuoksukilpailuissa Amerikan luoteisosissa 1910-luvulla. Kopiot antanut: Bruce Matson, USA.

jshein@utu.fi

**SIIRTOLAIUUSINSTITUUTTI HALUAA KIITTÄÄ LÄMPIMÄSTI KAIKKIA
YLLÄMAINITTUJA SIIRTOLAISHISTORIAN TALLENTAMISESTA ARKISTOOMME!**

**THE INSTITUTE OF MIGRATION WANTS TO THANK ALL THOSE MENTIONED ABOVE
FOR DEPOSITING MIGRATION HISTORY IN OUR ARCHIVES!**

Siirtolaisuusmuseon kuulumisia

Tellervo Lahti

Ameriikan raitilta – Heikki Perttu 50 vuotta USA:ssa

Ohiossa asuvan Heikki Pertun musiikin konsertti pidettiin Suomen Siirtolaisuusmuseolla elokuussa. Erkki Korkiatupa ja Selim Rentola välittivät Pertun musiikin voimakkaita tunteita vaikuttavasti ja ammattitaidolla. Salintäyteinen yleisö oli ihastuksissaan. Heikki Perttu kertoi haastattelussa yleisölle musiikkinsa lähtökohdista ja perheensä siirtolaisuushistoriasta.

Lännen Päivä Maailman Raitilla

Suomen Siirtolaisuusmuseon kesäkauden päätti Lännen Päivä elokuun viimeisenä sunnuntaina Maailman Raitilla. Floridan suomalaisen Esa Hakalan alunperin ideoitu tapahtuma on laajentunut vuosittain. Nyt Lännen Päivään osallistui yli 300 kiinnostunutta. Esa Hakala kertoi viime vuoden tapahtumista Floridassa ja Jari Mäki muisteli oman 'amerikanbisneksensä' vaiheita. Myös Finlandia Foundation Floridan puheenjohtaja Kaarina Langeland esitti tervehdyksensä. Pöyryn Perheorkesteri Lahdesta soitti lännenhenkistä musiikkia. Lännen tunnelmat olivat myös mestaripelimanni Teppo Välimäen ohjelmistossa. Hän esitti amerikansuomalaisen hanuristin Viola Turpeisen musiikkia. Seinäjoen Eläkkeensaajien tanssiryhmä ilahdutti yleisöä kunnon kantrimeiningillä. Erikoisin, mutta hyvin toimiva soitin taisi olla isojokisella Olli Lahtisella, joka kanoi taskustaan – tuohenpalan. Tuomas Yli-Luukko ja Toivo Tamminen soittivat amerikansuomalaista musiikkia savikiekoilta Amerikasta vuonna 1905

tuodulla grammarilla. Peräseinäjoen omat pelimannit viihdyttivät yleisöä vanhanajan tanssimusiikilla. Lännen Päivä ja markkinat tarjosivat upeaa katsotavaa myös 'dollarihymyjien' ihailijoille.

Halloween ja Thanksgiving

Amerikansuomalaisten omaksumien juhlien sarjassa Siirtolaisuusmuseossa vietettiin syksyn tärkeitä tapahtumia. Halloween järjestettiin 31.10. yhteistyössä paikallisten päiväkotiryhmien kanssa. Lapset esittivät jännittävää musiikkiohjelmaa niin prinsessa- ja prinssi- kuin kummitus- ja luurankoasuisinakin. Thanksgiving Day – Kiitospäivän lounasta tarjottiin yleisölle jälleen marraskuussa perinteisin menoin.

Siirtolaisuusteemaa myös lapsille

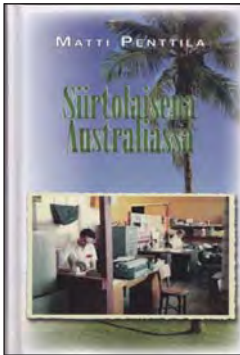
Muiden vierailijoiden ohella myös koululais- ja päiväkotiryhmät ovat tutustuneet siirtolaisuuteen ja kansainvälisyyteen tapahtumissamme ja näytellyissämme. Alle kouluikäisillekin on tarjolla elämyksiä Australian eläimistä Amerikkaan matkustamisen vaiheisiin.

Dokumentti- ja luontosarja siirtolaisuudesta

Siirtolaisuusmuseon luontosarjassa kuultiin loka-kuussa ruotsinsuomalaisen Raimo Sillanpään esitelmä Bergslagenin metsäsuomalaisista. Marraskuun esitelmöitsijä Olavi Koivukangas kertoi Australian suomalaisista. Joulukuussa pidetään Kanadan suomalaissiirtokuntaan Sointulaan liittyvä dokumentti- ja esitelmätilaisuus. Osallistuin syyskuussa Sointulan Culture Shock – Utopian Dreams, Hard Realities -konferenssiin ja kerron tilaisuudessa myös tuosta matkasta. Nämäkin siirtolaisuustapahtumat jatkuvat ensi vuonna Suomen Siirtolaisuusmuseolla Peräseinäjoen Kulttuuritalolla.

Päiväkodin eskarilaiset esiintyivät Halloween-tapahtumassa. Kuva: Tellervo Lahti.

Kirja-arvosteluja

KOKEMUKSIA AUSTRALIASTA

Penttilä Matti: Siirtolaisena Australiassa. OK-kirja, Tallinna 2013. 306 s. ISBN 978-952-67997-0-4.

Matti Penttilä aloittaa tarinansa kertomalla taustastaan, lapsuudestaan ja nuoruudestaan ennen lähtöään siirtolaiseksi Australiaan 21-vuotiaana, vuonna 1967. Hän kertoo matkastaan ja saapumisestaan vieraaseen maahan, kieltä osaamattomana. Alussa päähuomio tuntuu olevan ihmisissä, mutta myöhemmin kuvaukset maisemista ja paikoista saavat enemmän sijaa. Lukija saa seurata kirjoittajaa moniin eri työpaikkoihin ja matkoille eri puolilla maata. Penttilä on toiminut useassa eri ammatissa – aluksi rakennuksilla, sitten Suomi-lehden toimituksessa, myöhemmin autokoulun opettajana ja vielä huonekalujen kokoojanakin.

Päiväkirjoja Penttilä on kirjoittanut ilmeisen ahkerasti ja täsmällisesti, niin yksityiskohtaisesti hän kuvailee kokemuksiaan vuosikymmenien ajalta. Hän on liikkunut paljon ympäri Australiaa ja käynyt Uudessa Seelannissakin. Hän kuvailee elävästi automatkojaan erilaisine kommelluksineen ja monia kaupunkeja, joissa on pysähtynyt, yöpynyt, asunut, työskennellyt. Runsaat maisemakuvaukset matkojen varrelta maalaavat Australian moninaisen luonnon lukijan silmien eteen.

Penttilä kirjoittaa itsestään hyvin avoimesti ja rehellisen tuntuisesti. Hän mainitsee turhankin useaan kertaan ujoutensa, huonommuuden tunteensa ja itseluottamuksen puutteensa, joiden uskoo olevan syynä poikamiehenä pysymiseensä. Lukuisista tapaamistaan ihmisistä kirjoittaja kertoo värikkäästi ja heidän omilla nimillään.

Huolimatta siitä, että Penttilä on asunut Australiassa yli neljän vuosikymmenen ajan, kieli ei ole unohtunut, vaan hän kirjoittaa suomen kielellä sujuvasti. Penttilä mainitseekin sekä lukemisen että

kirjoittamisen rakkaiksi harrastuksikseen. Kirjan tarina on koskettava, se on myös viihdyttävä, ja tunnelmiltaan vaihteleva: toisinaan hauska, toisinaan apea, toiveikas tai masentunut, värikäs ja harmaa. Ihan niin kuin elämä on. Matti Penttilän kirja Siirtolaisena Australiassa on arvokas palanen siirtolaiskulttuuriamme.

Irma Puttonen

TIETOA AUSTRALIAN ALKUPERÄISKANSASTA

Räisänen, Heljä Viola: ”Aboriginaalit. Australian alkuperäiskansa”. Omakustanne, Australia 2011. 233 s.

”Aboriginaalit, Australian alkuperäiskansa” on Heljä Viola Räisänen toimittama antropologishenkinen julkaisu Australian alkuperäisväestön kulttuurista ja elinolosuhteista. Historiallista kontekstia teos saa katsauksilla Australian väestöhistorian kehitykseen sekä alkuperäisväestön että etenkin historiallisen brittiläisen maahanmuuttoaallon suhteen. Kehitystä ja erityisesti sen kriisejä esitellään teoksen lopussa myös kronologisen kalenterin muodossa. Pääosassa ovat kuitenkin tutkijan omat havainnot aboriginaaliyhteisöjen parissa eri puolilla Australiaa 2000-luvulla.

Arviota varten Räisäsestä ja hänen teoksestaan oli niukalti taustatietoa olemassa. Kirjailijan mahdolliset akateemiset kytkökset tai aiempi julkaisuhistoria jäivät täten epäselviksi. Googlettaaminen tuotti sekin heikosti tuloksia: pääasiallinen anti koostui omakustanteisen kirjan nettikauppa-mainoksista. Jotain sentään löytyi: Räisänen esitteli aboriginaalikulttuuria Siirtolaisuusinstituutin järjestämässä Suomi sydämessä -tapahtumassa sen Oseania-seminaarissa Turussa kesällä 2011. Oletamme siis, että tekijä on vähintäänkin paneutunut alan harrastaja sarallaan.

Kirjaa on akateemisesta näkökulmasta tarkasteltuna houkuttelevaa pitää eräänlaisena kurioositeettina. Akateemisen tutkimuksen perinteiset muodot johdannosta tutkimusongelman, teoreettisen näkökulman, lähteistön, metodien ja avaintermien avaamiseen puuttuvat. Samoin tekijän positiivinen tutkittavaan aiheeseen jää tekemättä. Se, mitä saadaan, on elämyksellistä ja voimakkaasti henkilökohtaisella tasolla koettua tietoa alkuperäisasukkaiden tavoista ja kulttuurista sekä suhteesta valtaväestöön. Se, mitä menetetään, on analyysin läpinäkyvyys ja tutkijan objektiivisuus suhteessa kohteeseen. Kirjaa lukiessa aboriginaalit näyttäytyvät turhan usein rousseaulaisina ”jaloina villoina”, jotka ovat säilyttäneet virheettömän elämäntapansa toisin kuin täydellisen turmeltuineet länsimaiset kulttuurit. Pois se meistä. Ja heistä. Toistuessaan asetelma tekee lukukokemukselta raskaan, asiaan liittyvistä historiallisista mustista hetkistä huolimatta.

Ilmeisistä puutteistaan huolimatta teoksen aihepiiri on joka tapauksessa kiinnostava. Esimerkiksi transkulturaationäkökulman kautta tehty tarkastelu aboriginaalien ja australialaisen kaupunkilaisen valtaväestön kohtaamisista ja mahdollisista hybridisistä kulttuurimuodoista voisi olla kiinnostavaa luettavaa. Nyt haetaan kenties liikaakin vastakkainasettelua osapuolien välille ja samalla sorrutaan kohteen yliromantisointiin. Tällaisessa muodossaankin toki aineistolla on lukuarvoa, jo pelkästään aboriginaalien ”uniajan” (”dreamtime”) käsittely on kiinnostava aihepiiri maallikon näkökulmasta.

Jari Nikkola

AMERIKANSUOMALAISET KUVINA

Oja, Vesa: Finglish.
Bookwell Oy Porvoo
2013. 240 s. ISBN
978-952-292-002-7

Kirjan alussa Vesa Oja pohjustaa kirjan kirjoittamisensa syytä, otsikolla Kultasantaistet. Siinä hän

kertoo Eino-enonsa lähdöstä siirtolaiseksi Kanadaan vuonna 1928. Myöhemmin 1950-luvulla myös kirjoittajan täti Mirjami muutti Kanadaan. Kirjan alkuosassa Vesa Oja kirjoittaa myöskin omasta vierailustaan Mirjami-tädin luona vuonna 1972. Myöhemmin, vuonna 2004 Oja lähti etsimään enonsa ja tätinsä jälkiä Ontariioon. Siellä hän sai ajatuksen kuvata suomalaissiirtolaisten jälkeläisiä. Lukuisilla matkoillaan Vesa on kuvannut ja jututtanut satoja amerikan- ja kanadansuomalaisia, sekä heidän jälkeläisiään kirjansa FINGLISH kirjoittamista varten.

Kirjan sisältö on mielestäni jaettu selvästi omiksi aihealueikseen. Alussa johdanto-osassa on kerrontaa siitä, miksi kirjoittaja on halunnut tuoda jälkipolville tietoa siirtolaisten usein rankastakin taipaleesta asettua asumaan ja tekemään työtä uudessa kotimaassaan. Siirtolaisina kohdatuista vaikeuksista saa myös hyvän kuvan, kun Vesa kirjoittaa oma-kohtaisesti sukulaisiaan kohdanneista tragediaista ja vastoinkäymisistä Kanadassa.

Kirjan kerrontaa on elävöitetty liittämällä mukaan suuri määrä valokuvia haastatelluista henkilöistä. Tämä tekee lukemisesta vielä mielekkäämmän, kun tarinoiden henkilöillä on myös kasvot. Jokainen kuviin liittyvä erillinen tarina on kuvattu selkeän lyhyesti. Niistä saa riittävän hyvän käsityksen tarinoiden henkilöistä.

Kirjan loppuosaan on koottu luettelo suomalaisten ja amerikkalaisten elämälle historiallisesti tärkeistä ja merkittävistä vuosiluvuista tapahtuneen v. 1638–2010.

Lähdeluettelona on käytetty kattavaa lähdekirjallisuusaineistoa, josta myös lukija voi hakea aiheeseen liittyvää lisätietoa.

Kirjan lopussa olevasta luettelosta näkyy, että kirjan tekoa varten haastateltujen henkilöiden lukumäärä on varsin suuri, käsittäen jopa useita satoja henkilöitä. Kirjoittaja on täten saanut julkaisuun varten runsaasti todenperäistä ja laaja-alaista tietoa siirtolaisten elämästä. Lisäksi haastatteluun osallistuneet ovat asuneet ympäri Yhdysvaltoja ja Kanadaa, joten Vesa Ojalla on läpileikkaukseltaan riittävää ja runsasta tietoa, sekä materiaalia siirtolaisista ja siirtolaisuudesta.

Hyvänä loppuna kirjassa on myös pieni kuvaus itse kirjan tekijöistä Vesa ja Päivi Ojasta valokuvineen.

Mielestäni kirjan tekijä on kahdeksan vuoden projektinsa päätteeksi valmistuneessa kirjassaan

onnistunut asiantuntevasti tuomaan hyvin ja tiivistetyksi esiin siirtolaisten unelmia, utopioita ja kotimaan kaipuuta heidän amerikkalaistuneessa elämässään.

Sisällön helpomman luettavuuden kannalta olisi ehkä ollut parempi liittää tarinat suoraan kuvien yhteyteen esim. kuvakokoja pienentämällä. Nyt tarinan lukemisen yhteydessä joutuu kirjaa monesti selaamaan tekstiin liittyvää kuvayhteyttä etsiessä. Värikuvat ovat kuitenkin tällaisenaankin, pienellä tekstillä varustettuna, mielekästä katseltavaa. Värikuvat ovat myös laadultaan erittäin korkeataluokkaisia.

Kuvat olisi myös mielestäni voinut ryhmitellä esim. osavaltiokohtaisesti, jotta olisi muodostunut parempi näkemys osavaltioiden eroavaisuuksista maisemallisesti ja kulttuurillisesti. Samoin tällöin olisi helpottunut sekä asuntojen että siirtolaisten elämiseen liittyvien arvojen vertaileminen.

Kieliasultaan kirja on hyvin laadittu ja luettavuudeltaan selkeäpiirteinen.

Kirjan sisältö kuvaa monitahoisesti siirtolaisuutta ja siirtolaisia. Samalla se myös herättää kysymyksiä siitä, miten kolmannen ja neljännen polven jälkeläiset nykyisinvaalivat esi-isiansä perinteitä. Esimerkiksi, mieleeni nousi kysymys, että onkohan uusi amerikkalainen kulttuuri nykyään jo niin vahvaa, ettei siirtolaisten jälkipolvilla ole enää sydämessään sijaa eikä myöskään aikaa vaalia vanhoja perinteitä.

Miten käy alkuperäisten siirtolaisten mukanaan tuomalle kulttuurille? Poistuuko se siirtolaisten nykyisten jälkipolvien mukana lopullisesti hautaan?

Voin lämpimästi suositella kirjan hankintaa esim. niille runsaslukuisille siirtolaisperheiden jälkisuville ja sukulaisille, joiden perheitä siirtolaisuus koskettaa tai on omalta osaltaan koskettanut Suomessa, Yhdysvalloissa ja Kanadassa. Itse olen nyt kokenut kirjan annin hyvinkin läheiseksi, tutuksi ja tarpeelliseksi. Syynä tähän on ollut viimekesäinen vierailuni Yhdysvalloissa, johon myöskin liittyi siellä asuvan, kolmannen polven amerikansuomalaisen sukulaiseni lämminhenkinen ensitapaaminen. Lisäksi osallistuin matkani aikana USA:ssa vuosittain järjestettävään FinnFest-tapahtumaan, jossa oli myös hyvä mahdollisuus tutustua juhliin osallistuneisiin amerikansuomalaisiin. Vajaan viikon kestäneessä tapahtumassa heitä kävikin useita tuhansia henkilöitä ja tunnelma siellä oli todella lämminhenkinen. Kirjan sisältöä on nyt itse entistäkin helpompaa tulkita, saatuani vierailuni aikana tutustua niin moniin amerikansuomalaisiin.

Kirjan nimi on mielestäni osuvasti valittu ja herättää tiettyä uteliaisuutta. Erittäin hyvänä lisänä on kirjan kaksikielisyys (suomi-englanti), sillä se laajentaa potentiaalisen lukijakunnan myös Yhdysvaltoihin ja Kanadaan.

Markku Saarinen

Ahvenanmaalaista kielikylpyä

Valtion virkahenkilö oli lähdössä työmatkalle Ahvenanmaalle. Mukaansa hän sai nuoremman kollegansa, umpisuomenkielisiä molemmat. Esimiehen evästys oli tyhjentävä: ”Ahvenanmaa on yksikielinen ja siellä puhutaan ruotsia. Myös vapaa-ajalla. Tämä on erityisen tärkeää, koska olette virantoimituksessa siellä”.

Ahvenanmaalla työtehtävät kestivät kolme päivää. Kouluruotsilla kommunikointiin. Kun virkamiehiä oli kaksi, niin onneksi samat sanat eivät olleet kavereilta hukassa, vaan toistaan tukien kielisolmuista selvittiin. Ahvenanmaan maakunnan puolelta kontaktiviranomaisena toimi nuorehko mies, joka äidinkielellään vei asioita eteenpäin. Raskasta kuitenkin oli. Viimeisenä työpäivänä oli vielä työpäivällinen, jossa kerrattiin viikon asiat ja suoritettiin hyvästijätöt. På svenska.

Aamulla veljekset istuivat Maarianhaminan lentoterminalissa konetta odotellen. Yhtäkkiä ovesta tupsahti sisään samalle matkalle heidän ahvenamaalainen kollegansa. Kun ystävämme kysyivät lentomatkan syytä, kuului iloinen vastaus: ”olen menossa Turkuun suomen kielen kursseille”. Ystäville tuli mieleen, että tarjolla olisi ollut kolme päivää ilmaista kielikylpyä kotimaisemissa.

Seminaareja

Tampere, 9.–13.9.2013

Kansainvälistä muuttoliikettä ja maahanmuuttoa käsittelevä Metropolis-konferenssi

FM Sari Vanhanen, Väestöliitto

Laajaa kiinnostusta herättävä, niin alan tutkijoita kuin myös muita toimijoita yhteen linkittävä kansainvälinen Metropolis-konferenssi järjestettiin syyskuussa ensi kertaa Suomessa. Metropolis on vuosittain kokoontuva monitieteinen kansainvälinen foorumi, jonka tavoitteena on herättää ajankohtaista keskustelua ja viedä eteenpäin muuttoliikkeeseen ja integraatiokysymyksiin liittyvää tutkimusta, politiikkaa ja käytäntöjä.

Yhteensä reilut 450 osallistujaa yli 30:sta eri maasta kokoontui Tampereella vaihtamaan kokemuksiaan ja kuulemaan sekä tutkimustuloksia että käytännönläheisiä esimerkkejä eri näkökulmista konferenssin teemaan liittyen. Avauspuheenvuorossa verkoston toiminnanjohtaja Howard Duncan korosti Metropolis-verkoston tavoitetta *'enhancing policy through research'*. Tutkimuksen rinnalla halutaan korostaa vahvasti käytännön työn merkitystä ja kokemusten jakamista eri toimijoiden kesken, mikä näkyi myös ohjelmassa ja konferenssin toteutuksessa mm. lukuisine työpajoineen.

Metropoliksen lisäksi Tampere sai osakseen runsaasti myönteistä kansainvälistä julkisuutta myös samaan aikaan rinnakkaistapahtumana Tampere-talossa kokoontuneen, EU:n alueella toimivan *'Integrating Cities'* –verkoston kautta. Oman tervehdyksensä päätöspäivän puheenvuorollaan toi myös EU komissaari Cecilia Malmström. Hän samalla muistutti siitä, kuinka vuonna 1999 Euroopan unionin maiden johtajat päättivät Tampereen huippukokouksessa, että EU:lla tulee olla yhteinen turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikka sekä yhteinen turvapaikkajärjestelmä. Hänen mukaansa kyseinen päätös on ollut merkittävä virstanpylväs EU-tasoisien maahanmuuttopolitiikan kehittämisessä huoli-

matta siitä, että edelleenkin eri jäsenmaiden välillä on huomattavia eroja sekä lainsäädännöllisellä että käytäntöjen tasolla.

Metropolis-konferenssin erityisteemana tällä kertaa oli *'uusi liikkuvuus'* (New Mobility). Kansainvälistä muuttoliikettä tarkasteltiin väestömuutosten, taloudellisten haasteiden, turvallisuudenhallinnan ja myös sosiaalisen oikeudenmukaisuuden näkökulmasta. Keskeisenä teemana pohdittiin sitä, millä tavoin nämä kysymykset linkittyvät toisiinsa. Yhtenä esimerkkinä tuotiin esiin lisääntyvä kilpailu kansainvälisistä osaajista (International Talents) eri puolilla maailmaa: jo tällä hetkellä, mutta varsinkin jatkossa, taloudellisen pääoman rinnalla korostuu yhä vahvemmin kilpailu inhimillisestä pääomasta ja eri alojen koulutettujen asiantuntijoiden merkitys osana kansainvälistä muuttoliikettä. Muun muassa Kiinassa on tällä hetkellä lukuisia laajoja hankkeita, joiden avulla houkutelnaan eri maihin muuttaneita koulutettuja asiantuntijoita palaamaan takaisin kotimaahansa.

Myös Siirtolaisuusinstituutin tutkimusjohtaja Elli Heikkilän koordinoima työpaja (*The Role of Immigrants for Population Future and Labour Market in Finland*) käsittelee kansainvälistä muuttoliikettä eri näkökulmista: toisaalta väestörakenteeseen liittyvien tulevaisuusennusteiden ja laskelmien kannalta, toisaalta kansainvälisten osaajien työllisyyden näkökulmasta. Lisäksi työpajassa esiteltiin työuramentoroinnin merkitystä korkeakoulutettujen maahan muuttaneiden naisten työllistymisen ja hyvinvoinnin kannalta Väestöliiton toteuttaman Womentorointiverkoston kokemusten pohjalta.

Useissa keskusteluissa pohdittiin hyvinvointivaltiomallin toimivuutta ja tulevaisuutta talouskrii-

sin paineissa. Eri näkökulmista arvioitiin sitä, millä tavoin tiukka taloustilanne heijastuu laajemminkin maahanmuuttokeskusteluun tai kotoutumisasiikkeen käytännön tasolla. Erityisesti Pohjoismaiden tilannetta käsiteltiin laajalti. Tähän teemaan liittyen esiteltiin myös erilaisia kotoutumisen indikaattoreita, kahdensuuntaista kotoutumista edistäviä työmenetelmiä ja muita käytännön työhön liittyviä kehittämishankkeita, joiden avulla pyritään ratkomaan kiristyvän talouden ja toisaalta monimuotoisten palvelutarpeiden välistä ristiriitaa.

Konferenssin sisällöissä näkyi myös ajankohtaiskeskustelu uskontojen merkityksestä ja vaikutuksesta yhteiskunnallis-poliittisesta näkökulmasta, paperittomien siirtolaisten tilanne sekä vähemmistöjen asema kansainvälisessä muuttoliikkeessä. Lisäksi Suomen maantieteellinen sijainti yhtenä EU:n reuna-alueena herätti mielenkiintoa ja toi ohjelmaan teemoja liittyen Venäjän maahanmuuttopolitiikkaan sekä entisten neuvostoalueiden muuttovirtoihin.

Kaiken kaikkiaan konferenssi tarjosi monipuolisen mahdollisuuden ajankohtaistutkimuksen päivytykseen, aktiiviseen verkostoitumiseen ja laaja-alaiseen keskusteluun myös epävirallisella tasolla. Verkosto edustaa tällä hetkellä Pohjois-Amerikan, Euroopan, Australian ja osin myös Aasian näkökulmista lähtevää tutkimusta. Laajana alueena Afrikan erimaiden edustus jäi puuttumaan ainakin tämänkertaisesta ohjelmasta. Toivottavasti kansainvälisen muuttoliikkeen tarkastelu näiden maiden näkökul-

Kuvassa vasemmalla Siirtolaisuusinstituutin tutkimusjohtaja Elli Heikkilä ja oikealla Väestöliiton suunnittelija Sari Vanhanen. Kuva: Ismo Söderling.

masta nousee vahvemmin esiin Metropolis-konferenssin keskusteluissa jatkossa – muutenkin kuin paperittomien siirtolaisten tilanteeseen tai Välimeren valvontaan liittyvien kysymysten kautta.

Ensi vuonna Metropolis-konferenssin isäntäkaupunkina toimii Milano erityisteemanaan 'Energy for planet, Feeding cultures'. Teema kytkeytyy Milanossa vuonna 2015 järjestettävään EXPO-näyttelyn sisältöihin, joten luvassa on laaja-alaista, kulttuurien moninaisuuteen ja erityisesti ympäristöteemoihin liittyvää ohjelmaa.

Konferenssin yhteydessä Väestöliiton Monikulttuurinen osaamiskeskus vietti 10-vuotisjuhlansa. Tilaisuudessa julkistettiin artikkelikokoelma "Olemme muuttaneet – ja kotoudumme" jossa lähestytään maahanmuuttoa asiakastyön näkökulmasta. Juhlapuheen ja katsauksen toiminnan eri vaiheisiin piti monikulttuurisuusasioiden päällikkö Anne Alitolppa-Niitamo (kuvassa vas.). Kuva: Ismo Söderling.

Turku, 18.–19.10.2013

Tieteen päivät ja Siirtolaisuusinstituutin avoimet ovet

FM Riku Kauhanen, Siirtolaisuusinstituutti

Kirjoja, esitelmää, tutkijatapaamisia, näyttelyitä... Siirtolaisuusinstituutilla riitti tarjottavaa omalla ohjelmallaan Tieteen päiville, jotka järjestettiin Turussa ensimmäistä kertaa. Tieteen päivien tarkoitus on helpottaa tieteen tekijöiden ja maallikoiden kohtaamista sekä tarjota yleistajuisesti tietoa tämän hetken tieteen aiheista, menetelmistä ja tuloksista.

Siirtolaisuusinstituutissa kävi lauantaina 19.10. tohina, kun lukuisat Turun ensimmäisten Tieteen päivien vieraat tulivat Eerikinkatu 34:ään tutustumaan siirtolaisuudesta kertoviin esitelmiin, näyttelyihin, sukututkimukseen ja arkistoon. Instituutti osallistui 18.–19.10. järjestettyihin päiviin omalla oheisohjelmallaan. Tapahtuma saavutti suuren suosion. Vierailijoille tarjottiin hengen ravinnon lisäksi luonnollisesti myös kahvia.

Ihmiset pääsivät kosketuksiin tutkijoiden kanssa, saivat keskustella ajankohtaisista asioista, kuulla yleistajuisia sekä kiinnostavia esitelmää ja tutustua vapaasti instituutin toimintaan. Henkilökunnan ovien taakse kertyi väkeä jonoksi asti, kun uteliaat tahtoivat tutustua arkiston toimintaan tai pyytää sukututkijalta apua sukulaisten löytämiseksi. Tapahtumasta tiedotettiin instituutin ja Turun yliopiston internetsivujen sekä lehti-ilmoitusten lisäksi Kirjamessuilla jaetuilla lentolehtisillä.

Siirtolaisuus sekä sen tutkijat – Ajankohtaisia ja kiinnostavaa

Paikalla pidetyt kuusi esitelmää keräsivät runsaasti kuulijoita. Esitykset olivat tiiviitä, noin 20 minuutin mittaisia ja helposti avautuvia. Luentojen aiheet käsittelevät siirtolaisuutta ja sen vaikutuksia monista näkökulmista. Esitelmät tarjosivat kuulijoille paljon miettimisen aihetta. Paikka paikoin esitelmän vaihtuessa poistuva kuulija kääntyi vielä ovella takaisin kuunnellakseen seuraavankin luennon. Esitelmien PowerPoint-diat löytyvät Siirtolaisuusinstituutin internetsivulta.

Avausluennon piti tietopalvelupäällikkö Jouni Korhonen otsikolla *Miten vaari matkasi Amerikkaan?* Esitelmässä kerrottiin yleistajuisesti, miksi ja miten Amerikoihin päädyttiin. Instituutin johtaja Ismo Söderling taas pääsi vastaamaan hänelle useita kysymyksiä esitettyyn kysymykseen ”Osaisitko kertoa TODELLA kuuluisista amerikkalaisista?” luennossaan *Hurjat amerikkalaiset*. Yleisölle tulivat tutuiksi muun muassa kaivosinsinööri Bruno Nordberg, autoinsinööri Nils Wahlberg, Time-lehdenkin kannessa esiintynyt presidentintekijä Emil Hurja ja USA:n kommunistisen puolueen sihteeri ja presidenttiehdokas Gus Hall alias Gustav Hallberg.

Arkistoharjoittelija, FM Riku Kauhanen esitteli *Siirtolaisuusinstituutin arkiston aarteita*. Esitelmässä näytettiin monia Hugo L. Mäkisen lahjoituserän mukana instituutin kokoelmiin tulleita kuriositeetteja. Esimerkkeinä olivat alaskalaisen kalastajan venekirja, Yhdysvaltain länsirannikon ensimmäisen luterilaisen kirkon raunioista esiin kaivettu rautanaula ja Alaskasta Suomeen tuodun intiaanityön tarina. Kauhasen jälkeen sukututkija Elisabeth Uschanov antoi vinkkejä sukulaisten etsimiseen internetin tietokantojen avulla. Digitoituja kirkonkirjoja, erilaisia internetsivustoja tai vaikka hautakivietokantoja ehdotettiin sukututkimuksen apuvälineiksi.

Kaksi luennosta pidettiin Uuttu-huoneessa. Vanhemman tutkijan Krister Björklundin esitelmä *Närpesmodellen som förebild för integrering av invandrare* käsittelee maahanmuuttajien onnistunutta integroitumista Närpiössä. Katsaus pohjanmaalaisen kunnan malliin on kiinnostava, sillä nykyään Närpiön asukkaista joka kymmenennellä on ulkomaalaistausta. Tutkimusjohtaja Elli Heikkilä taas kertoi luennollaan *Multicultural marriages and their family life* kansainvälisistä avioliitoista. Tämäkin aihe on mitä ajankohtaisin, sillä vuonna 2012 solmittiin yli 3 700 monikulttuurista avioliittoa. Heikkilä esitteli avioliittojen erilaisia haasteita ja onnistumisen edellytyksiä. Vaikkei yhtä varmasti toimivaa ta-

paa olekaan haasteiden voittamiseksi, on avoin ja realistinen asenne suhteen alusta asti tärkeää väärinkäsitysten välttämiseksi.

Tungos näyttelyssä ja menestynyttä kirjamyynntiä

Kiinnostusta herätti Amerikan siirtolaisuudesta kertova, juuri avattu museonäyttely, josta oli jo saatu hyvät kokemukset Turun kansainvälisiltä Kirjames-suilta. Amerikan-siirtolaisuuden lisäksi opastuksia pidettiin somalinuorista kertovaan *Mun silmin – somalinuoret Suomessa* näyttelyyn. Informaatikko Lilli Kojo veti näyttelyihin opastuksia suomeksi ja vanhempi tutkija Krister Björklund ruotsiksi. Näyttelytila oli täpötäynnä väkeä. Instituutissa oli myös mahdollista saada apua merentakaisen sukulaisen etsimiseen sukututkija Elisabeth Uschanovin avustamana. Arkiston toimintaan tutustuttiin arkistonhoitaja Jarno Heinilän johdolla. Instituutin kirjastoa esitteli informaatikko Lilli Kojo.

Kassa kilisi, kun kirjamyynnistä saatiin kolmessa tunnissa lähes yhtä paljon tuottoa kuin kolmelta päivältä Turun Kirjamesuilla. Täkynä oli koko kasillinen kirjoja 30 eurolla. Suosituimmiksi myyntiartikkeleiksi nousivat jälleen kerran *Suomalaisen siirtolaisuuden historia* -sarjan osat.

Tieteenpäivät tarjosivat tekemistä myös nuoremille siirtolaisuudesta kiinnostuneille. Lasten nurkkauksessa oli muun muassa koekäytössä pian ilmestyvään "Kalle-vaari Amerikassa – On sitä muutettu ennenkin" -opetuspakettiin sisältyvä Amerikan-siirtolaisuutta käsittelevä nettimuistipeli. Pelatessa tutuiksi tulivat matkustamiseen, työhön ja asumiseen liittyvät teemat. Nykysiirtolaisuudesta ja Euroopan unionista kiinnostuneet pääsivät pelamaan Eurooppalainen maahanmuutto -lautapeliä.

Tieteen päivien tavoitteet – saavutettu joka päivä

Tieteen päivien idea, tutkijoiden ja yleisön kohtaaminen, toteutui täydellisesti. Siirtolaisuusinstituutti kertoi toiminnastaan, teoistaan ja aineistoistaan kävijöille. Tapahtuman toivotaan toistuvan ensi vuonna, jolloin instituutti pyrkii muun muassa tarjoamaan sukututkijoille paremmat mahdollisuudet keskustella tutkijoiden kanssa. Nyt Elisabeth Uschanovin oven taakse kertyi pitkä jono, sillä palveltavia kävijöitä riitti ruuhkaksi asti.

Siirtolaisuusinstituutin ovikello soi ja puhelin piirisee päivittäin uteliaan tiedustellessa siirtolaiseksi ryhtyneen sukulaisensa vaiheita. Tuore opiskelijoiden keskuudessa tehty tutkimus *Tervetuloa Suomeen? Korkeakouluopiskelijoiden asenteita mittava etnobarometri 2013* kuvaa suhtautumista maahanmuuttajiin korkeakoulua käyvien keskuudessa. Amerikka-huoneen uusitun näyttelyn ohelle Siirtolaisuusinstituuttiin on juuri rakennettu Hangosta kertova näyttely, johon kaikki voivat käydä tutustumassa. Jokainen päivä instituutissa on tieteen päivä, jona tieteen tekijä tarjoaa tietoaan, taitojaan ja aineistojaan siirtolaisista ja yleensä muuttoliikkeistä kiinnostuneille.

Tieteen päivät Siirtolaisuusinstituutin sivuilla ja linkit siellä pidettyihin esitelmiin: http://www.migrationinstitute.fi/index.php?subaction=showfull&id=1382430781&archive=&start_from=&ucat=&

CALL FOR PAPERS: FINNFORUM X

WORK, WORKERS, AND THE FINN FACTOR IN 20TH CENTURY LABOR RELATIONS: STRIKES, POLITICAL ECONOMY, AND TRANSNATIONALISM

Michigan Technological University and Finlandia University, Houghton/Hancock, Michigan, USA

April 10–12, 2014

The Institute of Migration in Turku, Finland, and the University of Turku's History Department, along with Finlandia University's Finnish American Heritage Center and Historical Archives, with support from Michigan Technological University's Humanities Department announces FinnForm X to be held in Houghton and Hancock, Michigan, on the centennial of the cessation of the 1913–14 Copper Strike in Michigan's Upper Peninsula. FinnForum X, an international conference, is being held in conjunction with a Copper Country Strike Symposium hosted by Michigan Technological University's Copper Country Historical Collections, Department of Social Sciences, and the National Park Service's Keweenaw National Historical Park.

FinnForum X anticipates and is soliciting paper submissions from a wide range of disciplinary perspectives in the following topical areas:

- Social history research related to or directly based off the work of Dr. Varpu Lindström
- Analyses of labor organization in historical and contemporary Finnish and Finnish North American industries
- Impact of historical Finnish immigration on labor organization in transnational contexts
- Effects of early 20th century labor organization and strikes by Finns on various industrial settings and managerial practices
- Importance of Finnish, Finnish immigrant, and Finnish North American women's activism in early 20th century labor organization
- Comparisons between labor activities, organizational practices, and social settings in Finland, Sweden, Norway, Russia, and North America
- Significance of Finnish immigrant organizational and strike strategies on historical and current capitalism
- Contemporary remembrance and collective memory pertaining to Finnish and Finnish North American labor and strike histories
- Other topics connecting issues of ethnicity, identity, class, gender, and cultural connections to civic discourse and the historic struggle for civil liberties in Finland, Soviet Karelia, Lapland, and North America

Abstract submission to present a paper at FinnForum X is now open and will close on January 1, 2014. Abstracts should be no more than 250 words, and may be submitted via email to finnforumx@gmail.com with the subject line "FinnForum X Proposal." Submitters will be notified of acceptance by January 16, 2014. Please direct all inquiries regarding paper topics and presentation details to Gary Kaunonen at gakaunon@mtu.edu.

The Institute of Migration and the Finnish American Historical Archive is offering funding for two, highly competitive \$250 travel grants for undergraduate or graduate scholars to travel to the Archives in Hancock to research its collections in order to submit a proposal and do research for a paper presented at FinnForum X. In addition, grant recipients will be eligible for free conference registrations to help allay the cost of traveling to FinnForum X in April. Please contact the Finnish American Historical Archives at archives@finlandia.edu to apply for grant funding.

ADVANCE NOTICE:

PARTICIPATION, INTEGRATION, AND RECOGNITION: CHANGING PATHWAYS TO IMMIGRANT INCORPORATION

Conference to be held at the Institute of Migration and the University of Turku, Finland

May 19–20, 2014

The goal of this conference is to gather scholars to an interdisciplinary discussion about different ways of understanding immigrant incorporation, both historically and in contemporary society.

The conference maintains that it is important to examine critically what is exactly meant by the term “integration”. Who are targeted with integration policies and who are left out? In which domains of society (e.g. education, labor market, families) is integration expected to take place and at what speed? How is integration structured by factors such as gender, class, and ethnicity?

The event is a sister conference to the symposium “Finnish Immigration in Global and Historical Contexts” celebrating the 150th anniversary of Finnish immigration to the Minnesota, to be held at the Immigration History Research Center, University of Minnesota (USA) on October 29–31, 2014.

The call for papers and workshop proposals will be released on December 16, 2013.

Confirmed Keynote Speakers:

- Dr. Peter Kivisto (Richard Swanson Professor of Social Thought and Chair of the Dept. of Sociology, Anthropology and Social Welfare, Augustana College, Rock Island, Illinois, USA)
- Dr. Tuuli Anna Mähönen (Postdoctoral Research, Adjunct Professor, Dept. of Social Research, Univ. of Helsinki, Finland)
- Dr. Teemu Ryymin (Professor, Dept. of Archaeology, History, Cultural Studies and Religion, Univ. of Bergen, Norway)
- Dr. Mari Vaattovaara (Professor in Urban Geography, Dept. of Geography, Univ. of Helsinki, Finland)

Preliminary Workshop Themes:

- Memberships in diaspora – citizenship opportunities of Somali immigrants in different societal contexts
- Integration through education/schools
- Linguistic integration
- Integration policies – examples of good practices at the local level
- Integration of special migrant groups
- Integration experiences of Minnesota Finns in the past and present
- “Race relations” and integration

Organizers:

- Department of General History, University of Turku
- Institute of Migration, Turku
- Network for Research on Multiculturalism and Societal Interaction, University of Turku
- Academy of Finland project “Contexts of Diaspora Citizenship – Transnational Networks, Social Participation and Social Identification of Somalis in Finland and in the U.S.”, Univ. of Eastern Finland and Mikkeli Univ. of Applied Sciences

More information, please contact:

Johanna Leinonen, Ph.D. (johlei(at)utu.fi), Adjunct Professor Elli Heikkilä (elli.heikkila(at)utu.fi)

Turvapaikanhakija saa vastaanottokeskuksista tukea ja turvallisuuden tunnetta

Turvapaikanhakijat tuntevat olonsa Suomen vastaanottokeskuksissa turvalliseksi. He myös luottavat henkilökuntaan ja kokevat, että henkilökunta tekee työnsä kiireettömästi ja ystävällisesti. Ongelmalliseksi asiakkaat kokevat tekemisen puutteen ja ajoittain vaivaavan yksinäisyyden.

Maahanmuuttovirasto toteutti keväällä asiakaskyselyn aikuisille vastaanottokeskusten asiakkaille. Kysely tehtiin 17 vastaanottokeskuksessa ja siihen vastasi 692 turvapaikanhakijaa.

Kyselyn avulla pyritään ennaltaehkäisemään ongelmia ja kehittämään toimintaa

Asiakaskysely kattoi 20 kysymystä tai väitettä. Vastaajat arvioivat oman kokemuksen pohjalta jokaista kohtaa asteikolla yhdestä viiteen. Arvo yksi tarkoitti, että asiakas on erittäin tyytymätön, ja arvo viisi, että hän on erittäin tyytyväinen.

Kyselyllä haluttiin selvittää, mitkä asiat vastaanottokeskusten asiakkaat kokevat ongelmallisiksi ja mitkä asiat heidän mielestään toimivat jo hyvin. Kyselyn avulla vastaanottokeskusten toimintaa on mahdollista kehittää vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita.

Kyselyn tulokset osoittavat, että vastaanottokeskusten työntekijät ovat onnistuneet luomaan epävarmassa tilanteessa eläville asiakkaille turvallisen keskinäisen luottamuksen ilmapiirin. Ongelmana asiakkaat näkivät mielekkään tekemisen ja toiminnan puutteen. Tekeminen antaisi mahdollisuuksia kehittää asiakkaan omaa osaamista sekä auttaisi kestämään paremmin pitkää turvapaikkaprosessia ja tunnetta epävarmasta tulevaisuudesta.

Vaihtelua arkeen jalkapallon avulla

Asiakaskyselyn tulokset kertovat, että turvapaikanhakijat kaipaavat sosiaalista tukea erityisesti muilta kuin vastaanottokeskusten työntekijöiltä. Sosiaalinen toiminta ulkopuolisten tahojen kanssa myös auttaisi kiinnittymään suomalaiseen yhteiskuntaan.

Maahanmuuttovirasto ja vastaanottokeskukset ovat pyrkineet vastaamaan asiakkailta tulleeseen palautteeseen. Esimerkiksi tänä kesänä Maahanmuuttovirasto, vastaanottokeskukset ja Jalkapallon Pelaajayhdistys ry järjestivät Jalkapallo kuuluu kaikille -kierueen. Maailman suosituimman urheilulajin avulla pyrittiin elävöittämään turvapaikanhakijoiden arkea ja viemään vastaanottokeskuksiin rasismien ja syrjinnän vastaista viestiä.

Kyselyn kysymykset ja yhteenveto verkossa

Yhteenveto sekä kyselyn kysymykset taulukoituna löytyvät Maahanmuuttoviraston verkkosivuilta: www.migri.fi/tietoa_virastosta/tilastot/vastaanottotilastot

Lisätietoa medialle

Ylitarkastaja Olli Snellman, vastaanottoyksikö, puh. 071 873 3172, s-posti: olli.snellman@migri.fi

Kapellimestari Osmo Vänskä on Vuoden ulkosuomalainen 2013

Ulkosuomalaisten etu- ja asiantuntijajärjestö Suomi-Seura ry on valinnut kapellimestari Osmo Vänskän Vuoden ulkosuomalaiseksi 2013. Seura palkitsee Osmo Vänskän hänen kansainvälisesti merkittävästä urastaan ja ansiokkaasta suomalaisen klassisen musiikin esille tuomisesta maailmalla.

Osmo Vänskä opiskeli klarinetin soittoa ja orkesterinjohtamista Sibelius-Akatemiasa. Hän aloitti muusikon uransa klarinetistina Turun ja Helsingin kaupunginorkesteereissa. Vuonna 1982 Vänskä voitti Besançon Young Conductors -kapellimestarikilpailun ja siirtyi sen jälkeen pääasiallisesti kapellimestariksi. Sinfonia Lahden eli Lahden kaupunginorkesterin vierailevaksi kapellimestariksi hänet nimitettiin 1985, ja orkesterin ylikapellimestarina hän toimi vuosina 1988 – 2008. Islannin sinfoniaorkesterin ylikapellimestarina Vänskä toimi vuosina 1993 – 1996, ja vuosina 1996 - 2002 hän toimi BBC Scottish Symphony Orchestran pääkapellimestarina. Vuonna 2003 Osmo Vänskä aloitti Minnesota Orchestran pääkapellimestarina Yhdysvalloissa. Hän jätti orkesterin 1. lokakuuta 2013 muusikoiden ja hallinnon välisen erimielisyyksien ja työsulun takia. Hänen kautensa olisi jatkunut syyskuuhun 2015.

Osmo Vänskä on hyvin kysytty kapellimestari, ja hän on johtanut lukuisia maailman kuuluisimpia orkestereita. Vänskän johdolla Sinfonia Lahti nousi maailmanmai-

neeseen, ja Minnesota Orchestrassa hänen kautensa on ollut hyvin menestyksenkäs. Osmo Vänskän johtamat Sibelius-levytykset ovat erittäin arvostettuja. Uransa aikana Vänskä on tuonut erityisen runsaasti esille Sibeliuksen lisäksi monia muita suomalaisia säveltäjiä.

Vänskälle on myönnetty Royal Philharmonic Society Award, Musical America's 2005 Conductor of the Year Award ja Finlandia Foundationin Arts and Letters Award. Hänellä on kunniaohtorin arvo Glasgown ja Minnesotan yliopistoista sekä Columbia Universityn myöntämä 2010 Ditson Award. Tänä vuonna hän sai German Record Critics' Award Associationin palkinnon mittavasta panoksestaan BIS-levy-yhtiön Sibelius-levytyksissä.

Vuoden ulkosuomalaiseksi on vuodesta 1993 lähtien valittu ulkomailla asuva suomalainen tai suomalaisen siirtolaisen jälkeläinen, joka on menestynyt erityisen hyvin omalla alallaan, vaalinut suomalaista kulttuuri-perintöä ja mahdollisesti myös edistänyt Suomen ja uuden kotimaansa välistä kulttuurivaihtoa, kauppaa tai muuta yhteistyötä. Valinta voi kohdistua myös ulkosuomalaiseen yhteisönsä edustajana tai ulkosuomalaisyhteisöön. Vuonna 2012 vastaan palkinnon sai kantasolututkija, professori Outi Hovatta.

Turun yliopiston yhteyteen perustettiin John Morton -keskus

John Morton -keskuksen tarkoituksena on tehdä ja edistää Pohjois-Amerikkaan liittyvää tutkimusta ja opetusta, sekä toimia Pohjois-Amerikasta käytävän keskustelun foorumina.

Turun yliopistoon on perustettu John Morton -keskus/The John Morton Center for North American Studies. Keskus sijoitetaan yhteiskuntatieteelliseen tiedekuntaan politiikan tutkimuksen laitoksen yhteyteen. Keskus aloittaa toimintansa 1.1.2014. John Morton -keskuksen tehtävänä on koordinoida ja kehittää alan monitieteistä tutkimusta, sekä opetuksen ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen keinoin vahvistaa transatlanttista asiantuntemusta.

Painopisteenä tutkimuksessa ja opetuksessa ovat yhteiskuntatieteelliset sekä oman ajan historian teemat ja näkökulmat. Valta-kunnallisena yksikkönä keskus kehittää ja toteuttaa tutkimushankkeita yhteistyössä Suomen muiden yliopistojen, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten sekä ulkomaisten vastaavien tutkimuslaitosten kanssa.

Keskuksen suunnitteluryhmää johtaneen professori **Keijo Virtasen** mukaan keskuksen perustaminen kumpuaa usealta eri taholta esitetystä painokkaasta ajatuksesta, että Suomeen pitää saada Yhdysvaltojen tutkimukseen keskittyvä instituutti.

"Yhdysvalloilla on merkittävä rooli globaalien ongelmien ratkaisussa. Maailman johtavan valtion toimintaan, yhteiskunnan ja kulttuurin arvoihin sekä niihin kohdistuviin ratkaisuihin on Suomessakin kiinnitettävä huomiota ja niitä on analysoitava", Virtanen toteaa.

Suomella, Yhdysvalloilla ja Kanadalla on pitkä yhteinen historia. Keskus onkin nimetty Yhdysvaltojen vuonna 1776 annetun itsenäisyysjulistuksen suomalaistaustaisen allekirjoittajan mukaan. Yhdysvalloissa ja Kanadassa asuu nykyään lähes miljoona suomalaistaustaista henkilöä, mikä omalta osaltaan ylläpitää vilkasta yhteydenpitoa Suomen ja Pohjois-Amerikan maiden välillä.

"Turun yliopistossa on pitkä traditio Pohjois-Amerikan monitieteisessä tutkimuksessa. Tiedeyhteydet ja tutkijoiden liikkuvuus maiden välillä ovat jatkuvasti tiivistymässä", Turun yliopiston rehtori **Kalervo Väänänen** kertoo.

Keskuksella on johtokunta ja valtuuskunta. Valtuuskunnan jäsenmäärä on sääntöjen mukaan 20–40 jäsentä. Rehtori Väänänen on perustamiskirjeellään asettanut johtokunnan, johon kuuluvat seuraavat henkilöt toimikaudella 1.1.2014–31.12.2014:

- Professori Henri Vogt, Turun yliopisto, puheenjohtaja
- Professori Outi Korhonen, Turun yliopisto, varapuheenjohtaja
- Professori Markku Henriksson, Helsingin yliopisto
- Professori Risto Hiltunen, Turun yliopisto
- Professori Auvo Kostianen, Turun yliopisto
- Johtaja Ismo Söderling, Siirtolaisuus-instituutti
- Toiminnanjohtaja Terhi Mölsä, Fulbright Center
- Erikoistutkija Minna Ruckenstein, Kuluttajatutkimuskeskus

Keskuksen ma. koordinaattorina toimii FL Markus Kantola, Turun yliopisto (nimi.nimi@utu.fi)

It Started the Day Elvis Died... by Olli Lamminen

I never forget my trip to Vicenza Italy to visit Ceccato car wash factory. Their car wash systems worked ok in Europe but most American cars had fixed 'whip' type antennas that could not be removed for an automatic car wash.

I had brought with me samples of antennas and had an idea how to correct Italian machines so that they would not rip them off. When I asked for scissors and started cutting side brushes thinner so that they would not rip the antennas, the technical director had serious second thoughts.

Italy in those days was dominated by Labor Unions – with whom I was working. I asked the Union boss – who spoke some English – to keep the directors out of the testing area where we were working. He simply declared the area 'Union Meeting' – closed to management.

My simple experiment worked perfectly. The union boss told that this success calls for a celebration. It was Tuesday August 16th, 1977. Most of the workers including myself headed for the company owned restaurant, opened bottles of Italian red wine. Our informal lunch hour eventually was extended way till late at night. I have faint recollection singing Avanti Popolo in fluent Italian.

Somehow I had managed to get to my Hotel nearby past the mid night. John Bonvicini – Ceccato's export manager picked me around noon. He was telling me that cleaning their restaurant and restocking their wine seller had already been completed and lets go back to work. He also made a sarcastic comment re most workers not showing up today.

He also told me that Elvis died last night. I liked Elvis; the news made me sad and did not help my hangover.

Fast-forward to March 1980 and Pekka Tuohimaa and myself were in Hayward Wisconsin attempting to finish Birkebeiner – 35-mile ski race (50 km). We had few days earlier returned from Lake Placid Olympics where a friend of mine (who worked for Järvinen) had given me Harri Kirvesniemi's skis.

Although I had not skied for at least 9 years, with the skis so good I decided to restart my skiing career trying to finish Birkebeiner. Right at start, Pekka and myself got separated. Five hours later my back started to hurt. As I did not know if Pekka was going to finish, quitting was out of question. My back pain grew worse and worse.

I tried to initiate conversations with few fellow skiers – none of them looking too happy either. I just needed to divert my attention from my back pain. I spotted a strange looking fella, bearded, wearing normal heavy overcoat and Levis who also appeared to be out of his element and who welcomed my company.

After talking to him for a good part of an hour, I found out that he was Italian and spoke rather limited English. He was from Milano and became every surprised about my deep knowledge of the Northern part of Italy. We talked at least 30 minutes about this beautiful city of Vicenza and its surrounding areas.

I was showing off my knowledge of Northern Italy and I was not paying attention to my backache.

Eventually he asked from me; 'You no American, you from where?' I told that I am from Finland and had moved to the USA in 1972. He looked little bit embarrassed telling me that 'me sorry, me know very little Finland and you know so much Italy'.

He knew that Finland was in Northern part of Europe and was very cold.

I challenged him (speaking very slowly and articulating as clearly as I could) that there is much more to Finland than cold and surely you can name famous Finns etc. He keeps rolling his eyes and finally spurts out that 'sorry, I know only this crazy Olli and he is in car wash business'.

My heart nearly stopped. I didn't say a word. Then I realized that Pekka must have seen him before and had arranged this as a good joke. As I started looking around to find Pekka lurking around, I realized that it couldn't be. My Italian friend spoke only bad English and Pekka practically none.

I just kept skiing, quietly and obviously with a different facial expression. Moments later he grabbed by hand and said ‘Problemo, what?’ To which I replied, yes, there is a problemo. I am that Olli and I am in car wash business. Now it was his turn to become serious.

Eventually we found out that his brother was the owner of Ceccato factory in Vicenza. The stories of my little encounter at the factory restaurant

had grown and grown and were well known to all people associated with Ceccato.

We crossed to the finish line singing Avanti Popolo. Never saw him again nor never found his name.

Autopesukoneiden korjausta päivänä, jolloin Elvis kuoli

”En koskaan unohda matkaani Vicenzaan Pohjois-Italiaan. Siellä sijaitsee Ceccaton autojen pesulaitteita valmistava firma. Heidän laitteensa toimivat hyvin Euroopassa. Amerikoissa autoissa on kiinteät radioantennit, ja pesulaite repi ne enimmäkseen irti”, kirjoittaa Olli. Jotain oli tehtävä. Hän matkusti Vicenzaan. Ollilla oli idea, jolla tehtaassa pesulaite saatiin toimimaan Amerikoissa. Ajatus ei sopinut tehtaassa tekniselle johtajalle. Jotta Olli saisi rauhassa kehittää korjausideaansa, hän kääntyi tehtaassa ay-pomon puoleen. Tämä ilmoittikin tehtaassa johdolle, että hänellä on Mr. Lammisen kanssa ay-kokous, joka ei kuulu tehtaassa johdolle. Niin Olli sai rauhassa ay-pomon hellässä huomassa kehittää pesulaitetta paremmin Pohjois-Amerikassa toimivaksi.

Tehtävä onnistui, ja iltaa vietettiin sitten työvän kanssa paikallisessa tehtaassa omistamassa ravintolassa runsaan punaviinin kera. Ollilla on muistikuva, että hän lauloi illalla Italian ay-liikkeen klassista taistelulaulua ”Avanti Popolo” sujuvasti italiaksi uusien ystäviensä kanssa. Tehtaassa johdolla oli mennyt seuraavana päivänä melkoinen tovi siivota ravintola ja täydentää viinikellari. Tehtaassa johtaja John Bonvicini huomautti myös sarkaistisesti, että työntekijöitä oli aika lailla pois töistä. Johtaja myös kertoi, että Elvis oli kuollut edellisenä iltana. Tämäkään uutinen ei helpottanut Ollin krapulaa. Raskaat olivat laulujen lunnaat.

Hiihtokilpailussa tavataan

Vuonna 1980 Olli osallistui perinteisille Birkebeiner-hiihtokisoihin. Nämä norjalaisperäiset kilpailut

kiertävät 50 km:n reitin pitkin Wisconsinin erämaita. Osallistujia oli tuhansittain. Olli oli juuri palannut Lake Placidin olympiakisoista, ja saanut alleen ystävänsä välittämänä Harri Kirvesniemen käyttämät olympiasukset. Viisi tuntia hiihdettyään Ollin selkä ”pamahti”.

Tuska oli kova. Ollin vauhti hidastui ja vähitellen hän sai seurakseen oudon näköisen hiihtäjän: hiihtoasu oli mitä sattui ja ilmekin vähemmän urheilijamainen. Mies kertoi olevansa Milanosta Italiasta. Ystävä iski Ollin kantaan. Seuralainen puhui hieman englantia, joten Olli oli saanut juttukaverin ja selkäkipukin hieman hellitti rupatellessa. Ystävä oli vaikuttanut Ollin hyvistä Italian tiedoista.

Olli kertoi olevansa suomalainen. Hän kysyi, josko italialainen ystävä tuntee jonkun suomalaisen kuuluisuuden? Ystävämmme vastasi, että tuntee vain yhden kreisin Ollin autonpesualalta – oli kuullut hänestä monia juttuja. Ollin sydän melkein pysähtyi. ”Probleemeja?” kysyi italialainen ystävä huolestuneena. Olli ilmoitti olevansa tuo kreisi suomalainen. Kun ystävät keskustelivat aiheesta lisää, selvisi, että hiihtokaverin veli oli Ceccato-tehtaassa johtajana Vicenzassa. Ollin maine työvänlauluja laulavana amerikansuomalaisena johtajana oli levinnyt laajalle. ”Kun ylitimme yhdessä maalilinjan, lauloimme yhdessä ’Avanti Popolon’. Emme koskaan enää tavanneet sen jälkeen – en edes kysynyt hänen nimeään” – kertoi Olli.

Laulu ”Avanti Popolo” löytyy osoitteesta <http://www.youtube.com/watch?v=hAXoGxLx6yk>

Kirjoitusohjeet

Otamme mielellämme vastaan erilaisiin muuttoliikkeisiin liittyviä artikkeleita. Lisätietoja: kirsi.sainio@utu.fi

- Artikkelin enimmäispituus on 5 000 sanaa sisältäen tiivistelmän (abstractin), taulukot sekä kuvat (yhteensä noin 10-12 liuskaa). Muiden kirjoitusten kuten kirja-arvostelujen, konferenssi-esittelyjen jne. enimmäispituus on 1 000 sanaa.
- Materiaali lähetetään Microsoft Word- tai yleisenä rtf-muotoisena tiedostona. Käsikirjoitukset kirjoitetaan 1,5 rivivälillä ja fonttikoolla 12. Kirjoitus lähetetään sähköpostin liitetiedostona.
- **Kuvioiden tulee olla excel-muodossa** ja tarvittaessa tulee toimittaa niiden mukana alkuperäisdata kuvioiden mahdollista uudelleen tekemistä varten. **Tekstin sekaan valmiiksi upotettuja kuvia ei tule käyttää.**
- Taulukot ja kuvat merkitään järjestyksessä ("taulukko 1 tähän") tekstiin siihen kohtaan, mihin tekijä(t) sen haluavat. Kukin taulukko ja kuvio tulee artikkeliliitteen loppuun omalle sivulleen siinä järjestyksessä kun se esiintyy tekstissä. Taulukot ja kuvat liitetään mukaan myös korjattuun käsikirjoitukseen. Taulukoiden desimaaleissa käytetään pilkkua.
- **Valokuvien tulee olla hyvälaatuisia ja riittävässä tarkkuudessa skannattuja.** Digitaalikameralla otetut valokuvat voidaan lähettää sellaisenaan. Kuvia skannattaessa tulee käyttää resoluutiota 300 dpi (pistettä tuumalle) ja pidemmän sivun kohdekokona (target size) 20 cm. Web-sivustoilta tallennettuja kuvia ei käytetä. Kuvat pitää toimittaa erillisinä kuvatiedostoina. Tekstitiedostoon valmiiksi upotettuja valokuvia ei tule käyttää.
- Tekstiä ei tule tavuttaa etukäteen. **Kappaleen jälkeen painetaan rivinvaihtoa (enter) – ei siis sisennyksiä, tyhjiä rivejä tms.**

HUOM! Yksityiskohtaisemmat kirjoitusohjeet löytyvät nettisivuiltamme:
<http://www.siirtolaisuusinstituutti.fi/art/smlehti.php>

Ilmoitushinnat

Sivukoko B5, 176x250mm (leveys x korkeus)

Takansi; aina 4-värinen

1/1 sivu	176x250mm	500 €
½ sivu vaaka	176x125mm	300 €
1/3 sivu vaaka	176x83mm	200 €

= leikkaukseen (reunaan) asti

Takakannen sisäpuoli; aina 4-värinen

1/1 sivu	176x250mm	400 €
½ sivu	176x125mm	250 €
1/3 sivu	176x83mm	170 €

= leikkaukseen asti

Sisäsivut; aina mustavalkoinen (mv)

1/1 sivu	154x204mm	250 €
1/2 sivu	154x102mm	150 €
1/3 sivu	154x68mm	100 €

= marginaalit huomioitu, joten ilmoitus ei ulotu leikkaukseen asti

Emme tarjoa ilmoitusten suunnittelupalveluja. Hintoihin ei lisätä alv:tä.

Ilmoitusmyynti:

Kirsi Sainio
Puhelin 02-2840 443
kirsai@utu.fi

Ilmoitusaineisto

Luovuta ilmoituksesi meille julkaisuvalmiina aineistona. Julkaisuvalmis ilmoitusaineisto on digitaalinen Adobe PDF-tiedosto. Ilmoitusvalmistuksessa suosituksena on Adoben CS3–CS4 grafiikkaohjelmistot, Illustrator ja InDesign. Väriarvot määritellään prosessiväreinä (cmyk). Värikuvat cmyk- väritilassa ja mustavalkoiset gray-väritilassa. Kuvat muodoissa jpeg, eps tai tiff. Kuvien resoluutio 300dpi.

Aineiston toimitus:

Sähköposti: kirsai@utu.fi
Postitse: CD-ROM-levy, UBS-massamuisti

Aineiston deadline seuraavaan numeroomme on 25.1.2014.

Ilmoitus-
hinnat

Siirtolaisuusinstituutissa

**Avattiin kolme amerikansuomalaisuutta
käsittelevää näyttelyä 28.11.2013**

“Finglish”

Vesa Ojan valokuvanäyttely
28.11.2013-31.7.2014

“Ameriikkaan, Ameriikkaan”

Hangon museon kiertonäyttely
28.11.2013-30.5.2014

“Suomalaiset Amerikassa”

Uusittu osa Siirtolaisuusinstituutin perusnäyttelyä

TERVETULOA!
Vapaa pääsy

**Näyttelyt ovat avoinna arkisin
klo 9.00-15.00**

Siirtolaisuusinstituutti, Eerikinkatu 34, 20100 Turku